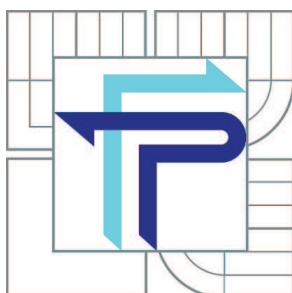

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV MANAGEMENTU

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF MANAGEMENT

ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ MĚSTA JINDŘICHŮV HRADEC

EVALUATION OF THE MUNICIPALITY MANAGEMENT IN JINDŘICHŮV HRADEC

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Bc. MILOŠ KREJCAR

VEDOUcí PRÁCE
SUPERVISOR

doc. Ing. EVA LAJTKEPOVÁ, Ph.D.

BRNO 2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Krejcar Miloš, Bc.

Řízení a ekonomika podniku (6208T097)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Zhodnocení hospodaření města Jindřichův Hradec

v anglickém jazyce:

Evaluation of the Municipality Management in Jindřichův Hradec

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

- KINŠT, J., PAROUBEK, J. Rozpočtová skladba v roce 2007 a praktické příklady. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2006. 255 s. ISBN 80-7263-356-2.
- OCHRANA, F., PAVEL, J., VÍTEK, L. a kol. Veřejný sektor a veřejné finance. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.
- PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. přepr. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. rozšířené a aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2010/2011.

L.S.

PhDr. Martina Rašticová, Ph.D.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkan fakulty

V Brně, dne 24.05.2011

Abstrakt finálního díla

Anotace:

Tato diplomová práce se zabývá finanční analýzou rozpočtu města Jindřichův Hradec za období 2006 až 2009 a to prostřednictvím vybraných finančních metod. Její teoretická část se zabývá poznatky z fungování a hospodaření obce. Její praktická část obsahuje analýzu stavu příjmů a výdajů ale také hospodaření s obecním majetkem. Výstupem práce budou návrhy možných řešení finančních problémů, které mají vést k zlepšení finanční situace obce v budoucích letech

Klíčová slova:

obec, hospodaření obce, obecní rozpočet, rozpočtový proces, rozpočtová soustava

Annotation:

This diploma work deals with the financial situation of town Jindřichův Hradec in years 2006 - 2009 using selected methods of the financial analysis. Its theoretical part sums up of the most important pieces of knowledge concerning municipality functioning and money management . The practical part comprises the analyst of the statue incomes and costs and in the field of money management of municipal property. The results of this work are the proposal for possible solutions and should lead to the improvement of financial situation of the village future years.

Key words:

Municipality, economy municipality, municipl budget, budgetary process, budgetary scale

Bibliografická citace VŠKP dle ČSN ISO 690

KREJCAR, M. *Zhodnocení hospodaření města Jindřichův Hradec*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2011. 133 s. Vedoucí diplomové práce doc. Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D..

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracoval jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušil autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně, dne 24. května 2011

Podpis

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu své diplomové práce, doc. Ing. Evě Lajtkepové Ph.D. za její vstřícný přístup, rady, profesionální připomínky a vedení při přípravě této práce.

Dále bych rád poděkoval městskému úřadu v Jindřichově Hradci za informace a různé podklady, ze kterých jsem průběžně čerpal informace.

V neposlední řadě děkuji Ing. Marii Makovičkové za oponenturu a vytvoření posudku.

OBSAH

ÚVOD.....	12
1 CÍLE A METODY PRÁCE.....	15
2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	17
2.1 Obec a její orgány	17
2.2 Postavení rozpočtu obce v rozpočtové soustavě.....	20
2.2.1 Územní rozpočet v soustavě veřejných rozpočtů	20
2.2.2 Rozpočtová soustava.....	23
2.2.3 Rozpočtová pravidla	23
2.2.4 Obsah rozpočtu	24
2.2.5 Rozpočet obce.....	24
2.2.6 Rozpočet jako finanční plán	26
2.2.7 Využití různých metod sestavování územních rozpočtů	26
2.3 Struktura územního rozpočtu.....	31
2.3.1 Rozpočtový výhled	33
2.3.2 Schodkový rozpočet.....	35
2.3.3 Rozpočtový proces.....	35
2.3.4 Návrh rozpočtu	36
2.3.5 Schválení rozpočtu.....	36
2.3.6 Hospodaření podle rozpočtu	37
2.3.7 Kontrola plnění rozpočtu	37
2.3.8 Závěrečný účet.....	37
2.3.9 Majetek obce.....	39
2.3.10 Oceňování majetku	40
2.4 Příjmy a výdaje rozpočtu obce.....	40
2.4.1 Rozpočtová skladba	40

2.4.2	Příjmy územních rozpočtů	41
2.4.3	Výdaje územních rozpočtů	42
3	ANALÝZA ROZPOČTOVÉHO HOSPODAŘENÍ	44
3.1	Město Jindřichův Hradec	44
3.1.1	Souhrnná bilance příjmů a výdajů v letech 2006–2009	46
3.2	Příjmy města	52
3.2.1	Daňové příjmy	55
3.2.2	Nedaňové příjmy	58
3.2.3	Kapitálové příjmy	64
3.2.4	Dotace	66
3.3	Analýza výdajů města Jindřichův Hradec	71
3.3.1	Celkové výdaje v letech 2006-2009	71
3.3.2	Běžné výdaje v letech 2005 – 2009	74
3.3.3	Výdaje dle odvětví v letech 2008–2009	85
3.3.4	Kapitálové výdaje v letech 2006-2009	94
3.4	Monitoring hospodaření obce Jindřichův Hradec	100
3.4.1	Dluhová služba	100
3.4.2	Monitoring dluhu obce Jindřichův Hradec – SIMU	102
3.5	Monitorující ukazatele	102
3.5.1	Celková likvidita	102
3.5.2	Podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k celkovým aktivům	103
3.5.3	Zadluženost na jednoho obyvatele	104
4	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ HOSPODAŘENÍ MĚSTA JINDŘICHŮV HRADEC	106
4.1	Rozdělení finančních prostředků do investičního portfolia	106

4.2 Sestavování rozpočtu pomocí metody programového rozpočtování.....	109
4.3 Návrh na zlepšení efektivnosti poskytování veřejných služeb	110
4.4 Zlepšení pronájmu městského majetku.....	114
4.5 Zlepšení hospodaření městských společností	116
4.6 Úspora ceny ve vodném a stočném.....	118
ZÁVĚR	119
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ	121
SEZNAM GRAFŮ	125
SEZNAM TABULEK.....	126
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	128
SEZNAM PŘÍLOH.....	129

ÚVOD

Základem územního uspořádání státu je obec, tj. sdružení jednotlivců, kteří jako osoby formálně stejnými právy a povinnostmi vystupují v roli občanů.¹

Obec jako právnická osoba je založena za účelem poskytování veřejných statků, vystupuje svým vlastním jménem na vlastní odpovědnost a také spravuje svůj majetek. Obec jako územní samosprávný celek plní a vykonává mnoho funkcí. Vydává právní předpisy, plní roli řádného hospodáře a zodpovídá za rozvoj obce.

Obec, kromě těchto funkcí a práv má i mnoho povinností. Jde zejména o zajištění příjmů do plánovaných rozpočtů. Obec prostřednictvím svého rozpočtu zajišťuje jak vlastní činnost, tak veřejné služby, které poskytuje občanům. Práva a povinnosti obce a měst, které jsou úzce spjaty s financováním, jsou vymezena Ústavou ČR a další legislativou.

Příjmy samosprávných celků se skládají z daňových, nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých dotací. Všechny tyto příjmy jsou sledovanou položkou pro vytváření návrhu rozpočtu na příští rok. Struktura a velikost příjmů je závislá na počtu obyvatel, velikosti města a také na manažerských schopnostech zastupitelstva jednotlivých samosprávných celků.

Výdaje jsou členěny podle rozpočtového plánování na plánované a neplánované. U neplánovaných výdajů je potřeba rezerv, které samosprávné celky vytvářejí z přebytkového rozpočtu. Plánované výdaje jsou charakteristické svým určitým objemem a předem danou cílovostí.

¹ KALA, T. *Management malé obce*. Hradec Králové: Gaudeamus 2007, vydání 1., ISBN 978-80-7041-993-9

Příjmy a výdaje jsou důležité informace pro sestavování každoročních rozpočtů. Příprava a následné hospodaření podle rozpočtů je složitý proces, který v sobě zahrnuje plánování, znalost účetnictví a v neposlední řadě také oblast daňové problematiky.

Procesem sestavování a následného hospodaření podle schváleného rozpočtu se zabývá předložená diplomová práce. Byla vytvořena na základě spolupráce s Městským úřadem v Jindřichově Hradci. Návrhy, uvedené v poslední části práce, by měly napomoci efektivnějšímu hospodaření tohoto města.

Problematika financování územních samospráv v moderních společnostech se neustále vyvíjí, je to kontinuální a nepřetržitý proces, na který mají vliv jak ekonomické, tak politické a společenské změny.²

Financování územních samospráv je disciplína relativně nová, o jejím významu však svědčí to, že rozpočty územních samosprávních celků jsou nejpočetnější skupinou veřejných rozpočtů a významně se podílí na veřejných příjmech a výdajích. Na druhou stranu financování územních samospráv vymezuje důležitý rámec pro její fungování. Efektivní systém územní samosprávy jako poskytovatel celé řady služeb pro obyvatelstvo je tudíž důležitý jak z hlediska společenského, tak z hlediska ekonomického.³

Obecní a městské rozpočty jsou zpravidla sestavovány jako vyrovnané. Obecní rozpočet decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá na základě principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Je současně bilancí, která dává do souladu očekávané příjmy a výdaje. Technicky musí být vždycky vyrovnan i za cenu návratných finančních prostředků, pokud nejsou k dispozici rezervy.⁴

V dnešní době jsou rozpočty všech ekonomických subjektů považovány za neoddelitelnou část hospodaření a predikci budoucího vývoje. Rozpočty obcí a měst

² PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2.vyd. Praha : Grada Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9. Str. 9.

³ tamtéž, str. 10.

⁴ tamtéž, str. 11.

nejdou žádnou výjimkou. Z pohledu regulace a metodiky jsou pro tvorbu rozpočtů stanoveny pravidla viz. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a další vládní a unijní doporučení. S problematikou deficitů a schodkových rozpočtů byly a jsou spojeny další direktivní na krajské a vládní úrovni. Trend pro snižování deficitních rozpočtů je žádoucí jak z důvodu plnění Maastrichtských kritérií⁵, tak z důvodů snižování státního deficitu.⁶

Předmětem této diplomové práce je ucelený pohled na hospodaření města Jindřichův Hradec v letech 2006 až 2009. Všechny zmíněné informace, které zde jsou použity, byly pořízeny ze závěrečných zpráv města. Údaje za rok 2010 nebyly v době zpracovávání diplomové práce k dispozici z důvodu sběru dat na vyhotovení závěrečné zprávy za rok 2010.

První část předkládané práce obsahuje teoretické poznatky o fungování obce. Druhá část je zaměřena na samostatný rozbor a finanční analýzu města Jindřichův Hradec. V této části jsou použity i finanční ukazatele pro praktické výstupy. V závěrečné části práce je souhrn několika doporučení pro městské zastupitelstvo s konkrétními propočty v jednotlivých návrzích.

⁵ Veřejný dluh je součástí dvou Maastrichtských kritérií: podíl veřejného dluhu na HDP a poměr deficitu veřejných rozpočtů k HDP. Podíl deficitu veřejných rozpočtů na HDP nesmí překročit 3 % a výše dluhu veřejných rozpočtů nesmí přesáhnout 60 % podíl na HDP. Součástí ukazatelů je i dluh územních rozpočtů.

⁶ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2.vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9. Str. 198.

1 CÍLE A METODY PRÁCE

Hlavním cílem této práce je na základě teoretických poznatků a celkového zhodnocení hospodaření města navrhnout taková opatření (respektive doporučení) pro lepší a efektivnější budoucí hospodaření města.

Tomuto hlavnímu cíli budou podřízeny cíle dílčí:

- Důkladné studium a souvisejících teoretických pramenů a závěrečných zpráv města Jindřichův Hradec,
- Analýza rozpočtových příjmů a výdajů města v letech 2006 – 2009,
- Celkové zhodnocení hospodaření města, včetně výpočtu vybraných ukazatelů modifikované finanční analýzy,
- Návrhy na zlepšení hospodaření města, tj. na možné zvýšení rozpočtových příjmů a úsporu na straně výdajů.

K naplnění hlavního cíle a výše uvedených cílů dílčích budou užity následující metody:

- Indukce a dedukce,
- Analýza a syntéza,
- Komparace.

Metody indukce a dedukce jsou v diplomové práci užity při vlastním zkoumání hospodaření města a jeho následném zhodnocení.

Metoda analýzy je užita při rozboru rozpočtových příjmů a výdajů v jednotlivých letech. Pomocí metody syntézy je shrnuto celkové hospodaření.

Komparativní metodou jsou srovnávány jednotlivé kapitoly v rozpočtu města a porovnáváno hospodaření v jednotlivých letech.

Ke zpracování údajů o jednotlivých rozpočtových příjmech a výdajích byly dále užity statistické metody, zvláště postupy popisné statistiky (uspořádání údajů do tabulek, výpočet řetězových a bazických indexů apod.).

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

2.1 Obec a její orgány

Obec

Podle § 2 zákona č. 128/200 Sb., o obcích, je obec základní územní jednotkou státu, kterou tvoří jedno nebo více katastrální území. Obec je právnická osoba, vystupující vlastním jménem, na vlastní zodpovědnost a spravuje svůj majetek.⁷

Samospráva obce je vykonávaná jejími institucemi. Tuto skutečnost označujeme jako samostatnou působností. Jelikož se zde rozhodují lokální věci veřejné, jde o působnost veřejnou, podléhající právnímu řádu České republiky.⁸

Podle § 6 výše uvedeného zákona přenesenou působnost vykonává obecní úřad. Orgány obce musí respektovat vůli státu. Není zde možné vykonávat pravomoc k této působnosti orgány jenž jsou utvářeny vůli občanů a to formou voleb. Výjimka připadá pouze radě obce. Ta může uplatňovat pouze část přenesené působnosti a to vydáváním nařízení obce.

Samostatná působnost obce

Podle § 7 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích obec spravuje své záležitosti samostatně. Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem. Pravomoc ve věcech samostatné působnosti připadá zastupitelstvu obce.

⁷ KREJCAR, M. Návrh na zlepšení hospodaření obce. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009. Bakalářská práce. 57 s.

⁸ tamtéž, str. 10

Rada obce

Je nevýkonným orgánem obce. Rada obce podléhá zastupitelstvu obce, v rámci přenesené působnosti obce rozhoduje, jen stanoví-li tak zákon. Počet členů rady obce je lichý, tvoří ji starosta, jeho zástupci (místostarostové) a další členové. Jednání rady jsou neveřejná. Rada obce vydává nařízení obce v rámci přenesené působnosti na základě zákonného zmocnění.⁹

Zastupitelstvo obce

Je kolektivní volený orgán. Zastupitelstvo má hlavní rozhodovací pravomoci v řízení obce. Členy zastupitelstva obce jsou zvolení zástupci jednotlivých politických stran v obci. Jsou voleni v komunálních volbách na dobu čtyřletého volebního období. Zvolení členové zastupitelstva volí ze svých členů členy rady obce. Jednání zastupitelstva obce jsou ze zákona veřejná a řídí se schváleným jednacím řádům.

Zastupitelstvo rozhoduje a schvaluje zejména:

- Program rozvoje, rozpočet obce a závěrečný účet,
- Rozpočtová opatření,
- Smlouvy o poskytnutí dotace,
- Poskytnutí půjčky.

V přenesené působnosti schvaluje územně plánovací dokumentaci.¹⁰

⁹ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI 2005, 2. vyd., ISBN 80-7357-052-1. Str. 27.

¹⁰ tamtéž, str. 25.

Starosta

Je představitelem obce, zastupuje obec navenek. Ze své činnosti je odpovědný zastupitelstvu obce. Přípravuje, svolává a řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce. Odpovídá za objednání a provedení auditu hospodaření obce. Jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu.¹¹

Výbory

Jsou kontrolními orgány zastupitelstva obce. Počet výborů závisí na rozhodnutí zastupitelstva obce, počet členů musí být lichý.

Vždy musí být zřízen:

- *Finanční výbor*, který kontroluje hospodaření s majetkem obce včetně finančních prostředků v rámci hospodaření obce.
- *Kontrolní výbor*, který kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, dodržování právních předpisů.¹²

Dalšími orgány působící v rámci krajů a obcí jsou komise. Jsou poradními orgány rady obce. Mohou předkládat návrhy a náměty. Starosta jim může svěřit výkon státní správy. Potom jsou výkonnými orgány v přenesené působnosti obce na svěřeném úseku činnosti a v této oblasti jsou podřízeny a odpovědný starostovi. Za poradní orgán můžeme považovat i veřejné schůze občanů, na nichž by měli být občané pravidelně seznamováni s činností a hospodařením obce.¹³

Obecní úřad

¹¹ KREJCAR, M. Návrh na zlepšení hospodaření obce. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009. Bakalářská práce. 57 s.

¹² tamtéž, str. 12.

¹³ tamtéž, str. 28.

Vykonává administrativně organizační činnosti, které souvisejí se samostatnou i přenesenou působností obce., resp. jejích orgánů. Je výkonný orgánem. Funkci obecního úřadu plní ve městech městský úřad, ve statutárních městech magistrát, úřady městských obvodů a městských částí. V rámci samostatné působnosti plní úkoly, které mu uloží zastupitelstvo obce, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. V rámci přenesené působnosti vykonává státní správu v rozsahu vymezením zákonem o obcích, kromě té činnosti, která je svěřená do působnosti zvláštního orgánu.¹⁴

2.2 Postavení rozpočtu obce v rozpočtové soustavě

2.2.1 Územní rozpočet v soustavě veřejných rozpočtů

Územní rozpočty jsou důležitým článkem v soustavě veřejných rozpočtů v ČR.

Územní rozpočet je decentralizovaným peněžním fondem, účetní bilancí, finančním plánem, nástrojem veřejné politiky a nástrojem řízení v příslušné obci a v kraji.¹⁵

V současné době se mezi rozpočty územní samosprávy označované jako územní rozpočty zahrnují:

- rozpočty obcí,
- rozpočty krajů,
- rozpočty dobrovolných svazků obcí.

Zvláštní postavení mezi územními rozpočty má rozpočet hl. m. Prahy, neboť Praha je zároveň obcí (resp. městem), i krajem.¹⁶

¹⁴ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI 2005, 2. vyd., ISBN 80-7357-052-1.

¹⁵ KREJCAR, M. *Návrh na zlepšení hospodaření obce*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009. Bakalářská práce. 57 s.

¹⁶ tamtéž, str. 13.

Součástí rozpočtové soustavy jsou i rozpočty příspěvkových organizací, u nichž jsou zřizovatelem obce a kraje a na jejichž rozpočty jsou tyto organizace napojeny finančním vztahem.¹⁷

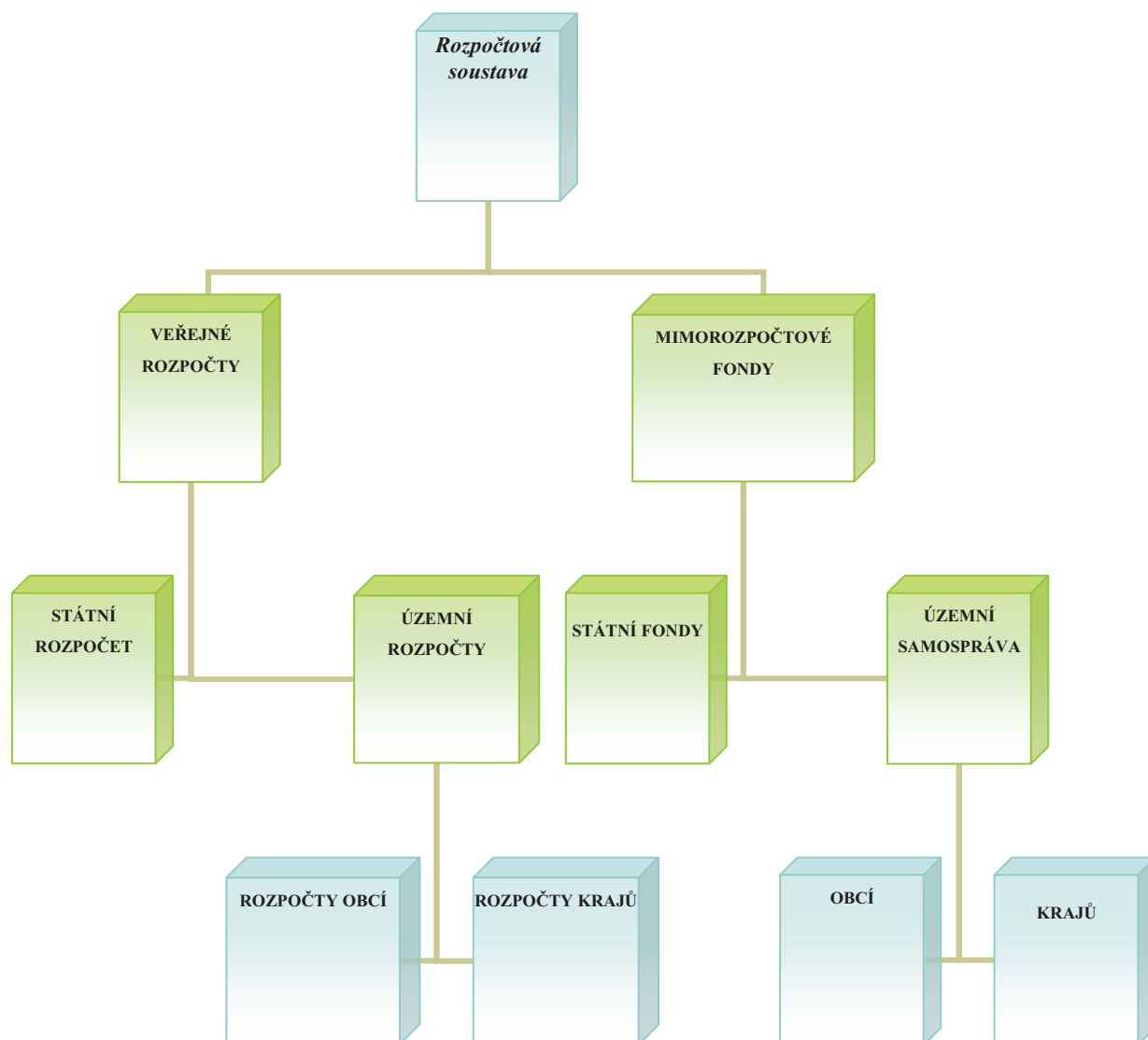
Základem pro finanční hospodaření každé obce a každého kraje je roční rozpočet. Sestavuje se na jeden kalendářní rok – rozpočtové období.

V ČR v současné době upravuje hospodaření s finančními prostředky soustředěnými v územních rozpočtech zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Upravuje i způsob sestavování veřejných rozpočtů a vazby mezi nimi. Upravuje, jakým způsobem lze v územním rozpočtu během rozpočtového období provádět úpravu rozpočtu. Je to v rozhodovací pravomoci volených orgánů obcí, krajů.¹⁸

¹⁷ tamtéž, str. 14.

¹⁸ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd., Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.

Postavení rozpočtu obce v soustavě veřejných rozpočtů je patrné na následujícím schématu:

Obr. č. 1. Postavení územních rozpočtů v rozpočtové soustavě v České republice.
(Zdroj: Peková, 2004, str. 32).

2.2.2 Rozpočtová soustava

Do rozpočtové soustavy patří:

- Soustava veřejných rozpočtů- skládá se ze státního rozpočtu na ústřední vládní úrovni a decentralizovaných rozpočtů na nižších vládních úrovních (rozpočty obcí a měst). Všechny typy rozpočtů se vytvářejí a používají povinně podle zákonem stanovených postupů a nařízení.
- Soustava mimorozpočtových fondů - jsou vytvářeny na centralizované a decentralizované vládní úrovni. Jsou zpravidla účelové.
- Rozpočty veřejnoprávních neziskových organizací (v ČR například příspěvkové organizace.)¹⁹

2.2.3 Rozpočtová pravidla

V České republice upravuje hospodaření s finančními prostředky v územních rozpočtech zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.²⁰

Tento zákon upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtu územních samosprávních celků, jimiž jsou obce a kraje, stanovuje pravidla hospodaření s finančními prostředky.²¹

Rozpočty obcí představují základní úroveň běžných rozpočtů veřejných financí, kde obec zajišťuje prostřednictvím svého rozpočtu jednak vlastní činnost a také činnosti, které jsou na obce delegovány státem.²²

¹⁹ PEKOVA, J. *Veřejné finance úvod do problematiky*, Praha: ASPI 2005, 3., ISBN 80-7357-049-1.

²⁰ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v plném znění.

²¹ KREJCAR, M. *Návrh na zlepšení hospodaření obce*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009. Bakalářská práce. 57 s.

²² Kolektiv autorů. *Obce 2004*. Praha: ASPI Publishing s.r.o. 2004, 1. vyd., ISBN 80-7357-013-0.

Finanční hospodaření územních samosprávních celků a svazků obcí se řídí jejich ročním rozpočtem (rozpočtový rok je shodný s kalendářním rokem) a rozpočtovým výhledem, jehož sestavení obcím a krajům ukládá výše uvedený zákon.²³

2.2.4 Obsah rozpočtu

Obsahem rozpočtu jsou jeho příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů (pokud není dále uvedeno, že probíhají mimo rozpočet).

Mimo rozpočet se uskutečňují peněžní operace týkající se

- cizích prostředků,
- sdružených prostředků.

Podnikatelské činnosti územního samosprávného celku se sledují účetně mimo rozpočtové příjmy a výdaje. Jejich hospodářské výsledky se promítají do rozpočtu vždy nejpozději ke konci kalendářního roku tak, aby byly součástí závěrečného účtu územního samosprávného celku.²⁴

2.2.5 Rozpočet obce

Územní rozpočet sestavuje příslušný výkonný orgán obce její finanční odbor. Rozpočet obce projednává a schvaluje volený orgán obce, v ČR volené zastupitelstvo a příslušné výbory, zejména rozpočtový a kontrolní. Schválený rozpočet obce zahrnuje plánované dotace ze státního rozpočtu. Důležité je, aby obce znaly plánovanou výši celoroční dotace ze státního rozpočtu co nejdříve, aby s ní mohly počítat při plánování

²³ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

²⁴ zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

celkových příjmů jejich rozpočtu, a aby si tudíž mohly stanovit své rozpočtové omezení.²⁵

²⁵ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI 2005, 2. vyd., ISBN 80-7357-052-1.

2.2.6 Rozpočet jako finanční plán

Při plánování příjmů a výdajů územních rozpočtů se setkáváme s rozpočtovými omezeními. Tento problém vyjadřuje snahu územních celků vytvořit dostatečný objem zdrojů na příjmové straně rozpočtu, který je často v konfliktu s financováním určitých záměrů a cílů na výdajové straně.²⁶

Jelikož obce i kraje nejsou finančně soběstačné a mají omezenou pravomoc v ovlivňování příjmů, je nutné o příjmech uvažovat jako o rozpočtovém omezení.²⁷

Úvahy o objektivizaci a efektivnosti výdajů a příjmů se v rámci rozpočtu odehrávají při všech fázích rozpočtového procesu – při jeho navrhování, projednávání, schvalování a průběžné kontrole.

Ze základních funkcí, které rozpočet plní, vyplývají tři základní principy. Rozhodovací, kde dochází k výběru a umístění zdrojů mezi výdaje, dále princip řídicí, který vychází z podstaty rozdělení zdrojů mezi jednotlivé organizační jednotky obce a poslední kontrolní princip, který působí jako zpětná vazba k předchozím dvěma principům²⁸

2.2.7 Využití různých metod sestavování územních rozpočtů

Na úrovni obcí a regionů se začaly využívat postupy a techniky finančního plánování, kontroly a auditu běžně užívané v soukromém sektoru. Existuje šest základních přístupových metod ke stanovení rozpočtu:

- Přírůstkový způsob,
- Fixně limitovaný způsob,
- Přístup nulové základny,

²⁶ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2.vyd. Praha : Grada Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9. Str. 58.

²⁷ Tamtéž.

²⁸ Tamtéž.

- Performance budgeting,
- Metoda programového rozpočtování,
- Komunitní či gendrové rozpočtování.

Přírůstkový způsob sestavování rozpočtu využívá město Jindřichův Hradec. Tento druh rozpočtu je nazýván i jako indexový způsob. Obce či kraje při plánování svých výdajů zpravidla vycházejí z existující lokální politiky a standardů poskytovaných statků a služeb. Základem přírůstkového způsobu je odhad a stanovení meziročních změn, o které se přizpůsobí současný rozpočet, který je považován za základ rozpočtu budoucího. V tomto druhu rozpočtu jde hlavně o následující činnosti:

- Celoroční dopady a efekty-proto je nutné vzít v úvahu změny v činnostech, které byly v daném roce jen částečně realizovány,
- Jednorázové změny a dopady na všechny položky příjmů a výdajů v daném roce,
- Částky odrážející inflaci tzn. Odhadovaný růst cenové úrovně a úrokových měr,
- Demografické trendy tzn. očekávané změny v počtu uživatelů, například v počtu žáků,
- Požadavky na novou legislativu, která může znamenat nutnost dodatečných výdajů, či jejich redukci,
- Případné dopady na příjmy a výdaje dané realizací investičních projektů například dodatečné běžné výdaje, stejně jako kapitálové výdaje.²⁹

Nedostatkem tohoto přístupu je právě skutečnost, že bere v úvahu historické náklady na službu a nezabývá se oprávněností dané služby, či její prioritou. Nebere v úvahu, zda je služba spravedlivě rozložena mezi spotřebitele, zda je poskytována efektivně nebo zda odpovídá měnícím se potřebám a zájmům občanů.

²⁹ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2.vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9. Str. 60.

Fixně limitovaný přístup je zejména využíván ústřední vládou k řízení vlastních odborů a ministerstev a také ke snaze ovlivňovat výdaje municipalit prostřednictvím systému dotací. Na úrovni obcí a krajů lze tento způsob využít v případě, že zajišťují poskytování veřejných statků a služeb prostřednictvím jiných organizací. Obec či kraj může poskytovat organizaci zajišťující službu paušální finanční částkou, kterou si organizace rozdělí mezi jednotlivé nákladové položky podle vlastního uvážení. Uvedený způsob přístupu tvorby rozpočtu zvyšuje efektivnost přerozdělování finančních prostředků. Tento stav je dán tím, že organizace může kompenzovat.³⁰

Přístup nulové základny - tento přístup představuje pro tvorbu rozpočtu nejkompexnější přístup, protože podrobuje každou činnost, či položku rozpočtu vyčerpávajícímu zkoumání ve vztahu k cílům a možným postupům, jak jich dosáhnout. Nebere se ohled na současnou výši nákladů a při odhadu výdajů se postupuje následujícími způsoby, zda se má služba zajistit dále stanovení standartu pro danou službu následuje odhad jednotlivých nákladů při daném standartu po něm se odhaduje objem služby potřebného k zajištění standartu a v konečné fázi dochází k odhadu celkových nákladů nutných na zajištění dané služby. Nevýhodou tohoto způsobu je jeho časová náročnost.³¹

Performace budgeting je způsob, který vyžaduje od představitelů obce, či kraje porovnávat nejen to, zda využití veřejných zdrojů bylo hospodárné, ale zda bylo dosaženo žádoucích účinků a cílů. Rozpočtový proces pak v tomto případě hraje dvojí roli. Na jedné straně poskytuje a zohledňuje zdroje a na druhé straně stanovuje kriteria a cíle výstupu.³²

Pomocí metody programového rozpočtování se sestavuje rozpočet ve struktuře, která uspořádá navrhované výdaje podle jejich výsledků, anebo podle míry jaké přispívají k dosažení celkových záměrů obce či kraje. Jedná se o sestavení dlouhodobé strategie cílů a záměrů. Z pohledu obcí je obecně uváděno vhodné období pěti let, za

³⁰ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2.vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9. Str. 61.

³¹ Tamtéž.

³² Tamtéž, str. 62.

výjimečných okolností lze prodlužovat na delší období. Při metodě programového rozpočtování je nutné a vhodné využít metodu PPBS. Postup PPBS je zaměřen na identifikaci organizace, než na její vstupy. Hlavním smyslem využití metody PPBS v místním sektoru je umožnit představitelům obcí a krajů činit fundovanější rozhodnutí o alokaci zdrojů s ohledem na celkové cíle a záměry obce potažmo kraje.

Prvním krokem je zkoumání záměrů a cílů územního celku vzhledem k jeho současným aktivitám. Tento první krok vede často k odhalení již existujících nedostatečných informací, které jsou nutné pro rozhodování obce.

Druhý krok je porovnání a ocenění alternativních variant, pomocí nichž bylo dosaženo definovaných cílů a záměrů. Výsledkem druhého kroku metody PPBS je sestavení programového a finančního plánu, který zohledňuje dopady přijatých rozhodnutí obce na její příjmy v průběhu delšího časového období. Programový plán je sestavován tak, aby sledoval výstupy a plnění cílů za dané období. Zároveň je základním prvkem pro sestavení návrhu jednoletého rozpočtu.³³

Komunitní či gendrové rozpočtování- tato metoda není doposud významně v České republice rozvinuta. První projekt byl realizován na centrální úrovni v roce 2008, projekt byl financován Evropskou komisí a Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR.³⁴

Všechny zmíněné metody popisují komplexní analýzu celého procesu tvorby rozpočtu, z tohoto důvodu je finančně a oborově velmi náročné každoročně sestavovat rozpočet podle těchto doporučení. Nicméně je však možné využívat je jako podpůrné prostředky pro vybrané aktivity obcí a krajů. K tomu, aby rozpočet poskytoval více informací o výstupech, které lze očekávat na základě vstupů, mohou obce, či kraje rozpočet doplnit alespoň o další informace:

- Cíle pro jednotlivé činnosti obce,
- Výkonová kritéria,
- Ukazatele provozních nákladů, které by dokumentovaly to, jak reagují výstupy na změny vstupů.

³³ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2.vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9. Str. 63

³⁴ Tamtéž, str. 64.

2.3 Struktura územního rozpočtu

Rozpočet obce a rozpočet kraje se sestavuje ve dvojím vyhotovení, jako běžný a jako kapitálový.

Běžný rozpočet je bilance běžných příjmů a výdajů, z nichž se většina každoročně opakuje a vztahují se k danému rozpočtovému roku. Běžnými příjmy se financují neinvestiční potřeby prostřednictvím běžných výdajů.³⁵

Kapitálový rozpočet zachycuje pohyb příjmů a výdajů, které se vztahují na financování investičních potřeb, které přesahují rozpočet jednoho rozpočtového roku. Tyto příjmy a výdaje jsou zpravidla jednorázové a neopakovatelné. Kapitálový rozpočet slouží ke kumulaci zdrojů na získávání dlouhodobých aktiv, protože výdaje na investiční potřeby jsou poměrně malé.

Při rozdělování výdajů a příjmů mezi běžný a kapitálový rozpočet existují určité „šedé“ oblasti. Stroje a zařízení se střednědobou životností lze zařadit do obou rozpočtů. Jsou-li však součástí běžných operací a je-li jisté, že po ukončení jejich životnosti budou nahrazeny jinými, doporučuje se jejich zařazení do běžného rozpočtu. Další „šedou“ oblastí v rozpočtu je dluhová služba. Úroky z dluhu jsou vždy součástí běžného rozpočtu.³⁶

Z výše uvedeného je nutno upozornit na skutečnost, která je často v souvislosti s financováním investičních potřeb a sestavování rozpočtu opomíjena. Náklady spojené s investičními projekty zpravidla zatěžují rozpočet obce na delší časový úsek a jejich realizace představuje pro obec jak jednorázové kapitálové výdaje, tak i běžné provozní výdaje, výdaje na amortizaci kapitálových statků, popřípadě výdaje související s dluhovou službou.

³⁵ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2.vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9. Str. 67.

³⁶ Tamtéž, str. 69.

Odhad výdajů územního celku a jejich výše je závislá na odhadu potřeb souvisejících se zajišťováním veřejných statků a služeb, na plánování nových potřeb, které obec nebo kraj chce v souvislosti s celkovými cíli a záměry uspokojovat. Odděleně od běžných výdajů plánuje obec investiční výdaje.³⁷ Běžné a kapitálové příjmy a výdaje se uvádějí v jednom rozpočtu, avšak v třídění podle jednotné rozpočtové skladby, která je sleduje odděleně. Oddělení běžného rozpočtu od rozpočtu kapitálového umožňuje přehledně analyzovat vynakládání běžných příjmů vzhledem k jednotlivým typům běžných výdajů, způsob umořování dluhu, zatímco kapitálový rozpočet územního celku umožňuje stanovit, zda objem finančních prostředků je dostatečný na realizaci jednotlivých investičních projektů.³⁸

³⁷ I když v ČR nejsou obce ani kraje povinné sestavovat odděleně běžný a kapitálový rozpočet.

³⁸ REKTORÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ J. a kol. *Finance, rozpočty, účetnictví, veřejná kontrola*. Brno: MU, Praha: IMS, 2002. ISBN 80-210-2955-5.

2.3.1 Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled je nástrojem, který využívají všechny samosprávné celky. Slouží pro střednědobé finanční plánování. Zákon dává možnost zvolit si míru podrobnosti členění rozpočtového výhledu. Jednotlivé samosprávné celky je sestavují alespoň ve čtyřech základních ukazatelích:

- Celkové příjmy,
- Celkové výdaje,
- Celkové pohledávky,
- Celkové závazky.

Sestavování výhledů umožní obcím uvažovat o svých finančních zdrojích a potřebách v delším časovém horizontu, než jeden kalendářní rok, což je nezbytné zejména pro plánování investičních potřeb a analýzu možností využívání návratných finančních prostředků pro jejich financování³⁹

Pro co nejpresnější rozpočtový výhled je vhodné postupovat podle několika kroků:

- Zpracování analýzy hospodaření územního samosprávného celku za uplynulé období.
- Rozdělení analyzovaných dat na běžné a kapitálové příjmy a výdaje, běžné položky dále pak členit na pravidelně se opakující a nahodilé.
- Přiřazení hodnot do rozpočtového výhledu na základě střednědobého výhledu státu – např. sdílení daní.
- Z analýzy běžných příjmů a výdajů lze vysledovat určité závislosti, na jejichž základě lze jednotlivým položkám přiřadit dle vývoje koeficienty pro další léta.

Zpracování rozpočtového výhledu přináší obci, (či kraji) především:

³⁹ ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Financování rozvojových strategií územním rozpočtem*. Brno: Masarykova universita. 2006. ISBN 80-210-3947-7.

- Výrazné zkvalitnění řízení hospodaření,
- Odvrácení hrozby možného přeúčtování a tedy stabilní situaci,
- Rychlou orientaci ve finančních možnostech a to i pro nově zvolené zastupitelstvo,
- Usnadnění projednávání úvěrů s peněžními ústavy a s fondy o mimořádné a účelové dotace.

Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let.⁴⁰

⁴⁰ Tamtéž, str. 56.

2.3.2 Schodkový rozpočet

Schodkový rozpočet může být schválen pouze v případě, že schodek bude možné uhradit buď finančními prostředky z minulých let (neboť kladný zůstatek finančních prostředků rozpočtového hospodaření běžného roku se převádí k použití v dalším roce, a to ke krytí rozpočtových výdajů, anebo se převádí do peněžních fondů, jež mohou územní samosprávní celky zřizovat jednak pro konkrétní účely anebo bez účelového určení) a nebo bude-li uhrazen smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem či jiným návratným zdrojem.⁴¹

2.3.3 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.⁴²

Rozpočtový proces představuje činnost orgánů, a to jak volených, tak výkonných, spojenou se sestavením návrhu územního rozpočtu, s jeho schválením a realizací během rozpočtového období, průběžnou a následnou kontrolu jeho plnění a sestavení a schválení závěrečné skutečné bilance hospodaření.⁴³

Rozpočtový proces se skládá z těchto pěti kroků:

- Návrh rozpočtu,
- Schválení rozpočtu,
- Hospodaření dle rozpočtu,

⁴¹ PEKOVÁ, J., *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press 2004. 1. vyd., ISBN 80-7261-086-4.

⁴² Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

⁴³ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. 1. vyd., ISBN 80-7261-086-4.

- Kontrola rozpočtu,
- Závěrečný účet.

2.3.4 Návrh rozpočtu

Při sestavování návrhu rozpočtu se bere v úvahu vývoj příjmů a výdajů od počátku roku do doby kdy se začne pracovat na návrhu rozpočtu. Dále se bere v úvahu vliv předpokládané inflace, vliv případné změny daňového určení a vliv uvažovaných změn v potřebách a vliv dalších faktorů. Kvalita návrhu závisí na kvalitě odhadu:

- Výnosu ze svěřených a sdílených daní, místních poplatků, dotací, nedaňových příjmů, nových příjmů,
- Výdajů rozpočtu, odhadu budoucích potřeb v souvislosti se zajišťováním veřejných statků,
- Výdajů na financování nových potřeb, zejména s ohledem na plánovaný sociálně ekonomický rozvoj.

Návrh rozpočtu i jeho plnění je publikováno v souladu s rozpočtovou zásadou publicity⁴⁴

2.3.5 Schválení rozpočtu

Návrh rozpočtu obce schvaluje obecní zastupitelstvo až poté, když je schválen rozpočet krajského úřadu a ten zase až po schválení státního rozpočtu. Pokud se nepodaří schválit státní rozpočet do konce kalendářního roku, musí se hospodařit po určité období dle rozpočtového provizoria.

⁴⁴ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy.*, Praha: Management Press, 2004. 1. vyd., ISBN 80-7261-086-4, str. 79.

2.3.6 Hospodaření podle rozpočtu

Schválením obecního rozpočtu začíná vlastní rozpočtové hospodaření. Rozpočtové prostředky mají být vynakládány co nejhospodárněji, mohou být použity na účel pro který byly schváleny a dále mohou být použity pouze do konce rozpočtového roku.

Striktní dodržení zejména časového hlediska, ale i účelového hlediska, by mohlo být někdy v rozporu s potřebami plynulého a řádného plnění úkolů, a proto zákon o rozpočtových pravidlech umožňuje tyto případy řešit využitím rozpočtových opatření.⁴⁵ (rozpočtovým opatřením se rozumí změny v již schváleném rozpočtu).

2.3.7 Kontrola plnění rozpočtu

K zabezpečení řádného plnění rozpočtu je nezbytná soustavná kontrola. Zákonem není blíže stanoveno, jak má tato kontrola probíhat.

Tam, kde v obci půjde o porušení pravidel při čerpání dotací ze státního rozpočtu nastoupí kontrola a sankce územních finančních orgánů, tedy finančních úřadů za podmínek stanovených zvláštním předpisem. V případě potřeby může tyto kontroly za stejných podmínek provádět ministerstvo financí.

2.3.8 Závěrečný účet

Informace o svém hospodaření během uplynulého rozpočtového roku je obec povinna zpracovat do závěrečného účtu obce (viz zákon č. 250/2000 Sb.). Závěrečný účet podává souhrnné informace o hospodaření daného územního celku za uplynulé období. Musí zde být uvedeny všechny podstatné záležitosti týkající se hospodaření. Jeho obsah je přesně stanoven § 17 odst. 2 a 3 výše uvedeného zákona. Dle tohoto předpisu obsahuje:

⁴⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

„Údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby, údaje o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích, včetně tvorby a použití fondů v tak podrobném členění a obsahu, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření územního samosprávného celku nebo svazku obcí a jimi zřízených nebo založených právnických osob.

(3) Součástí závěrečného účtu je vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí, státním fondům, Národnímu fondu a jiným rozpočtům a k hospodaření dalších osob.“⁴⁶

Závěrečný účet dále obsahuje povinně i zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření. Finální podoba závěrečného účtu je projednávána zastupitelstvem a občané k ní mohou vznášet různé připomínky, a to jak písemně před zahájením projednávání, tak ústně přímo na zasedání zastupitelstva. Aby jim bylo toto umožněno, je stanovena povinnost zveřejnění návrhu závěrečného účtu minimálně po dobu 15 dnů před zahájením jeho projednávání. Výsledkem projednání je jeho schválení zastupitelstvem do 30. 6. následujícího roku ve formě vyjádření souhlasu s předešlým hospodařením. Toto vyjádření může být bez výhrad, což naznačuje, že stanovených cílů bylo dosaženo a hospodaření probíhalo dle původních představ a plánu. Pokud však došlo během rozpočtového období k určitým problémům či nedostatkům, je s hospodařením vyjádřen souhlas s výhradami. Konkrétní pochybení jsou identifikována a stanoví se opatření, aby v budoucnu nedošlo k jejich opakování. Osoby, které byly za dané chyby zodpovědné, jsou poté povinny nést na základě rozhodnutí zastupitelstva příslušné následky. Stejně jako návrh rozpočtu, tak i závěrečný účet musí být zveřejněn.⁴⁷

⁴⁶ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁷ TOTH, P. *Ekonomika měst a obcí*. Praha: VŠE, 1998. 1. vyd. , ISBN 80-7079-693-6.

2.3.9 Majetek obce

Právo vlastnit majetek je veřejným korporacím přiznáno již ústavou. Obce majetek získaly na základy zákona č. 172/1991 Sb., o převodu některých věcí z majetku ČR do majetku obcí, ve znění pozdějších předpisů.

Samospráva využívá majetek buď k přímému uspokojování potřeb obyvatel nebo nepřímo, kdy je majetek držen jako zdroj příjmu.

Majetek jednotlivých článků územní samosprávy (obcí, regionů a krajů):

Hmotný majetek

- Nemovitosti (pozemky, budovy a dopravní cesty),
- Movité věci (vnitřní zařízení budov a stoje),
- Nepeněžní prostředky (hotovost a vklady na účtech),
- Cenné papíry (směnky, šeky).

Nehmotný majetek⁴⁸

⁴⁸ KREJCAR, M. Návrh na zlepšení hospodaření obce. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009. Bakalářská práce. 57 s. Str. 21–22.

2.3.10 Oceňování majetku

Majetek je oceňován obvyklou cenou, tj. cenou, za kterou by se majetek obvykle prodal. U některých druhů majetku se postupuje podle zákona o oceňování majetku, je to Zákon č. 151/1997 Sb. o oceňování majetku a vyhlášky MFČR č. 297/1997 a vyhlášky MFČR č. 127/2000 Sb.

Používají se tyto způsoby:

- Nákladový způsob,
- Výnosový způsob,
- Porovnávací způsob,
- Oceňování podle jmenovité hodnoty,
- Oceňování podle účetní hodnoty,
- Oceňování sjednanou cenou.⁴⁹

2.4 Příjmy a výdaje rozpočtu obce

2.4.1 Rozpočtová skladba

I v ČR upravuje podrobné členění příjmů a výdajů závazná rozpočtová skladba platná pro celou soustavu veřejných rozpočtů, která umožňuje zajistit komplexní pohled na finanční hospodaření. Umožňuje analyzovat peněžní operace v rámci běžného a kapitálového rozpočtu. Lze porovnávat jednotlivé rozpočty, a to v čase i prostorově (mezi obcemi, mezi kraji, a to i v delším období).

Rozpočtová skladba se v ČR vztahuje na třídění operací, které mají charakter tzv. operací veřejných (tzn. operací v rozpočtech a v mimo rozpočtových fondech, o kterých se rozhoduje veřejnou volbou).⁵⁰

⁴⁹ MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: Orac 2000, 1. vyd., ISBN 80-86199-23-1.

⁵⁰ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press 2004, 1. vyd., ISBN 80-7261-086-4.

Rozpočtová skladba umožňuje třídění příjmů a výdajů rozpočtu na příjmy a výdaje nenávratné povahy a návratné povahy. Tím lze přesněji analyzovat hospodaření a krytí schodku. I v rámci územního rozpočtu umožňuje analyzovat peněžní operace v rámci běžného a kapitálového rozpočtu (resp. běžné a kapitálové části rozpočtu).

Platná rozpočtová skladba využívá čtyři základní druhy třídění příjmů a výdajů:

- Kapitální třídění – je v ČR povinné pouze u státního rozpočtu. V současné době je 40 kapitol.
- Druhovému třídění je základní třídění – týká se všech peněžních operací, které třídí peněžní operace do tří základních skupin příjmů, výdajů a financování.
- Odvětvové třídění – vychází z účelu, na které se vynakládají finanční prostředky z rozpočtu v souvislosti se zajišťováním potřeb.
- Rozpočtová skladba upravuje tzv. konsolidační třídění – vylučuje duplicity na základě transferů mezi fondy a korekci příjmů na straně jedné a korekci výdajů na straně druhé při započítávání příjmů a výdajů.⁵¹

2.4.2 Příjmy územních rozpočtů

Příjmy jsou nenávratně inkasované prostředky připsané na bankovní účet, opěťované i neopěťované, z domácí ekonomiky i ze zahraničí, včetně přijatých darů a dotací a přijaté splátky půjček za účelem rozpočtové politiky. Nezahrnují však ta inkasa, která představují vypůjčené finanční prostředky a přijaté splátky půjček dříve poskytnutých za účelem řízení likvidity a finančního investování.

Příjmy závazně třídí platná rozpočtová skladba na 1 až 4 rozpočtovou skladbu.

⁵¹ KINŠT, J. *Rozpočtová skladba v roce 2009*. Praha: Pragoedua, 2004, 1. vyd., ISBN 80-7310-016-9. Str. 89.

Třídy:

- Daňové příjmy,
- Nedaňové příjmy,
- Kapitálové příjmy,
- Přijaté dotace.

Příjmy se dělí do dvou základních podskupin:

- Vlastní příjmy,
- Přijaté dotace.⁵²

2.4.3 Výdaje územních rozpočtů

Výdaje jsou nenávratné platby a poskytované návratné půjčky za účelem realizace rozpočtové politiky v členění na běžné a kapitálové. Do výdajů nejsou zahrnovány tyto položky:

- Úmor jistiny úvěrů,
- Převody finančních prostředků na vkladový účet za účelem dosažení úrokového výnosu,
- Splátky dluhopisů,
- Půjčky poskytované jiným subjektům za účelem řízení likvidity (což je logické, neboť kdyby tyto finanční prostředky nebyly půjčeny, byly by součástí přebytku hospodaření),
- Nákup akcií a dluhopisů za účelem zhodnocení dočasně volných finančních prostředků.⁵³

⁵² ⁵² KREJCAR, M. Návrh na zlepšení hospodaření obce. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009. Bakalářská práce. Str. 25.

⁵³ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press 2004, 1. vyd., ISBN 80-7261-086-4, str. 45.

Členění výdajů upravuje rozpočtová skladba. Členění je vymezeno v třídách 5-6.

Důležité je členění výdajů z hlediska rozpočtového plánování na

- Plánované, resp. plánovatelné,
- Neplánované (nahodilé, neplánovatelné),
neboť územní samospráva není úplně soběstačná, a tak musí ve výdajích respektovat rozpočtové omezení dané příjmy svého rozpočtu.⁵⁴

U plánovaných výdajů mohou příslušné orgány územní samosprávy zvažovat objem a jejich strukturu s ohledem na rozpočtové omezení.⁵⁵

U neplánovaných výdajů územní samosprávy jsou většinou financovány z rezerv, které si obce a region ve svém rozpočtu vytvářejí.⁵⁶

Výdaje územních rozpočtů neustále rostou nejen v souvislosti s intenzivnějším využíváním alokační funkce, ale i v důsledku částečného využívání ostatních funkcí veřejných financí.⁵⁷

⁵⁴ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů*. Praha: Grada 2007, 1. vyd., ISBN 978-80-247-2097-5. str. 49.

⁵⁵ Tamtéž, str. 56.

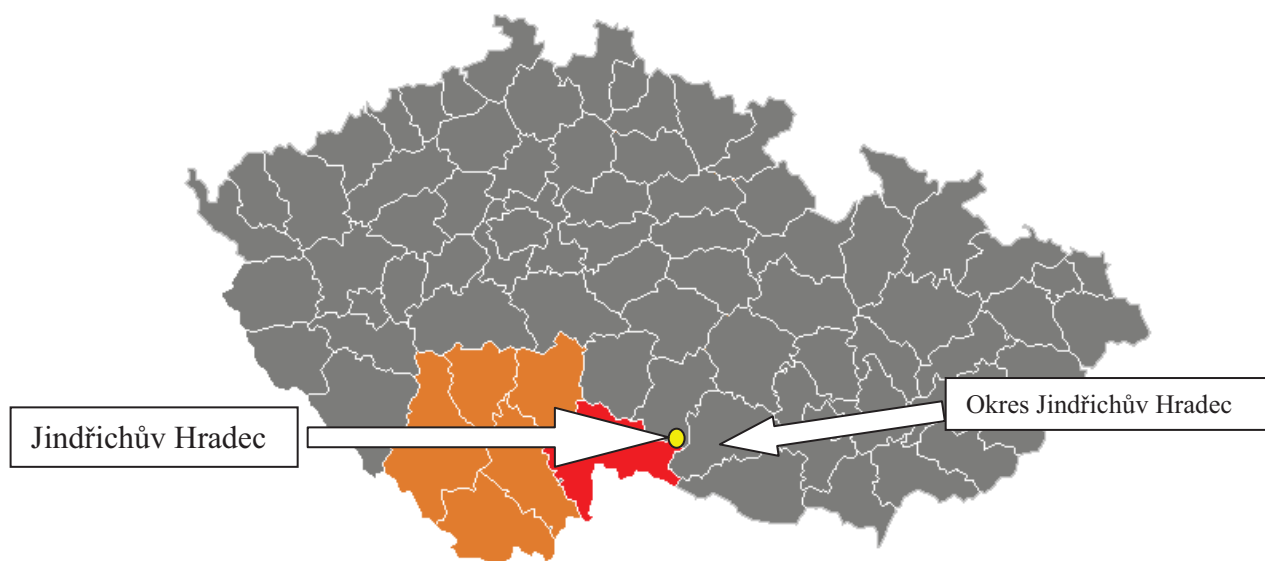
⁵⁶ Tamtéž, str. 57.

⁵⁷ Tamtéž, str. 59.

3 ANALÝZA ROZPOČTOVÉHO HOSPODAŘENÍ

3.1 Město Jindřichův Hradec

Mapa Jindřichův Hradec

Obrázek 1. Okres Jindřichův Hradec

Město Jindřichův Hradec se nachází v Jihočeském kraji v jeho východní části. Město bývalo již v minulosti důležitým obchodním a cestovním centrem. Velký rozmach mu přinesl rok 1960, kdy byly k městu připojeny zrušené okresy a to Třeboňský a Dačický. Od tohoto roku město výrazně zaznamenávalo finanční a průmyslový růst, byly zde založeny textilní továrny, strojírenské závody, závody na zpracovávání ovoce a zeleniny a další. Tyto aktivity vedly k velké zaměstnanosti i pro okolní obce a vesnice. Po roce 1989, kdy docházelo k postupným privatizacím státního majetku a velkému rozmachu podnikatelské sféry, dostalo město druhý dech, který pokračoval až do roku 2008, tj. do doby, kdy se hospodářství dostávalo v příhraničí do výrazného hospodářského poklesu. Tato situace pokračuje až do roku 2011.

Jindřichův Hradec je okresní město a s tím souvisí i existence nejrozličnějších státních úřadů: Městský úřad s rozšířenou působností, okresní soud, rozvinutá síť školství a další typy úřadů dávají městu „byrokratickou vážnost“.

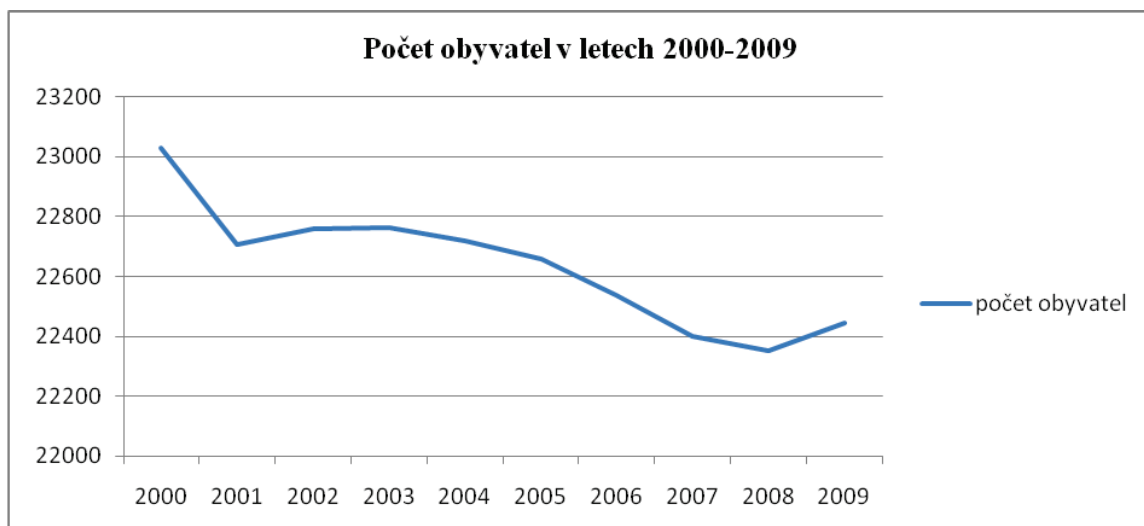
Rozvinutá síť dopravní infrastruktury jak železniční (dopravní uzel mezi Brnem, Českými Budějovicemi a Prahou), tak silniční (napojení na dálnici na Prahu nebo rychlostní silnici na České Budějovice a Plzeň) zabezpečuje kvalitní klima pro další rozvoj podnikatelskou sféru. V městě je silná a kvalitní pracovní sféra, poskytující kvalifikované pracovníky v oblasti strojírenství, textilní nebo nábytkářské oblasti. Z tohoto pohledu je město připraveno nejrůznějšími městskými podporami přilákat potencionální investory. I přes mnohá pozitivní kritéria z pohledu investora musíme zmínit fakt, že Jihočeský kraj jako celek přispívá na HDP České republiky pouze 5 %. Z tohoto pohledu je nutné všechny případné investorské projekty připravovat s co možná největší obezřetností a pečlivostí. Již mnoho podnikatelsko investorských záměrů realizovaných v posledních letech neuspělo. Není možné se domnívat, že významná lokalita, kvalitní pracovní síla nebo i blízkost k rakouskému trhu, nutně musí vyzdvihovat Jindřichohradecký okres v konkurenci s ostatními, průmyslově významnějšími okresy, respektive kraji.

V současné době (v roce 2009) žilo v Jindřichově Hradci 22.445 obyvatel. Pro přehlednost je vývoj počtu obyvatel uveden v tabulce č. 1. Z demografické křivky lze usuzovat na lokální trend, a to vysídlování pohraničí. Je to dáno zřejmě pro menší finanční stabilitu, větší nejistotu a neschopnost získat kvalitní pracovní místa.

Tabulka 1. Vývoj počtu obyvatel v letech 2000-2009 (v tis.)

rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
počet obyvatel	23028	22707	22760	22765	22719	22659	22537	22400	22350	22445

Zdroj: <http://www.cbudejovice.czso.cz/csu/katalog.nsf>

Graf 1. Počet obyvatel v letech 2000-2009 (Zdroj: Tab. č. 1.)

3.1.1 Souhrnná bilance příjmů a výdajů v letech 2006–2009

Rok 2006

Rozpočet na rok 2006 schválilo zastupitelstvo města dne 1. 2. 2006 usnesením 1049/06 jako deficitní, kde příjmy byly ve výši 449 168,58 tis. Kč, výdaje 469 794,60 tis. Kč a financování 20 626,02 tis. Kč. V průběhu roku byl tento rozpočet upraven na základě rozpočtových opatření (příjmová strana 478 568,93 tis. Kč, výdajová 521 482,80 tis. Kč, financování 42 913,87 tis. Kč). Rozpočtovaný schodek byl krytý zapojením výsledku hospodaření z minulých let a úvěry přijatými v průběhu r. 2006.

V průběhu roku bylo provedeno 96 rozpočtových opatření. Objem rozpočtových opatření činil v příjmech 29 400,35 tis. Kč a výdajích 51 688,20 tis. Kč. Rozpočtová opatření byla prováděna z důvodu změn ve finančních vztazích vůči státnímu rozpočtu, rozpočtu kraje a rozpočtu obcí, dále z důvodu použití nových, rozpočtem nepředvídaných příjmů k úhradě nových, rozpočtem nezajištěných výdajů, z důvodu přesunu rozpočtových prostředků v rámci jednotlivých výdajů a z důvodu přijetí úvěrů.

Tabulka 2. Souhrn příjmů a výdajů v roce 2006 (tis. Kč)

Věcný obsah	Plnění 12/2005	Rozpočet 2006		Plnění 12/2006	% RU ¹	index 06/05
		schválený	upravený			
I. příjmy po konsolidaci	465 187,80	448 318,58	477 718,93	492 047,32	103,0	105,77
daňové příjmy	230 153,03	224 500,00	225 624,68	230 813,74	102,3	100,29
nedaňové příjmy	54 893,07	78 876,50	82 433,01	86 347,86	104,7	157,30
kapitálové příjmy	47 986,62	5 210	5 590	10 286,06	184,0	21,44
přijaté dotace po konsolidaci	132 155,08	139 732,08	164 071,24	164 599,66	100,3	124,55
II. VÝDAJE po konsolidaci	453 078,27	468 944,60	520 632,80	494 042,46	94,9	109,04
běžné výdaje po konsolidaci	294 537,72	310 841,10	332 870,38	319 650,08	96,0	108,53
kapitálové výdaje	158 540,55	158 103,50	187 762,42	174 392,38	92,9	110,00
III. SALDO: příjmy - výdaje	12 109,53	-20626,02	-42 913,87	-1 995,14		
IV. FINANCOVÁNÍ	51 124,80	20 626,02	42 913,87	1 995,14		
přijaté dlouhodobé úvěry, půjčky	0,00	0,00	30 000	29 298,88		
splátky úvěrů, půjček	-11 196,79	-6 957,10	-7 472,81	-7 385,12		
Ostatní	9 390	0,00	0,00	0,00		
změna stavu peněžních prostř. na BÚ	52 931,59	27 583,12	18 386,68	-19918,62		

Pozn.: ¹ RU plnění upraveného rozpočtu, v %

Zdroj: Výkazy města Jindřichův Hradec za rok 2006

Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci představuje **schodek** ve výši **1 995,14** tis. Kč. Dosažený výsledek ovlivnily jak celkové příjmy (které převýšily upravený rozpočet o 14 328,39 tis. Kč), tak celkové výdaje (proti upravenému rozpočtu byly nižší o 26 590,34 tis. Kč).

Rok 2007

Rozpočet na rok 2007 schválilo zastupitelstvo města dne 7. 2. 2007 usnesením č. 83/07/4 jako deficitní (příjmy 507 431,56 tis. Kč, výdaje 511 360,02 tis. Kč, financování 3 928,46 tis. Kč). V průběhu roku byl upraven na základě rozpočtových opatření (příjmy 551 765,74 tis. Kč, výdaje 571 294,94 tis. Kč, financování 19 529,20 tis. Kč). Rozpočtovaný schodek byl krytý zapojením výsledku hospodaření z minulých let a úvěrem ze Státního fondu rozvoje bydlení.

V průběhu roku bylo provedeno 159 rozpočtových opatření (tj. o 63 opatření více než v předchozím rozpočtovém roce). Rozpočtová opatření v příjmech činila 44 334,18 tis. Kč a ve výdajích 59 934,92 tis. Kč.

Ve finančních vztazích byla prováděna rozpočtová opatření z důvodu neplánovaných výdajů i příjmů.

Tabulka 3. Souhrn příjmů a výdajů v roce 2007 (tis. Kč)

Věcný obsah	Plnění 12/2006	Rozpočet 2007		Plnění 12/2007	% RU	index 07/06
		schválený	upravený			
I. příjmy po konsolidaci	492 047,32	504 601,56	548 935,74	573 934,66	104,6	116,64
daňové příjmy	230 813,74	241 950	242 776,08	249 109,41	102,6	107,93
nedaňové příjmy	86 347,86	84 561,50	77 604,75	86 891,83	112,0	100,63
kapitálové příjmy	10 286,06	52 405	26 864	34 661,08	129,0	336,97
přijaté dotace po konsolidaci	164 599,66	125 685,06	201 690,91	203 272,34	100,8	123,49
II. VÝDAJE	494 042,46	508 530,02	568 464,94	511 295,78	89,9	103,49
běžné výdaje po konsolidaci	319 650,08	351 887,02	391 525,54	367 724,60	93,9	115,04
kapitálové výdaje	174 392,38	156 643	176 939,40	143 571,18	81,1	82,33
III. SALDO: příjmy – výdaje	-1 995,14	-3 928,46	-19 529,20	62 638,88		
IV. FINANCOVÁNÍ	1 995,14	3 928,46	19 529,20	-62 638,88		
přijaté dlouhodobé úvěry, půjčky	29 298,88	0,00	15 000,00	2 112,40		
splátky úvěrů, půjček	-7 385,12	-12599,54	-12 603,82	-12 603,73		
změna stavu peněžních prostř. na BÚ	-19918,62	16 528	17 133,02	-52 147,55		

Zdroj: Výkazy města Jindřichův Hradec za rok 2007

Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci představuje **přebytek** ve výši **62 638,88** tis. Kč. Dosažený výsledek ovlivnily jak celkové příjmy, které převýšily upravený rozpočet o 24 998,92 tis. Kč, tak celkové výdaje, které byly proti upravenému rozpočtu nižší o 57 169,16 tis. Kč.

Rok 2008

Rozpočet na rok 2008 schválilo zastupitelstvo města dne 30. 1. 2008 usnesením č. 341/Z17/2008 jako deficitní (příjmy 500 366,48 tis. Kč, výdaje 537 569,24 tis. Kč, financování 37 202,76 tis. Kč). V průběhu roku byl upraven na základě rozpočtových opatření (příjmy 550 917,35 tis. Kč, výdaje 590 041,66 tis.

Kč, financování 39 124,31 tis. Kč). Rozpočtový schodek byl krytý zapojením výsledku hospodaření z minulých let a úvěrem ze Státního fondu rozvoje bydlení.

V průběhu roku bylo provedeno 95 rozpočtových opatření. Objem rozpočtových opatření činil v příjmech 50 550,87 tis. Kč a ve výdajích 52 472,42 tis. Kč. Objem rozpočtových opatření v části financování činil 1 921,55 tis. Kč.

Tabulka 4. Souhrn příjmů a výdajů v roce 2008 (tis. Kč)

Věcný obsah	Plnění	Rozpočet 2008		Plnění	% RU	index 08/07
	12/2007	Schválený	upravený	12/2008		
I. PŘÍJMY po konsolidaci	573 934,66	500 366,48	550 917,35	576489,22	104,6	100,45
daňové příjmy	249 109,41	262 700	268 924,16	277371,23	103,1	111,35
nedaňové příjmy	86 891,83	82 598	76 773,53	91 476,90	119,2	105,28
kapitálové příjmy	34 661,08	25 370	18 670	19 633,20	105,2	56,64
přijaté dotace po konsolidaci	203 272,34	129 698,48	186 549,66	188007,88	100,8	92,49
II. VÝDAJE po konsolidaci	511 295,78	537569,24	590 041,66	503290,95	85,3	98,43
běžné výdaje po konsolidaci	367 724,60	371 846,34	428 268,44	405686,17	94,7	110,32
kapitálové výdaje	143 571,18	165 722,90	161 773,22	97 604,78	60,3	67,98
III. SALDO: příjmy – výdaje	62 638,88	-37 202,76	-39 124,31	73 198,27		
IV. FINANCOVÁNÍ	-62 638,88	37 202,76	39 124,31	-73 198,27		
přijaté dlouhodobé úvěry, půjčky	2 112,40	12 887,60	12 887,60	1 959,91		
splátky úvěrů, půjček	-12 603,72	-12 610,20	-12 610,20	-12 207,76		
změna stavu peněžních prostř. na BÚ	-52 147,56	36 925,36	38 846,91	-62 950,42		

Zdroj: Výkazy města Jindřichův Hradec za rok 2008

Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci představuje **přebytek** ve výši **73 198,27** tis. Kč. Dosažený výsledek ovlivnily jak celkové příjmy, které převýšily upravený rozpočet o 25 571,87 tis. Kč, tak celkové výdaje, které byly proti upravenému rozpočtu nižší o 86 750,71 tis. Kč

Rok 2009

Rozpočet na rok 2009 schválilo zastupitelstvo města dne 28. 1. 2009 usnesením č. 627/Z28/2009 jako deficitní (příjmy 594 869,90 tis. Kč, výdaje 750 018 tis. Kč, financování 155 148,1 tis. Kč). Během roku byl upraven rozpočtovými opatřeními (příjmy 545 900,88 tis. Kč, výdaje 727 067,90 tis. Kč, financování 181

167,03 tis. Kč). Rozpočtovaný schodek byl krytý úvěry na předfinancování dotací v celkové výši 107 mil. Kč, úvěrem ze Státního fondu rozvoje bydlení ve výši 10 927 tis. Kč a výsledkem hospodaření minulých let.

V průběhu roku bylo provedeno 88 rozpočtových opatření. Objem rozpočtových opatření v příjmech činil 48 969,03 tis. Kč, objem rozpočtových opatření ve výdajích 22 950,10 tis. Kč a v části financování 26 018,93 tis. Kč. Rozpočtová opatření byla prováděna z důvodu změn ve finančních vztazích vůči státnímu rozpočtu.

Tabulka 5. Souhrn příjmů a výdajů v roce 2009 (tis. Kč)

Věcný obsah	Plnění 12/2008	Rozpočet 2009		Plnění 12/2009	% RU	index 09/08
		schválený	upravený			
I. příjmy	576 489,22	594 869,90	545 900,87	543 790,89	99,6	94,33
daňové příjmy	277 371,23	298 420	253 420,00	249 057,35	98,3	89,79
nedaňové příjmy	91 476,89	117 092	93 039,54	98 933,56	106,3	108,15
kapitálové příjmy	19 633,20	32 649	11 600	7 945,38	68,5	40,47
přijaté dotace po konsolidaci	188 007,90	146 708,90	187 841,33	187 854,60	100,0	99,92

II. VÝDAJE	503 290,95	750 018	727 067,90	665 159,76	91,5	132,16
běžné výdaje po konsolidaci	405 686,17	434 651	425 819,42	380 777,34	89,4	93,86
kapitálové výdaje	97 604,78	315 367	301 248,48	284 382,42	94,4	291,36

III. SALDO: příjmy – výdaje	73 198,27	-155 148,10	-181 167,03	-121 368,87
------------------------------------	------------------	--------------------	--------------------	--------------------

IV. FINANCOVÁNÍ	-73 198,27	155 148,10	181 167,03	121 368,87
přijaté dlouhodobé úvěry, půjčky	1 959,91	117 927	117 927	108 082,66
splátky úvěrů, půjček	-12 207,77	-10 487,20	-10 487,20	-10 021,81
změna stavu peněžních prostř. na BÚ	-62 950,41	47 708,30	73 727,23	23 308,02

Zdroj: Výkazy města Jindřichův Hradec za rok 2009

Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci představuje **schodek** ve výši 121 368,87 tis. Kč. Dosažený výsledek ovlivnil nepříznivý vývoj daňových příjmů a celkové výdaje, které byly proti upravenému rozpočtu nižší o 61 908,14 tis. Kč.

Ke zhodnocení hospodaření města Jindřichův Hradec byly použity závěrečné zprávy za jednotlivá rozpočtová období (2005–2009), které poskytl finanční odbor města Jindřichův Hradec. Z důvodu, že příjmová i výdajová složka rozpočtu města je detailně sestavena, budou některé příjmy i výdaje sloučeny do jednotlivých složek zastřešující programově podobné prostředky. Při sestavování rozpočtu je vždy kladen hlavní důraz na optimalizaci výdajů a příjmů. Pokud je výdajová položka nižší než město Jindřichův Hradec odsouhlasilo, je převáděn rozdíl finančních prostředků k některé z potřebných položek na výdajové části.

3.2 Příjmy města

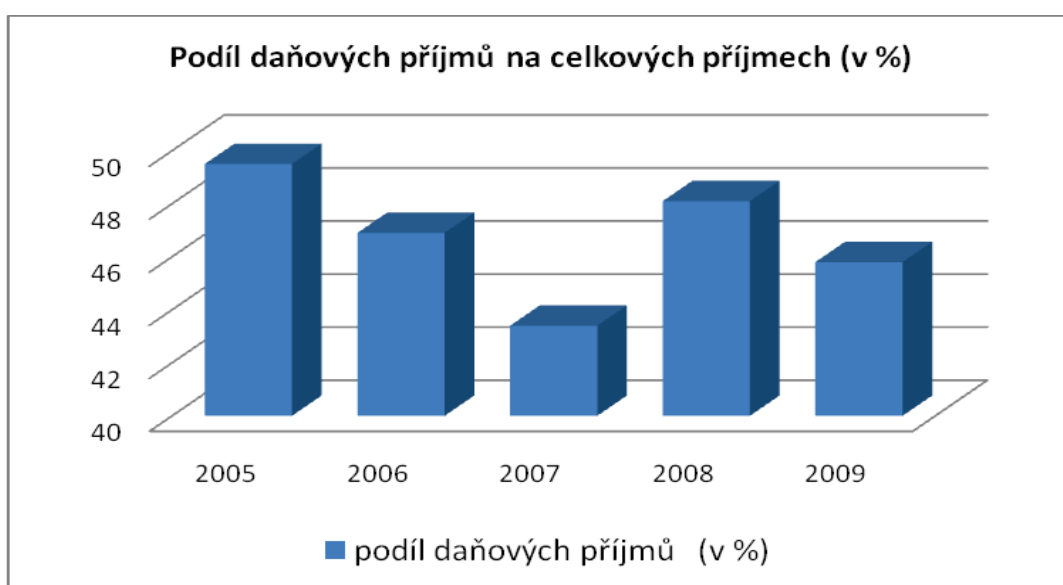
V této části budou analyzována data za jednotlivá rozpočtová období, tj. od roku 2006 do roku 2009. Nejdříve budou analyzovány příjmy, v další části se zaměříme na výdaje a jejich podrobné rozdělení na jednotlivé položky a posléze na celkovou analýzu.

Tabulka 6. naznačuje, že nejdůležitější příjmovou částí rozpočtu jsou ve všech sledovaných letech daňové příjmy.

Tabulka 6. Podíl daňových příjmů na celkových příjmech (v %)

Položka / rok	2005	2006	2007	2008	2009
Daňové příjmy	49,5	46,9	43,4	48,1	45,8

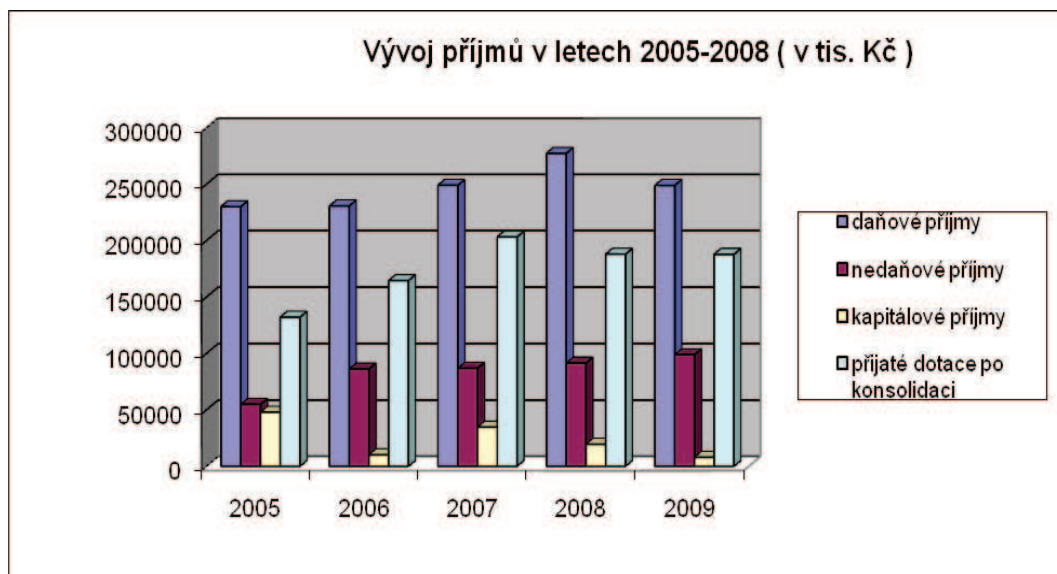
Zdroj: Závěrečná zpráva města Jindřichův Hradec

Graf 2. Podíl daňových příjmů na celkových příjmech (v %) (Zdroj: Tab. č. 6)

Z výše uvedené tabulky i grafu je patrné, že největší podíl daňových příjmů na celkových příjmech byl v roce 2005. Tato skutečnost vyplývala z celkového

výběru daní na celorepublikové úrovni, kdy byl výběr daní na svém historickém maximu. V roce 2006 došlo ke stagnaci daňových příjmů, a tak se celkový podíl daňových příjmů na celkových příjmech rovnal pouze 46,9 %. Velký nárůst objemu daňových příjmů byl zaznamenán v roce 2007 (celkem 249 000 tis. Kč), nicméně jejich podíl na celkových příjmech byl pouze 43,4 %. V roce 2008 byl jejich celkový podíl 48 % z celkových příjmů. V posledním analyzovaném roce, tedy v roce 2009, tento podíl na celkových příjmech činil celkem 45,8 %.

Graf 3. Vývoj příjmů v letech 2005-2008 (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 7)

Tabulka 7. Vývoj příjmů v letech 2005–2009 (tis. Kč)

Příjmy / rok	2005	2006	2007	2008	2009
Daňové příjmy	230153	230814	249109	277371	249057
Nedaňové příjmy	54893	86348	86892	91477	98934
Kapitálové příjmy	47987	10286	34661	19633	7945
Přijaté dotace po konsolidaci	132155	164600	203272	188008	187855

Zdroj: Výroční zpráva města Jindřichův Hradec 2008

Graf č. 4. znázorňuje vývoj jednotlivých druhů příjmů od r. 2005. Zatímco daňové příjmy v letech 2005 a 2006 dosáhly podobných částek, v r. 2007 je patrný jejich nárůst na 249 000 tis. Kč (toto zvýšení příjmů kopírovalo celostátní trend ve výběru daní). V r. 2008 přišlo další značné zvýšení a to na částku 277 000 tis Kč. Na tomto zvýšení se podílí především příjem z vybrané daně z přidané hodnoty a daně z příjmů právnických osob. V r. 2009 sdílené daňové příjmy dosáhly 85 % úrovně roku 2008 a byly tak proti předchozímu roku nižší o 30 mil. Kč. Výnos daní v r. 2009 ovlivnil propad ve výběru daně z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti.

Nedaňové příjmy byly nejnižší v roce 2005 (celkem 55 000 tis. Kč), v roce 2006 byl zaznamenán nárůst, a to o 57,3 %. Na tuto skutečnost mělo vliv především zvýšení příjmů z pronájmu majetku (výrazný nárůst těchto příjmů souvisel s pronájmem vodohospodářského zařízení). Rok 2007 byl na úrovni roku předcházejícího. V roce 2008 překročily nedaňové příjmy hranici 91 000 tis. Kč, v roce 2009 potom 98 000 tis. Kč. Zvýšení bylo způsobeno opět vyšším příjmem z pronájmu a dále především uplatněním daně z přidané hodnoty.

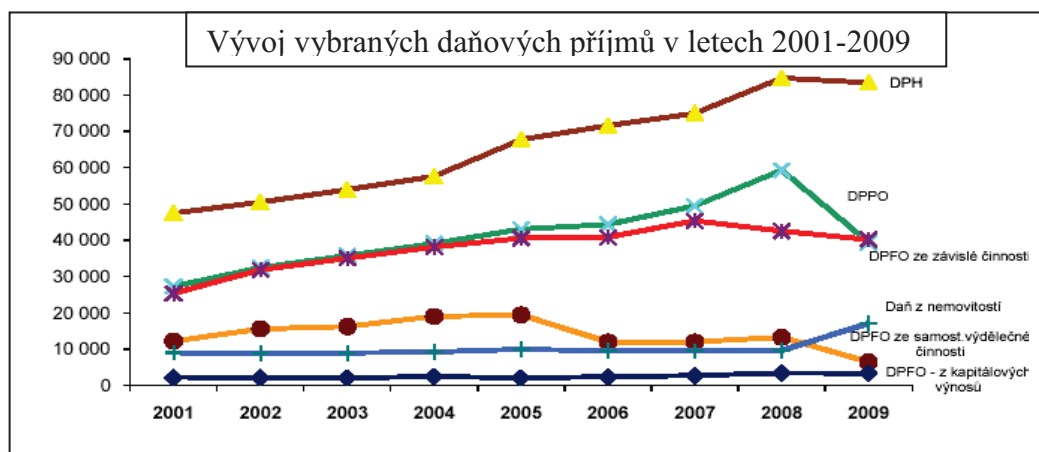
Výnos z kapitálových příjmů závisel na rozsahu prodeje majetku. V r. 2005 ovlivnil jeho výši prodej pozemku společnosti Casta Invest a.s. a příspěvek od Družstva Vodospol na rekonstrukci vodovodu J. Hradec – Děbolín. Příjem v r. 2007 ovlivnil příjem z prodeje budovy 41/II. V dalších letech byly příjmy tohoto druhu menší, neprobíhaly žádné větší prodeje nemovitostí ani pozemků.

U dotací byl ve všech analyzovaných letech zaznamenán stoupající trend. Tento nárůst souvisel s výší investičních dotací, které se městu podařilo v letech 2005–2009 získat. Na výši dotací má rovněž výrazný vliv objem dotace ze státního rozpočtu na sociální dávky.

3.2.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy v roce 2009 byly v porovnání s upraveným rozpočtem plněny na 98,3 %. Dosáhly výše 249 057,35 tis. Kč, což bylo o 4 362,65 tis. Kč méně proti upravenému rozpočtu. Ve srovnání se schváleným rozpočtem byly daňové příjmy plněny na 83,46 %, tj. o 46 362,65 tis. Kč méně proti původnímu předpokladu. Ve srovnání s rokem 2008 jsou daňové příjmy v r. 2009 nižší o 28 313,88 tis. Kč, tj. o 10,21 %. Meziroční pokles daňových příjmů ze sdílených daní byl ovlivněn především výnosem daně z příjmu právnických osob a daně z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti. V roce 2008 byly v porovnání s upraveným rozpočtem plněny na 103 %, a tedy dosáhly výše 277 371 tis. Kč (což bylo o 8 447 tis. Kč více proti upravenému rozpočtu). Nejvyšší nárůst byl zaznamenán u daně z příjmu právnických osob a u daně z přidané hodnoty. V roce 2007 byly skutečné daňové příjmy vyšší v porovnání se schváleným rozpočtem o 2 %. Celkem dosáhly výše 249 109 tis. Kč, téměř u všech daňových příjmů došlo k překročení upraveného rozpočtu, nenaplněn zůstal pouze rozpočet u daně z nemovitostí. V rozpočtovém roce 2006 byl rozpočet plněn opět na 103 % a daňové příjmy dosáhly výše 230 813 tis. Kč. Tento příjem výrazně ovlivnil příjem z daně z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a dále z daně z přidané hodnoty.

Pro srozumitelnost a jednoduchost nebudou dále komplexně komentovány jednotlivé daňové příjmy, ale bude prezentován postupný trend v delším časovém období.

Graf 4. Vývoj daňových příjmů v letech 2001-2009 (Zdroj: Výroční zprávy města Jindřichův Hradec).

Jak je patrné z grafu č. 5., jsou příjmy z jednotlivých daní zobrazeny od roku 2001 do roku 2009. Tento časový úsek byl sestaven díky informacím městského úřadu v Jindřichově Hradci. Téměř všechny zobrazené daňové příjmy mají zvyšující se trend již od roku 2001, pouze u DPFO ze samostatné výdělečné činnosti a u DPFO z kapitálových výnosů je vidět setrvalý stav. U ostatních daní je zaznamenán postupný nárůst až do roku 2007. V roce 2006 došlo pouze u DPFO ze samostatné výdělečné činnosti ke snížení celkem o 7 475 tis. Kč oproti roku 2005. Důvodem bylo zejména schválení zvýšení paušálů pro podnikatele zpětně i pro rok 2005 a větší než původně očekávaný dopad společného zdanění manželů. Ve všech letech je vidět objemově nejvýznamnější daňový příjem a to z vybrané daně z přidané hodnoty, který se podílí téměř třetinou na celkových daňových příjmech. Ve všech letech (kromě roku 2009), je výrazný jeho rostoucí trend. Největší nárůst byl ale zaznamenán v roce 2008, kdy ve srovnání s rokem 2007 se výnos z této daně zvýšil o 13 % (9 702 tis. Kč). Vysoký plánovaný růst souvisel se zvýšením snížené sazby DPH z 5 % na 9 %. Ve zmiňovaném

roce 2009 došlo ke snížení výnosu daně, a to o 1 225 tis. Kč, tj. o 1,5 %. Zde se negativně projevil především pokles spotřeby domácností.

U daně z příjmu právnických osob je zjevný každoroční nárůst příjmů. V roce 2009 byl zaznamenán propad o 19 890 tis. Kč, což je o 33,5 % méně oproti roku 2008. Tento výpadek daňového příjmu mimo jiné ovlivnilo zrušení povinnosti platit zálohy na daň z příjmu pro daňové subjekty zaměstnávající maximálně pět zaměstnanců a kladně vyřízené žádosti daňových subjektů o stanovení záloh jinak, než vyplývá z jejich poslední známé daňové povinnosti s ohledem na očekávaný pokles daňové povinnosti následkem nepříznivého hospodářského vývoje. Dalším zajímavým zvýšením došlo u příjmů z daně z nemovitosti v meziročním navýšení v letech 2008–2009. Tento příjem se zvýšil o 7 540 tis. Kč. Meziroční navýšení souvisí se stanovením místního koeficientu (2), kterým se násobí celková daňová povinnost.

3.2.2 Nedaňové příjmy

Rok 2006

Nedaňové příjmy v roce 2006 dosáhly celkové výše 86 347,86 tis. Kč. V porovnání s upraveným rozpočtem byly plněny na 104,7 %, což bylo o 3 914,85 tis. Kč více proti upravenému rozpočtu.

Ve srovnání s rokem 2005 jsou nedaňové příjmy v r. 2006 vyšší o 31 454,79 tis. Kč, tj. o 57,30 %. Na tuto skutečnost mají vliv především příjmy z pronájmu majetku. Podíl nedaňových příjmů na příjmech celkem činil v uplynulém roce 17,55 %.

Příjmy z vlastní činnosti v roce 2006 činily 22 090,62 tis. Kč a byly plněny na 121,7 % upraveného rozpočtu, což bylo o 3 941,11 tis. Kč více. Na nedaňových příjmech celkem se podílejí 25,6 %. Proti roku 2005, kdy tyto příjmy dosáhly 17 989,17 tis. Kč, činí zvýšení 4 101,45 tis. Kč (tj. o 22,8 %). Zvýšení příjmů proti minulému roku se projevilo zejména v následujících položkách:

- Ostatní nedaňové příjmy (+ 2 360,59 tis. Kč, z toho 1 797,51 tis. Kč činilo vrácení DPH z výdajů na rekonstrukci ulic Klášterská, Růžová, nám. TGM),
- Příjmy Střelnice (+504,09 tis. Kč),
- Příjmy z městských lesů (+949,66 tis. Kč),
- Kulturní pořady mimo Střelnici a kapli (+423,73 tis. Kč).

Objemově nejvýznamnější položkou nedaňových příjmů je příjem z pronájmu majetku. Tvoří 68,3 % z nedaňových příjmů a dosáhl v roce 2006 výše 58 958,64 tis. Kč tj. 100,1 % upraveného rozpočtu. Důvodem vyššího plnění v položce nájem bytů bylo předání vojenských bytů do majetku města od 1. 9. 2006. Vyšší částka u nájmu z ostatních nebytových prostor byla získána na základě vyšších nabídkových cen za pronájem nebytových prostor a zároveň se podařilo obsadit nebytové prostory a garážová stání, která byla volná již delší dobu. Důvodem získání nižší částky z pronájmu budov je snížení nájemného společnosti VaK o 1 mil. Kč v souladu s

rozhodnutím orgánů města. Důvodem získání nižší částky z pronájmu hrobových míst je uzavírání nájemních smluv s občany na kratší doby, než bylo předpokládáno. Vybrané prostředky za úhradu pobytu v DMD Políkno jsou závislé na skutečném počtu ubytovaných osob. Pronájem nebytových prostor č.p. 168/II - nájemní smlouva uzavřena s účinností od 1. 10. 2006.

Rok 2007

Nedaňové příjmy v roce 2007 dosáhly celkové výše 86 891,83 tis. Kč. V porovnání s upraveným rozpočtem byly plněny na 112,0 %, což bylo o 9 287,08 tis. Kč více proti upravenému rozpočtu.

Ve srovnání s rokem 2006 jsou nedaňové příjmy v r. 2007 vyšší o 543,97 tis. Kč. Na tuto skutečnost mají vliv příjmy z úroků, kde činil nárůst proti předcházejícímu roku 1 357,75 tis. Kč. Podíl nedaňových příjmů na příjmech celkem činil v roce 2007 15,14 %.

Příjmy z vlastní činnosti dosáhly 21 279,07 tis. Kč a byly plněny na 128,5 % upraveného rozpočtu, což bylo o 4 714,82 tis. Kč více. Na nedaňových příjmech celkem se podílejí 24,5 %. Proti roku 2006 (22 090,62 tis. Kč) jsou nižší o 811,55 tis. Kč.

Zvýšení příjmů se v roce 2006 proti roku 2005 projevilo zejména v položkách :

- Příjmy z parkovišť (+ 1 366,54 tis. Kč),
- Tržby Střelnice (+ 463,97 tis. Kč),
- Služby školám (+ 177,55 tis. Kč).

Na druhé straně bylo dosaženo nižších příjmů v položkách :

- Ostatní nedaňové příjmy (- 745,25 tis. Kč),
- Příjmy z městských lesů (- 1 312,34 tis. Kč),
- Kulturní pořady mimo Střelnici a kapli (- 302,95 tis. Kč).

I v roce 2007 je objemově nejvýznamnější položkou nedaňových příjmů příjem z pronájmu majetku. Tvoří 67,3 % z nedaňových příjmů a dosáhl výše 58 445,22 tis. Kč (105,4 % upraveného rozpočtu). Na nižší plnění příjmů z pronájmu rybníků má vliv rekonstrukce rybníka Vajgar. Ve srovnání s minulým rokem jsou příjmy z pronájmu majetku v r. 2007 nižší o 513,43 tis. Kč.

Rok 2008

Nedaňové příjmy dosáhly celkové výše 91 476,90 tis. Kč. V porovnání s upraveným rozpočtem byly plněny na 119,2 %, což bylo o 14 703,37 tis. Kč více proti upravenému rozpočtu.

Ve srovnání s rokem 2007 jsou nedaňové příjmy v r. 2008 vyšší o 4 585,07 tis. Kč. Na tuto skutečnost mají vliv příjmy z pronájmu majetku, kde činí nárůst proti předcházejícímu roku 3 983,18 tis. Kč a dále příjmy z úroků, kde činil nárůst 2 114,02 tis. Kč. Podíl nedaňových příjmů na příjmech celkem činil v tomto roce 15,87 %.

Příjmy z vlastní činnosti činily 20 556,59 tis. Kč a byly plněny na 183,8 % upraveného rozpočtu, (o 9 374,59 tis. Kč více). Na nedaňových příjmech celkem se podílejí 22,5 %. Proti roku 2007, kdy tyto příjmy činily 21 279,07 tis. Kč, byly nižší o 722,48 tis. Kč. Příjmy z vlastní činnosti v roce 2007 ovlivnily příjmy z parkovišť (5 775,32 tis. Kč). Tyto nejsou od roku 2008 součástí rozpočtu příjmů města, ale jsou zdrojem financování společnosti Sportrelax spol. s r.o. V roce 2008 jsou vyšší především příjmy ze sankčních plateb (+ 5 158,34 tis. Kč). Nižší jsou naopak tržby Střelnice, a to o 418,14 tis. Kč.

Příjem z pronájmu majetku byl opět objemově nejvýznamnější položkou nedaňových příjmů. Tvoří 68,2 % z nedaňových příjmů (v r. 2007 67,3 %) a dosáhl výše 62 428,40 tis. Kč, tj. 105,6 % upraveného rozpočtu. Důvodem vyššího plnění v položce nájem bytů bylo vyšší procentuální navýšení nájemného od 1. 1. 2008, než se předpokládalo, a zároveň i navýšení záloh na služby v průběhu roku 2008. Ve srovnání s minulým rokem jsou příjmy z pronájmu majetku v r. 2008 vyšší o 3 983,18 tis. Kč.

Rok 2009

Nedaňové příjmy dosáhly celkové výše 98 933,56 tis. Kč. V porovnání s upraveným rozpočtem byly plněny na 106,3 %, což bylo o 5 894,02 tis. Kč více proti upravenému rozpočtu.

Ve srovnání s rokem 2008 jsou nedaňové příjmy v r. 2009 vyšší o 7 456,67 tis. Kč. Na tuto skutečnost mají vliv příjmy z pronájmu majetku především uplatněním daně z přidané hodnoty. Podíl nedaňových příjmů na příjmech celkem činil v uvedeném roce 18,19 %.

Příjmy z vlastní činnosti dosáhly 19 916,97 tis. Kč a byly plněny na 118,4 % upraveného rozpočtu, což bylo o 3 093,43 tis. Kč více. Na nedaňových příjmech celkem se podílejí 20,1 %. Proti roku 2008 (20 556,59 tis. Kč) činí snížení 639,62 tis. Kč. Příjmy z vlastní činnosti v roce 2008 ovlivnily příjmy ze sankčních plateb (+ 4 781,78 tis. Kč). V roce 2009 jsou vyšší především ostatní nedaňové příjmy (+ 4 464,62 tis. Kč). Jejich výši ovlivňuje zejména vypořádání daně z přidané hodnoty při změně režimu. Nižší jsou naopak tržby Střelnice, a to o 311,69 tis. Kč.

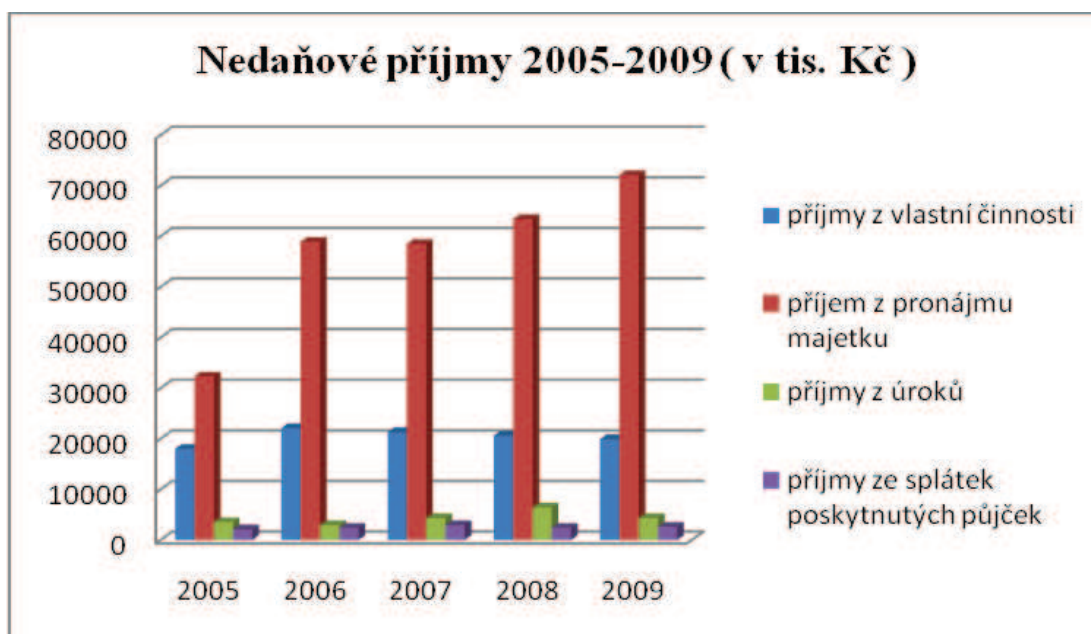
Příjem z pronájmu majetku je objemově nejvýznamnější položkou nedaňových příjmů a tvoří 72,9 % z nedaňových příjmů (v r. 2008 68,2 %). Dosáhly výše 72 133,89 tis. Kč, tj. 103,5 % upraveného rozpočtu (+ 2 451,89 tis. Kč). Důvodem vyššího plnění v položce nájem bytů bylo navýšení záloh na služby v průběhu roku 2009. Plnění příjmů z nájmu ostatních nebytových prostor ovlivnilo vyšší procentuální navýšení nájmu od 1. 1. 2009 a navýšení nájmu o DPH. Ve srovnání s minulým rokem jsou příjmy z pronájmu majetku v r. 2009 vyšší o 9 705,49 tis. Kč.

Dalšími nedaňovými příjmy jsou příjmy z úroků a příjmy ze splátek a poskytnutých půjček. Ve sledovaném období jsou oba druhy příjmů na podobné úrovni. V roce 2008 došlo ke zvýšení příjmů z úroků o 2 114 tis. Kč, tj. o 7 % více než v roce 2007. Výše plnění souvisí se zůstatky finančních prostředků na účtech města s vyšším úročením.

Tabulka 8. Nedaňové příjmy v letech 2005–2009 (tis. Kč)

Příjmy / rok	2005	2006	2007	2008	2009
Příjmy z vlastní činnosti	18000	22100	21300	20600	19900
Příjem z pronájmu majetku	32300	58900	58500	63400	72100
Příjmy z úroků	3500	2900	4300	6400	4300
Příjmy ze splátek poskytnutých půjček	2100	2400	2900	2400	2600

Zdroj: Výroční zpráva města Jindřichův Hradec za rok 2008

Graf 5. Nedaňové příjmy 2005-2009 (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 8)

3.2.3 Kapitálové příjmy

Rok 2006

Kapitálové příjmy dosáhly celkové výše 10 286,06 tis. Kč. V porovnání s upraveným rozpočtem byly tyto příjmy plněny na 184,0 %, což bylo o 4 696,06 tis. Kč více proti upravenému rozpočtu. Došlo k překročení příjmu z prodeje bytů – aplikací obálkové metody bylo dosaženo vyšších příjmů než bylo plánováno. Výši kapitálových příjmů v r. 2006 ovlivnil prodej objektu bývalých jatek za 5 001 tis. Kč. Podíl kapitálových příjmů na příjmech celkem činil 2,1 %. Proti roku 2005 došlo k poklesu kapitálových příjmů o 37 700,56 tis. Kč tj. o 78,7 %.

Rok 2007

Kapitálové příjmy dosáhly celkové výše 34 661,08 tis. Kč. V porovnání s upraveným rozpočtem byly tyto příjmy plněny na 129,0 %, což bylo o 7 797,08 tis. Kč více proti upravenému rozpočtu. Podíl kapitálových příjmů na příjmech celkem činil 6,04 %. U kapitálových příjmů došlo proti roku 2006 k nárůstu o 24 375,02 tis. Kč. Tuto část příjmů v r. 2007 ovlivnil příjem z prodeje budovy 41/II ve výši 15 236,00 tis. Kč. Důvodem vyšší částky získané z prodeje bytů je opět prodej většího počtu bytů obálkovou metodou.

Rok 2008

Kapitálové příjmy dosáhly výše 19 633,20 tis. Kč. V porovnání s upraveným rozpočtem byly tyto příjmy plněny na 105,2 %, tj. o 963,20 tis. Kč více proti upravenému rozpočtu. U kapitálových příjmů došlo proti roku 2007 k poklesu o 15 027,88 tis. Kč. Podíl kapitálových příjmů na příjmech celkem činil 6,04 %.

Rok 2009

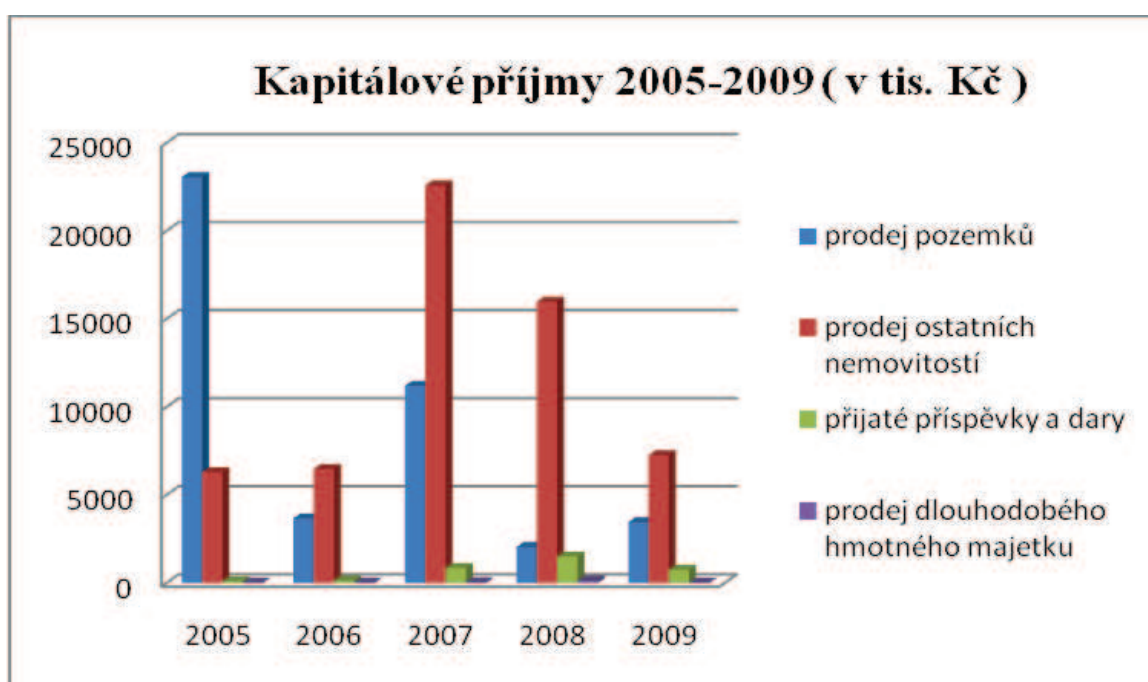
Kapitálové příjmy dosáhly celkové výše 7 945,38 tis. Kč. V porovnání s upraveným rozpočtem byly tyto příjmy plněny na 68,5 %, což bylo o 3 654,62 tis. Kč

méně. U kapitálových příjmů došlo proti roku 2008 k poklesu o 11 687,82 tis. Kč. Příjmy v roce 2008 ovlivnil prodej vojenských bytů. V r. 2009 se nepodařilo prodat všechny volné byty, prodány byly pouze dva a dále neprojevil nikdo zájem o prodáváný objekt v Dolním Skrýchově ani o čp. 510/III (okálové byty) v Jindřichově Hradci. Podíl kapitálových příjmů na příjmech celkem v roce 2009 činil 1,46 %.

Tabulka 9. Kapitálové příjmy v letech 2005–2009 (tis. Kč)

Položka / rok	2005	2006	2007	2008	2009
Prodej pozemků	23048	3669	11195	2043	3450
Prodej ostatních nemovitostí	6280	6470	22576	15969	7250
Přijaté příspěvky a dary	90	130	850	1500	750
Prodej dlouhodobého hmotného majetku	17	15	42	120	16

Zdroj: Závěrečná zpráva města Jindřichův Hradec za rok 2009

Graf 6. Kapitálové příjmy 2005-2009 (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 9)

3.2.4 Dotace

Rok 2006

V roce 2006 byly přijaty dotace v celkové výši 164 599,66 tis. Kč, tj. 100,3 % upraveného rozpočtu. Proti stejnému období roku 2005 jsou vyšší o 32 444,58 tis. Kč, z toho investiční dotace jsou proti předcházejícímu roku vyšší o 21 859,35 tis. Kč. Podíl dotací na celkových příjmech činil 33,45 %.

Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z Národního fondu a z rozpočtu Jihočeského kraje v roce 2006 činily celkem 97 384,71 tis. Kč. Dotace v rámci souhrnného dotačního vztahu činila 83 912,64 tis. Kč. V přijatých dotacích je obsažen i převod z účtu cizích prostředků do rozpočtu ve výši 528,38 tis. Kč, který se týká nevyčerpaných mezd za prosinec roku 2005.

Investiční dotace ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z prostředků Phare a z rozpočtu Jihočeského kraje dosáhly výše 63 434,46 tis. Kč.

Rok 2007

V roce 2007 byly přijaty dotace v celkové výši 203 272,34 tis. Kč, tj. 100,8 % upraveného rozpočtu. Proti stejnému období roku 2006 jsou vyšší o 32 444,58 tis. Kč. Podíl dotací na celkových příjmech činil 35,42 %.

Neinvestiční dotace celkem činily 149 003,27 tis. Kč (v roce 2006 101 165,20 tis. Kč). Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu Jihočeského kraje a z prostředků SROP v roce 2007 byly celkem 143 447,88 Kč, z toho dotace v rámci souhrnného dotačního vztahu činila 38 380,06 a dotace na dávky sociální péče a dávky pomoci v hmotné nouzi 91 993,00 tis. Kč.

Součástí neinvestičních dotací byly i neinvestiční přijaté transfery od obcí v celkové výši 3 973,99 tis. Kč (v r. 2006 3 252,11 tis. Kč). Tvořily je příjmy z veřejnoprávních smluv a neinvestiční náklady obcí v oblasti školství. Výše transferů v oblasti školství záviselo na počtu dětí z cizích obcí a cenách za stavební práce – opravy, které byly do neinvestičních nákladů účtovány. Výše příjmů z veřejnoprávních smluv byla závislá na počtu uzavřených veřejnoprávních smluv a počtu přestupků projednávaných ve správním řízení.

V přijatých dotacích byl obsažen i převod z účtu cizích prostředků do rozpočtu 1 579,83 tis. Kč, který se týkal nevyčerpaných mezd za prosinec roku 2006.

Ve srovnání s rokem 2006 byly neinvestiční dotace v r. 2007 vyšší o 47 838,07 tis. Kč. Na uvedený rozdíl měly vliv dotace na dávky sociální péče, které byly v r. 2007 vyšší o 45 893,00 tis. Kč.

Rok 2008

V roce 2008 byly přijaty dotace v celkové výši 188 007,88 tis. Kč, tj. 100,8 % upraveného rozpočtu. V porovnání s rokem 2007 byly nižší o 15 264,46 tis. Kč. Podíl dotací na celkových příjmech dosáhl 32,61 %.

Neinvestiční dotace celkem činily 174 040,46 tis. Kč (v roce 2007 149 003,27 tis. Kč). Výše neinvestičních dotací ze státního rozpočtu, z rozpočtu Jihočeského kraje a z prostředků SROP v roce 2008 byla celkem 169 461,52 tis. Kč, z toho dotace v rámci souhrnného dotačního vztahu dosáhla výše 39 416,80 tis. Kč, dotace na dávky sociální péče a dávky pomoci v hmotné nouzi potom 112 600,00 tis. Kč.

Součástí neinvestičních dotací byly i neinvestiční přijaté transfery od obcí v celkové výši 3 120,81 tis. Kč (v r. 2007 3 973,99 tis. Kč). V přijatých dotacích je obsažen i převod z účtu cizích prostředků do rozpočtu ve výši 1 458,13 tis. Kč. Investiční dotace ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z prostředků SROP a z

rozpočtu Jihočeského kraje dosáhly 13 967,43 tis. Kč (v roce 2007 činily 54 269,07 tis. Kč).

Rok 2009

V roce 2009 byly přijaty dotace v celkové výši 187 854,60 tis. Kč, tj. 100,0 % upraveného rozpočtu. Výše přijatých dotací je téměř stejná jako v minulém roce. Podíl dotací na celkových příjmech činil 34,55 %.

Neinvestiční dotace celkem činily 164 224,10 tis. Kč (v roce 2008: 174 040,46 tis. Kč). Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu a z rozpočtu kraje v roce 2009 dosáhly celkem 160 019,61 tis. Kč. Z toho dotace v rámci souhrnného dotačního vztahu 40 273,90 tis. Kč, dotace na dávky sociální péče a dávky pomoci v hmotné nouzi 103 253,00 tis. Kč.

Součástí neinvestičních dotací byly i neinvestiční přijaté transfery od obcí v celkové výši 3 291,21 tis. Kč (v r. 2008: 3 120,81 tis. Kč). V přijatých dotacích byl obsažen i převod z účtu cizích prostředků do rozpočtu ve výši 913,28 tis. Kč, který shromažďoval nevyčerpané mzdy za prosinec roku 2008.

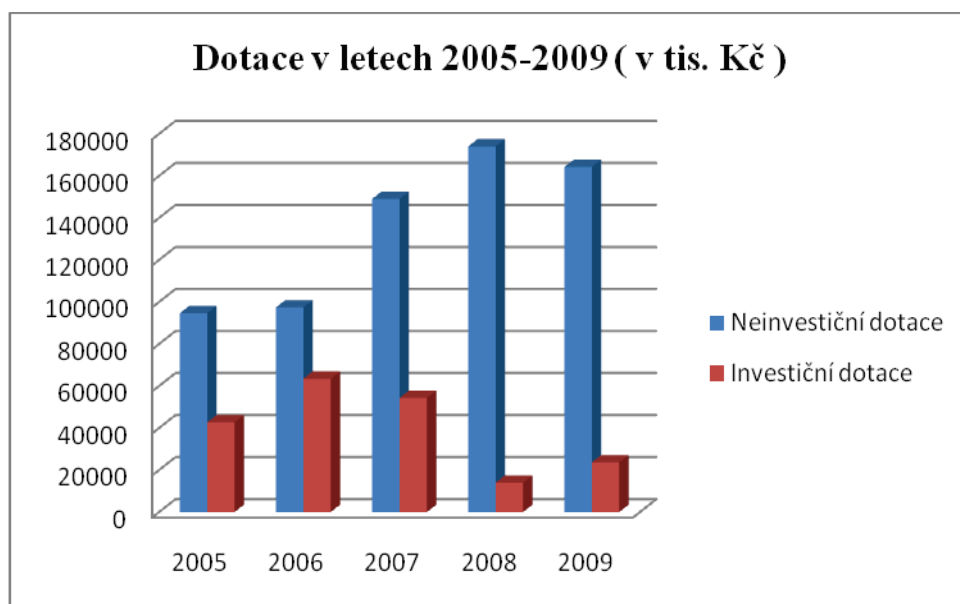
Ve srovnání s předcházejícím rokem byly neinvestiční dotace v r. 2009 nižší o 9 816,36 tis. Kč. Na uvedený rozdíl měly vliv především dotace na dávky sociální péče, které byly v r. 2009 nižší o 9 347,00 tis. Kč.

Investiční dotace ze státního rozpočtu, státních fondů, z rozpočtu kraje a od Regionální rady regionu soudržnosti Jihozápad v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad byly v celkové výši 23 630,50 tis. Kč (v roce 2008 činily 13 967,43 tis. Kč).

Tabulka 10. Struktura dotací v letech 2005–2009 (tis. Kč)

Položka / rok	2005	2006	2007	2008	2009
Neinvestiční dotace	94598	97384	149003	174040	164224
Investiční dotace	42659	63434	54269	13967	23630
Dotace celkem	137257	160818	203272	188007	187854

Zdroj: Výroční zpráva města Jindřichův Hradec 2009

Graf 7. Dotace v letech 2005-2009 (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 10)

3.3 Analýza výdajů města Jindřichův Hradec

3.3.1 Celkové výdaje v letech 2006-2009

Výdaje v roce 2006

Celkové výdaje města dosáhly v roce 2006 výše 494 042,46 tis. Kč, tj. 94,9 % upraveného rozpočtu. Upravený rozpočet nebyl dočerpán o 26 590,34 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2005 byly celkové výdaje v r. 2006 vyšší o 40 964,19 tis. Kč. Výdaje byly kryty vlastními příjmy, účelovými dotacemi ze státního rozpočtu, z rozpočtu státních fondů, Národního fondu, z rozpočtu krajů a přijatými úvěry.

Tabulka 11. Výdaje v letech 2005–2006 (tis. Kč)

Ukazatel rozpočtu po konsolidaci	2005		2006		Rozdíl-skuteč.	index
	upr.rozpočet	skutečnost	upr.rozpočet	skutečnost	2006-2005	2006/2005
Běžné výdaje	305 405,19	294 537,72	332 870,38	319 650,08	25 112,36	108,53
Kapitálové výdaje	168 489,25	158 540,55	187 762,42	174 392,38	15 851,83	110,00
Celkem	473 894,44	453 078,27	520 632,80	494 042,46	40 964,19	109,04

Zdroj: Hodnotící zpráva města Jindřichův Hradec 2006

Podíl běžných výdajů na celkových výdajích činil v r. 2005 65,0 %, v r. 2006 64,7 %. Na vyšší podíl běžných výdajů v obou letech mají vliv transfery prostředků státu určené jiným subjektům (dotace na přímé náklady na vzdělávání, sociální dávky, výkon odborného lesního hospodáře), dotace na výkon státní správy a daň z příjmů právnických osob za obec.

Největší podíl na celkových výdajích má v r. 2006 odvětví dopravy (19,3 %), následované odvětvím místní správy a zastupitelských orgánů (17,6 %, v roce 2005 to bylo 18,4 %), odvětvím bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje (10,7 %, v roce 2005 byla na úrovni 14,5 %) a odvětvím vzdělávání (10,2 %, v roce 2005 celkem 12,4 %).

Výdaje v roce 2007

Souhrnné výdaje města po konsolidaci dosáhly v roce 2007 výše 511 295,78 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2006 jsou celkové výdaje po konsolidaci v r. 2007 vyšší o 17 253,32 tis. Kč. Z toho běžné výdaje jsou vyšší o 48 074,52 tis. Kč, kapitálové výdaje jsou nižší o 30 821,20 tis. Kč.

Tabulka 12. Výdaje v letech 2006–2007 (tis. Kč)

Ukazatel rozpočtu po konsolidaci	2006		2007		Rozdíl-skuteč.	% plnění
	upr.rozpočet	skutečnost	upr.rozpočet	skutečnost	2007-2006	07/06
Běžné výdaje	332 870,38	319 650,08	391 525,54	367 724,60	48 074,52	115,04
Kapitálové výdaje	187 762,42	174 392,38	176 939,40	143 571,18	-30 821,20	82,33
Celkem	520 632,80	494 042,46	568 464,94	511 295,78	17 253,32	103,49

Zdroj: Hodnotící zpráva města Jindřichův Hradec 2007

Běžné výdaje v letech 2006 - 2007 ovlivnily především transfery. Zatímco v letech 2003 a 2004 to byly dotace příspěvkovým organizacím na přímé náklady na vzdělávání, tyto od r. 2005 rozpočtem obcí neprocházejí. V r. 2007 ovlivnily běžné výdaje sociální dávky.

Hlavní podíl na celkových výdajích má v r. 2007 odvětví sociálních dávek (17,7 %), následované odvětvím místní správy a zastupitelských orgánů dopravy (17,4 %, v roce 2006 byla podobná situace - 17,6 %), odvětvím dopravy (15,7 %, v roce 2006 celkem 19,3 %) v odvětví bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje (9,8 %, v roce 2006 10,7 %).

Výdaje v roce 2008

Celkové výdaje města po konsolidaci dosáhly v roce 2008 výše 503 290,95 tis. Kč, ve srovnání s rokem předchozím jsou ale celkové výdaje po konsolidaci nižší o 8 004,83 tis. Kč. Z toho běžné výdaje jsou vyšší 37 961,57 tis. Kč, kapitálové výdaje jsou nižší o 45 966,40 tis. Kč.

Tabulka 13. Výdaje v letech 2007–2008 (tis. Kč)

Ukazatel rozpočtu po konsolidaci	2007		2008		Rozdíl-skuteč.	% plnění 08/07
	upr.rozpočet	skutečnost	upr.rozpočet	skutečnost	2008-2007	
Běžné výdaje	391 525,54	367 724,60	428 268,44	405 686,25	37 961,65	110,32
Kapitálové výdaje	176 939,40	143 571,18	161 773,22	97 604,78	-45 966,40	67,98
Celkem	568 464,94	511 295,78	590 041,66	503 291,03	-8 004,75	98,43

Zdroj: Hodnotící zpráva města Jindřichův Hradec 2008

Podíl běžných výdajů na celkových výdajích města činil v r. 2008 80,6 %. Na podíl běžných výdajů na celkových výdajích v roce 2008 měly vliv transfery prostředků státu určené jiným subjektům (dotace na přímé náklady na vzdělávání, sociální dávky, výkon odborného lesního hospodáře), dotace na výkon státní správy a daň z příjmů právnických osob za obec. Bez těchto výdajů činil v r. 2008 podíl běžných výdajů na celkových výdajích města 69,4 %.

Výdaje v roce 2009

Výdaje města byly v roce 2009 celkem 665 159,76 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2008 jsou celkové výdaje po konsolidaci v r. 2009 vyšší o 161 868,81 tis. Kč. Z toho běžné výdaje jsou nižší o 24 908,83 tis. Kč, kapitálové výdaje jsou vyšší o 186 777,64 tis. Kč.

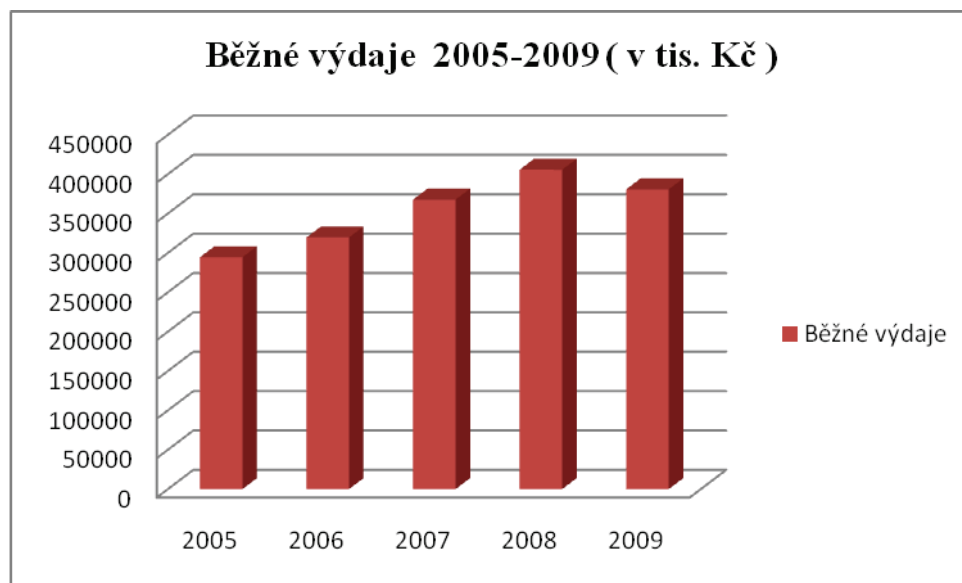
Tabulka 14. Výdaje v letech 2006–2009 (tis. Kč)

Ukazatel rozpočtu po konsolidaci	2008		2009		Rozdíl-skuteč.	% plnění 09/08
	upr.rozpočet	skutečnost	upr.rozpočet	skutečnost	2009-2008	
Běžné výdaje	428 268,44	405 686,17	425 819,42	380 777,34	-24 908,83	93,86
Kapitálové výdaje	161 773,22	97 604,78	301 248,48	284 382,42	186 777,64	291,36
Celkem	590 041,66	503 290,95	727 067,90	665 159,76	161 868,81	132,16

Zdroj: Hodnoticí zpráva města Jindřichův Hradec 2009

Podíl běžných výdajů na celkových výdajích města v r. 2009 činil 57,2 %. Na podíl běžných výdajů na celkových výdajích v uvedených letech měly opět vliv (stejně jako v roce 2008) transfery prostředků státu určené jiným subjektům (sociální dávky, výkon odborného lesního hospodáře atd.), dotace na výkon státní správy a daň z příjmů právnických osob za obec. Podíl běžných výdajů na celkových výdajích města v roce 2009 byl celkem 42,7 %.

3.3.2 Běžné výdaje v letech 2005 – 2009

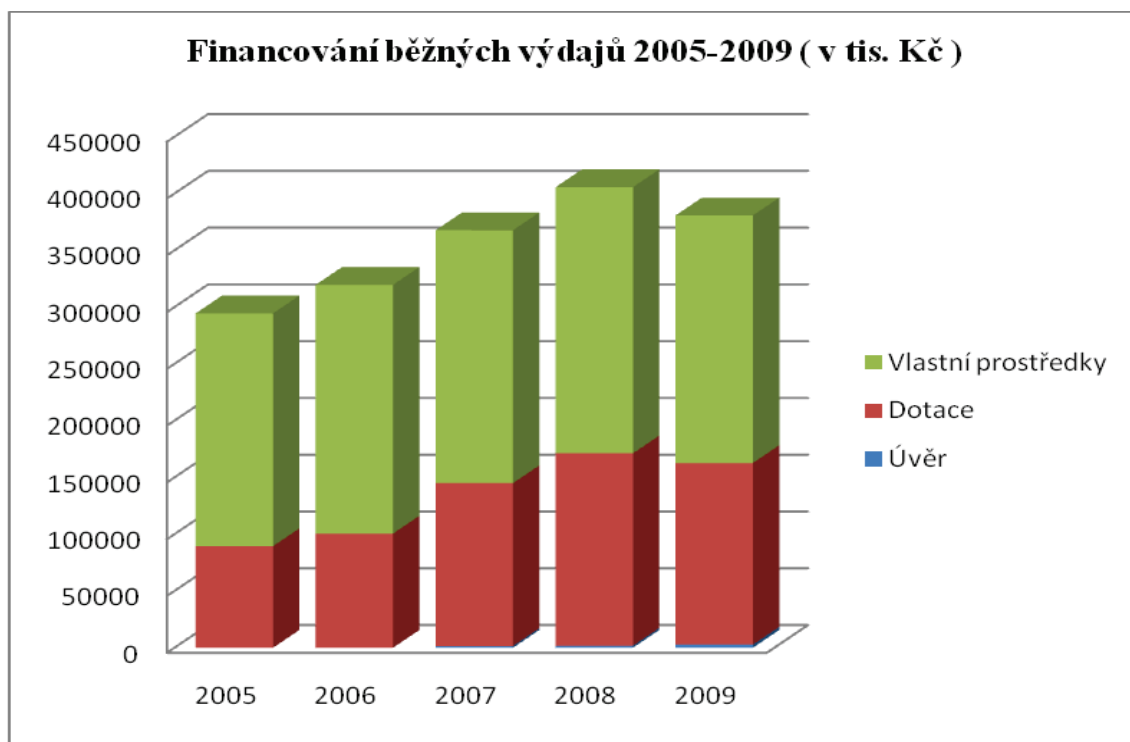
Graf 8. Běžné výdaje 2005-2009 (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 15)

Tabulka 15. Běžné výdaje v letech 2005–2009 (tis. Kč)

Položka / rok	2005	2006	2007	2008	2009
Běžné výdaje	294538	319650	367725	405686	380777

Zdroj: Hodnotící zpráva města Jindřichův Hradec 2008

Běžné výdaje se v letech 2005 až 2009 pohybovaly od 294 538 tis. Kč v roce 2005 do 405 686 tis. Kč v roce 2008. Vývoj běžných výdajů je patrný na grafu č. 9, kde je možno sledovat postupný nárůst až do roku 2008 (v tomto roce Jindřichův Hradec investovali do opravy plaveckého bazénu). V roce 2009 je patrný pokles na 380 777 tis. Kč.

Graf 9. Financování běžných výdajů 2005-2009 (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 16)

Tabulka 16. Financování běžných výdajů v letech 2005-2006 (tis. Kč)

Položka / rok	2005	2006	2007	2008	2009
Úvěr	0	0	1580	1814	2759
Dotace	89544	100637	143448	169462	160020
Vlastní prostředky	204994	219013	222697	234411	217998

Zdroj: Hodnotící zpráva města Jindřichův Hradec za rok 2006

Z uvedené tabulky č. 16. je patrný do r. 2008 postupný nárůst v použití vlastních prostředků na financování běžných výdajů. Nárůst souvisí se zvyšováním cen za energie, služby, s růstem platů, se změnou sazby DPH. Výši běžných výdajů významným způsobem ovlivňuje i daň z příjmů právnických osob za město, od r. 2005 se její výše pohybuje okolo 16 mil. Kč. (např. v r. 2008 to bylo 21 224,16 tis. Kč, v r. 2009 14 913,15 tis. Kč). Výši běžných výdajů v r. 2009 dále ovlivnil, jak již bylo výše uvedeno, nadměrný odpočet daně z přidané hodnoty a v souvislosti s reformou účetnictví proplacení mezd za měsíc prosinec z rozpočtu r. 2010. V letech. 2007, 2008 a 2009 byl čerpán úvěr ze Státního fondu rozvoje bydlení na opravy vlastního bytového

fondů. Rozdíl v přijatých dotacích je ovlivněn především výší prostředků státu určených jiným subjektům.

Rok 2006

Běžné výdaje v roce 2006 činily po konsolidaci 319 650,08 tis. Kč tj. 96 % upraveného rozpočtu. Upravený rozpočet nebyl dočerpán o 13 220,30 tis. Kč. Proti r. 2005 došlo k navýšení běžných výdajů o 25 112,36 tis. Kč tj. o 8,53 %. Transfery vzrostly o 7 835,80 (z toho sociální dávky o 5 463,95 tis. Kč), nákup služeb vzrostl o 6 580,81 tis. Kč, výdaje na platy a pojistné o 3 409,45 tis. Kč. Na běžné výdaje byly vedle vlastních prostředků použity prostředky ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje, obcí, ze státních fondů a z Národního fondu ve výši 100 636,82 tis. Kč. Z porovnání meziročního vývoje běžných výdajů je patrný nárůst téměř u všech sledovaných položek.

Objemově největší položkou běžných výdajů (38,8 %) jsou neinvestiční nákupy (nákup materiálu, vody, paliv, energie, služeb a ostatní nákupy). Proti minulému roku dochází ke zvýšení výdajů o 13 924,79 tis. Kč. Největší nárůst je u nákupu služeb (+6 580,81 tis. Kč) a dále u oprav (+3 140,22 tis. Kč). Nákup služeb činil 56 394,45 tis. Kč, nejvíce v odvětví ochrany životního prostředí (14 061,28 tis. Kč) a v dopravě (13 798,95 tis. Kč). Výdaje na opravy a udržování majetku činily 38 635,41 tis. Kč, nejvíce oprav bylo provedeno v odvětví bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje (11 555,78 tis. Kč) a v dopravě (9 238,96 tis. Kč).

Tabulka 17. Běžné výdaje za rok 2005 a 2006 dle druhu (tis. Kč)

Ukazatel	2005	2006
Platy ost. platby za provedenou práci a povinné pojistné placené zaměstnavatelem	69 548,33	72 957,78
Neinvestiční nákupy a ostatní neinv. Výdaje	109 946,73	123 871,52
Neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím, neziskovým organizacím a podnik.	45 851,16	51 822,77

Neinvestiční transfery obyvatelstvu	41 896,62	46 758,30
Neinvestiční půjčené prostředky	4 387	2 070
Ostatní neinvestiční výdaje	22 907,91	22 169,71
Běžné výdaje po konsolidaci celkem	294 537,74	319 650,08

Zdroj: Výroční zpráva města Jindřichův Hradec 2006

Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a povinné pojistné dosáhly 72 957,78 tis. Kč. Položka neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím, neziskovým organizacím a podnikatelským subjektům byla ve výši 51 822,77 tis. Kč (z toho transfery příspěvkovým organizacím činily 31 135,37 tis. Kč). Neinvestiční dotace podnikatelským subjektům činily 12 165,81 tis. Kč.

Součástí běžných výdajů jsou i neinvestiční transfery obyvatelstvu, především sociální dávky, které ke konci sledovaného období dosáhly částky 44 870,20 tis. Kč. Ve stejném období minulého roku dosáhly výše 39 406,25 tis. Kč

Největší podíl na běžných výdajích má v r. 2006 odvětví místní správy a zastupitelských orgánů (26,5 %), následované odvětvím sociálních dávek (14,0 %), odvětvím bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje (11,9 %) a odvětvím vzdělávání (9,1 %).

Rok 2007

V roce 2007 běžné výdaje činily 367 724,60 tis. Kč, tj. 93,9 % upraveného rozpočtu. Upravený rozpočet nebyl dočerpán o 23 800,94 tis. Kč. Proti r. 2006 došlo k navýšení o 48 074,52 tis. Kč, tj. o 15,04 %. Největší navýšení bylo u transferů, a to o 43 946,68 tis. Kč (navýšení u sociálních dávek činilo 45 696,20 tis. Kč), výdaje na platy a pojistné vzrostly o 4 121,72 tis. Kč. Na běžné výdaje byly vedle vlastních prostředků použity prostředky ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje, obcí, ze státních fondů a z Národního fondu ve výši 143 447,88 tis. Kč.

Tabulka 18. Běžné výdaje v letech 2006 – 2007 dle druhu (tis. Kč)

Ukazatel	2006	2007
Platy, ost. platby za provedenou práci a povinné pojistné placené zaměstnavatelem	72 957,78	77 079,50
Neinvestiční nákupy a ostatní neinv. Výdaje	123 871,52	124 761,04
Neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím, neziskovým organizacím a podnik.subjektům	51 822,77	50 784,93
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	46 758,30	92 379,41
Neinvestiční půjčené prostředky	2 070	0,00
Ostatní neinvestiční výdaje	22 169,71	22 719,72
Běžné výdaje po konsolidaci celkem	319 650,08	367 724,60

Zdroj: Výroční zpráva města Jindřichův Hradec za rok 2007

Objemově největší položkou v roce 2007 byly výdaje na neinvestiční nákupy (nákup materiálu, vody, paliv, energie, služeb, opravy a ostatní nákupy). V r. 2007 tvořily 33,9 % běžných výdajů, v r. 2006 38,8 %. Proti minulému roku dochází k nárůstu o 889,52 tis. Kč. Největší nárůst je v položce úroky (+ 600,57 tis. Kč) v souvislosti se splácením úvěrů přijatých v roce 2006. Nákup služeb činil 56 632,01 tis. Kč, nejvíce v odvětví ochrany životního prostředí (14 067,60 tis. Kč), dopravy (14 044,66 tis. Kč) a místní správy (12 361,27 tis. Kč). Výdaje na opravy a udržování majetku činily 37 578,72 tis. Kč, tj. o 1 056,69 tis. Kč méně než v předcházejícím roce. Nejvíce oprav bylo provedeno v odvětví bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje (10 554,04 tis. Kč), v odvětví ochrany životního prostředí (7 971,75 tis. Kč), v dopravě (7 235,38 tis. Kč) a ve školství (5 851,87 tis. Kč).

Položka platy, ostatní platby za provedenou práci a povinné pojistné činila 77 079,50 tis. Kč tj. o 4 121,72 tis. Kč více než v r. 2006.

Položka neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím, neziskovým organizacím a podnikatelským subjektům byla ve výši 50 784,93 tis. Kč. Z toho transfery příspěvkovým organizacím činily 30 598,43 tis. Kč, tj. o 697,51 tis. Kč méně než v roce 2006. Neinvestiční dotace podnikatelským subjektům právnickým osobám činily 11 468,30 tis. Kč, tj. o 697,51 tis. Kč méně než v předcházejícím roce.

Součástí běžných výdajů jsou i neinvestiční transfery obyvatelstvu (podobně jako v předchozím roce), především sociální dávky, které ke konci sledovaného období dosáhly částky 90 566,40 tis. Kč. Ve stejném období minulého roku dosáhly výše 44 870,20 tis. Kč. Největší podíl na běžných výdajích má v r. 2007 odvětví dávek a podpory v sociálním zabezpečení (24,63 %) následované odvětvím místní správy a zastupitelských orgánů (23,45 %), odvětvím bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje (9,66 %) a odvětvím vzdělávání (7,88 %).

Rok 2008

Běžné výdaje v roce 2008 činily po konsolidaci 405 686,17 tis. Kč, tj. 94,7 % upraveného rozpočtu. Upravený rozpočet nebyl dočerpán o 22 582,27 tis. Kč. Proti r. 2007 došlo k navýšení o 37 961,57 tis. Kč, tj. o 10,32 %. Největší navýšení se projevilo u neinvestičních transferů obyvatelstvu, a to o 19 510,90 tis. Kč (navýšení u sociálních dávek činilo 19 179,78 tis. Kč). Navýšení neinvestičních nákupů činilo 13 223,48 tis. Kč. Na běžné výdaje byly vedle vlastních prostředků použity prostředky ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje a ze státních fondů ve výši 169 461,52 tis. Kč.

Tabulka 19. Běžné výdaje v letech 2006–2008 dle druhu (tis. Kč)

Ukazatel	2007	2008
Platy ost. platby za provedenou práci a povinné pojistné placené zaměstnavatelem	77 079,50	79 052,35
Neinvestiční nákupy a ostatní neinv. výdaje	124 761,04	137 984,52
Neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím, neziskovým organizacím a podnik.subjectům	50 784,93	49 164,42
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	92 379,41	111 890,31
Neinvestiční půjčené prostředky	0,00	480
Ostatní neinvestiční výdaje	22 719,72	27 114,58
Běžné výdaje po konsolidaci celkem	367 724,60	405 686,17

Zdroj: Výroční zpráva města Jindřichův Hradec za rok 2008

Objemově největší položkou v uvedených letech byly výdaje na neinvestiční nákupy (nákup materiálu, vody, paliv, energie, služeb, opravy a ostatní nákupy). V r. 2008 tvořily 34,0 % běžných výdajů, (v r. 2007 33,9 %). Proti minulému roku dochází k nárůstu o 13 223,48 tis. Kč. Největší nárůst je v položce opravy a udržování (+ 4 921,01 tis. Kč). Výdaje na opravy a udržování majetku tak činily celkem 42 499,73 tis. Kč. Nejvíce oprav bylo provedeno v odvětví bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje (12 446,92 tis. Kč), v dopravě (11 335,08 tis. Kč), v odvětví ochrany životního prostředí (8 825,38 tis. Kč), v dopravě (7 235,38 tis. Kč) a na ochranu památek (4 798,10 tis. Kč).

Nákup služeb činil 59 207,86 tis. Kč, což představuje zvýšení o 2 575,85 tis. Kč. Nejvíce výdajů na služby bylo vynaloženo v odvětví ochrany životního prostředí (15 789,38 tis. Kč), dopravy (15 314,90 tis. Kč) a místní správy (13 403,45 tis. Kč).

Položka platy, ostatní platby za provedenou práci a povinné pojistné činila 79 052,35 tis. Kč, tj. o 1 972,85 tis. Kč více než v r. 2007.

Další položka neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím, neziskovým organizacím a podnikatelským subjektům byla ve výši 49 164,42 tis. Kč. Z toho transfery příspěvkovým organizacím činily 31 139,69 tis. Kč, tj. o 541,26 tis. Kč více než v roce 2007.

Součástí běžných výdajů jsou i neinvestiční transfery obyvatelstvu, především na sociální dávky, které ke konci sledovaného období dosáhly částky 109 746,18 tis. Kč. Ve stejném období roku 2007 dosáhly výše 90 566,40 tis. Kč.

Největší podíl na běžných výdajích mají v r. 2008 dávky a podpory v sociálním zabezpečení (27,05 %), následované odvětvím místní správy a zastupitelských orgánů (21,75 %), odvětvím bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje (9,33 %) a odvětvím dopravy (8,01 %).

Rok 2009

Běžné výdaje v roce 2009 činily po konsolidaci 380 777,34 tis. Kč, tj. 89,4 % upraveného rozpočtu. Upravený rozpočet nebyl dočerpán o 45 042,08 tis. Kč. Proti r. 2008 došlo ke snížení o 24 908,83 tis. Kč, tj. o 6,14 %. Největší navýšení se projevilo u neinvestičních nákupů a ostatních neinvestičních výdajů, celkem o 18 052,01 tis. Kč. U neinvestičních transferů došlo ke snížení o 9 132,27 tis. Kč, z toho u sociálních dávek 8 800,34 tis. Kč. U výdajů na platy došlo ke snížení o 7 006,36 tis. Kč. Rozdíl u ostatních neinvestičních výdajů činí -29.502,30 tis. Kč. Na běžné výdaje byly vedle vlastních prostředků použity prostředky ze státního rozpočtu a z rozpočtu kraje ve výši 160 019,61 tis. Kč.

Tabulka 20. Běžné výdaje v letech 2008–2009 dle druhu (tis. Kč)

Ukazatel	2008	2009
Platy, ost.platby za provedenou práci a povinné pojistné placené zaměstnavatelem	79 052,35	72 045,99
Neinvestiční nákupy a ostatní neinvestiční výdaje	137 984,52	156 036,53
Neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím, neziskovým organizacím a podnik. subjektům	49 164,42	50 919,50
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	111 890,31	102 758,04
Neinvestiční půjčené prostředky	480	1 405
Ostatní neinvestiční výdaje	27 114,58	-2 387,72
Běžné výdaje po konsolidaci celkem	405 686,17	380 777,34

Zdroj: Výroční zpráva města Jindřichův Hradec 2009

Objemově nejrozsáhlejší položkou v roce 2009 byly výdaje na neinvestiční nákupy (nákup materiálu, vody, paliv, energie, služeb, opravy a ostatní nákupy). V r. 2009 tvořily 41,0 % běžných výdajů (v r. 2008: 34,0 %). Proti minulému roku dochází k nárůstu o 18 052,01 tis. Kč. Největší nárůst je v položce opravy a udržování (+ 10 065,51 tis. Kč). Výdaje na opravy a udržování majetku tak činily celkem 53 175,24 tis. Kč. Nejvíce oprav bylo provedeno v odvětví dopravy (17 680,15 tis. Kč), bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje (13 487,24 tis. Kč) a v odvětví ochrany životního prostředí (10 261,28 tis. Kč).

Nákup služeb činil 62 330,65 tis. Kč, což představuje nárůst o 3 122,79 tis. Kč. Nejvíce výdajů na služby bylo vynaloženo v odvětví dopravy (17 421,11 tis. Kč), ochrany životního prostředí (16 307,09 tis. Kč) a místní správy (13 459,77 tis. Kč).

Nákup energií byl ve výši 16 724,08 tis. Kč, což představuje nárůst o 2 179,75 tis. Kč. Nejvíce výdajů na energie bylo vynaloženo v odvětví bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje (12 482,25 tis. Kč) a místní správy (2 742,41 tis. Kč).

Položka platy, ostatní platby za provedenou práci a povinné pojistné činila 72 045,99 tis. Kč, tj. o 7 006,36 tis. Kč méně než v r. 2008. Uvedený rozdíl je způsoben tím, že mzdy za měsíc prosinec byly hrazeny až z rozpočtu r. 2010.

Položka neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím, neziskovým organizacím a podnikatelským subjektům dosáhla 50 919,50 tis. Kč. Z toho transfery příspěvkovým organizacím činily 32 548,28 tis. Kč, tj. o 1 408,59 tis. Kč více než v roce 2008.

Součástí běžných výdajů jsou i neinvestiční transfery obyvatelstvu, především na sociální dávky, které ke konci sledovaného období dosáhly částky 102 758,04 tis. Kč. Ve stejném období minulého roku dosáhly výše 109 746,18 tis. Kč.

Položka ostatní neinvestiční výdaje vykazuje ke konci období zápornou výši, a to vzhledem k nadměrnému odpočtu na dani z přidané hodnoty, který byl ve výši 23 871,97 tis. Kč.

Největší podíl na běžných výdajích má v r. 2009 odvětví dávek a podpory v sociálním zabezpečení (26,51 %), následované odvětvím místní správy a zastupitelských orgánů (21,54 %), odvětvím dopravy (10,89 %) a odvětvím bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje (10,47 %).

3.3.3 Výdaje dle odvětví v letech 2008–2009

Rok 2008

Zemědělství a lesní hospodářství

První skupinou jsou výdaje na zemědělství a lesní hospodářství, které činily 4 291,84 tis. Kč. Na celkových běžných výdajích obce se podílejí 0,96 % a na kapitálových 0,42 %. Patří sem výdaje na vyhotovení lesních hospodářských osnov, výdaje na výkon odborného lesního hospodáře a výdaje na výkon státní správy v oblasti lesního, vodního hospodářství a veřejné zeleně.

Průmysl, doprava, vodní hospodářství

Výdaje v rámci skupiny průmyslová a ostatní odvětví hospodářství dosáhly 68 866,86 tis. Kč, což je 8,71 % z celkových běžných a 34,34 % z celkových kapitálových výdajů. Tato kapitola je dále rozdělena na vnitřní obchod a cestovní ruch, pozemní komunikace, silniční dopravu a výdaje na vodní hospodářství, zásobování pitnou vodou, čištění odpadních vod a vodní díla.

Výdaje v rámci vnitřního obchodu a cestovního ruchu (0,71 % z běžných a 2,53 % z kapitálových výdajů) zahrnují výdaje na provoz a rekonstrukci informačního střediska, na členské příspěvky sdružením a dotaci Jihočeské hospodářské komoře celkem ve výši 5 335,61 tis. Kč.

Výdaje v rámci části pozemní komunikace a silniční doprava, které činily 48 969,70 tis. Kč (8,00 % z běžných a 16,87 % z kapitálových výdajů), zahrnují především správu, údržbu, opravy a výstavbu místních komunikací, chodníků, parkovišť a cyklistických stezek, dále příspěvek na MHD a výdaje na akci BESIP.

U výdajů na vodní hospodářství (zásobování pitnou vodou, čištění odpadních vod a vodní díla) jsou vykázány pouze kapitálové výdaje ve výši 14 581,60 tis. Kč, které se podílejí 14,94 % na celkových kapitálových výdajích.

Služby pro obyvatelstvo

Služby pro obyvatelstvo jsou největší skupinou ve výdajích města a činí 193 645,97 tis. Kč. Patří sem např. školství, kultura, tělovýchova, zdravotnictví, bydlení, komunální služby a ochrana životního prostředí. Služby tvoří 63,79 % z celkových kapitálových výdajů a 32,39 % z celkových běžných výdajů města.

V oddílu vzdělávání (38 691,14 tis. Kč), který se na celkových běžných výdajích podílí 6,69 % a na celkových kapitálových výdajích 11,85 %, jsou to především výdaje na základní školy a předškolní zařízení.

Na výdaje obce v oblasti kultury (celkem 35 244,65 tis. Kč) připadá 7,55 % běžných výdajů a 4,74 % výdajů kapitálových. Do této kategorie se řadí výdaje spojené s divadelní a hudební činností, dále výdaje na činnost Kulturního domu Střelnice, Městské knihovny, Národního muzea fotografie, JH televize, výdaje na zachování a obnovu kulturních památek, ostatní záležitosti kultury a sdělovacích prostředků.

Tělovýchova patří k výdajům, kde jsou kapitálové výdaje výrazně vyšší než běžné (2,55 % z běžných a 39,11 % z kapitálových výdajů). Celkové výdaje tohoto oddílu činily 48 533,04 tis. Kč. K výdajovým položkám patří kromě sportovišť, tělocvičen, plaveckých bazénů, dětských hřišť, také příspěvky tělovýchovným, sportovním a dětským zájmovým organizacím.

Zdravotnictví je oddílem s velmi malým podílem na celkových výdajích ve výši 0,07 %. Jedná se pouze o běžné výdaje, především v oblasti prevence před drogami v celkové výši 299,49 tis. Kč.

Výdaje na bydlení obsahují náklady obce spojené s byty a nebytovými prostory ve vlastnictví města v celkové výši 27 640,69 tis. Kč. Tato oblast výdajů se podílí 0,77 % na kapitálových výdajích a 6,63 % na běžných výdajích.

Do výdajů na komunální služby se řadí veřejné osvětlení, výstavba a údržba místních inženýrských sítí, územní plánování a rozvoj, které se na celkových běžných výdajích podílí % a na celkových kapitálových výdajích 4,49 %. Celkové výdaje této skupiny činily 15 331,43 tis. Kč.

Výdaje na nakládání s odpady, na péči o vzhled obcí a veřejnou zeleň a ostatní činnosti k ochraně přírody a krajiny patří do oddílu ochrana životního prostředí. Na celkových běžných výdajích se podílí 6,20 % a na kapitálových výdajích 2,83 % a činily celkem 27 905,53 tis. Kč.

Sociální věci

Do výdajů na sociální věci patří výdaje na sociální dávky a na sociální péči a pomoc, které činily celkem 112 917,66 tis. Kč. Na celkových běžných výdajích se tato kapitola podílela 27,83 %. Kapitálové výdaje v tomto roce nebyly vykázány. Výše běžných výdajů souvisí s poskytováním sociálních dávek.

Bezpečnost a veřejný pořádek

Podíl běžných výdajů na celkových běžných výdajích činil 2,17 % a podíl na kapitálových výdajích 0,98 %. Výdaje na městskou policii tvoří hlavní část této skupiny. Dále sem patří výdaje na požární ochranu a civilní připravenost na krizové stavy. Celkové výdaje této skupiny dosáhly 9 256,98 tis. Kč.

Všeobecná správa

Tato skupina se na celkových běžných výdajích podílí 27,94 %, její podíl na kapitálových výdajích je mnohem nižší (0,98 %). Celkové výdaje této skupiny se rovnaly 114 311,63 tis. Kč. V oddílu všeobecná správa jsou pododdíly výdaje na zastupitele, volby, místní správu, finanční operace a ostatní činnosti. Podskupina místní správa v celkové výši 85 464,06 tis. Kč se na celkových běžných výdajích podílí 20,83 %, na kapitálových 0,98 %.

Rok 2009

Zemědělství a lesní hospodářství

Výdaje ne zemědělství a lesní hospodářství činily 5.339,74 tis. Kč, na celkových výdajích města se podílejí ve výši 0,80 %. Na celkových běžných výdajích obce se podílejí 1,12 % a na kapitálových 0,38 %. Patří sem výdaje na vyhotovení lesních hospodářských osnov, výdaje na výkon odborného lesního hospodáře a pěstební činnost.

Průmysl, doprava, vodní hospodářství

Výdaje v rámci skupiny průmyslová a ostatní odvětví hospodářství dosáhly 70.357,40 tis. Kč a tvořily 10,58 % z celkových výdajů. Na celkových běžných výdajích města se podílejí 12,17 % a na kapitálových 8,45 %. Tato skupina je dále rozdělena na záležitosti energetiky, vnitřního obchodu a cestovního ruchu, pozemní komunikace, silniční dopravu, výdaje na vodní hospodářství, zásobování pitnou vodou, čištění odpadních vod a vodní díla.

Výdaje v rámci energetiky, vnitřního obchodu a cestovního ruchu (0,57 % z běžných, 0,02% z kapitálových výdajů) zahrnují výdaje na projektovou přípravu rekonstrukce malé vodní elektrárny, provoz informačního střediska, na členské příspěvky sdružením a dotaci Jč. hospodářské komoře celkem ve výši 2 208,09 tis. Kč, tj. 0,33 % celkových výdajů města.

Výdaje v rámci části pozemní komunikace a silniční doprava, které činily 57 654,01 tis. Kč, tj. 8,67 % celkových výdajů města (10,89 % z běžných a 5,69 % z kapitálových výdajů), zahrnují především správu, údržbu, opravy a výstavbu místních komunikací, chodníků, parkovišť, mostů, zastávek MHD a cyklistických stezek, úroky z úvěrů, dále příspěvek na MHD, znalecké posudky a výdaje na akci BESIP.

Výdaje na vodní hospodářství

Zásobování pitnou vodou, čištění odpadních vod a vodní díla jsou vykázány ve výši 10 495,30 tis. Kč, tj. 1,58 % celkových výdajů města (0,71 % z běžných a 2,74 % z kapitálových výdajů).

Služby pro obyvatelstvo

Služby pro obyvatelstvo jsou největší skupinou ve výdajích města a činí 392 769,76 tis. Kč, tj. 59,05 % celkových výdajů města. Patří sem např. školství, kultura, tělovýchova, zdravotnictví, bydlení, komunální služby a ochrana životního prostředí. Služby pro obyvatelstvo tvoří 89,76 % z celkových kapitálových výdajů a 36,11 % z celkových běžných výdajů obcí.

V oddílu vzdělávání (90 170,90 tis. Kč), který se na celkových výdajích podílí 13,56 %, (7,76 % z běžných a 21,31 % z kapitálových výdajů), jsou to především výdaje na základní školy a předškolní zařízení - příspěvky příspěvkovým organizacím, opravy a investice.

Na výdaje obce v oblasti kultury (31 718,50 tis. Kč) připadá 4,77 % celkových výdajů, tj. 8,10 % z běžných a 0,31 % z kapitálových výdajů. Do této kategorie se řadí výdaje spojené s divadelní a hudební činností, dále výdaje na činnost Kulturního domu Střelnice, Městské knihovny, Národního muzea fotografie, JH televize, výdaje na zachování a obnovu kulturních památek, ostatní záležitosti kultury a sdělovacích prostředků.

Celkové výdaje na tělovýchovu a zájmovou činnost byly ve výši 193 844,86 tis. Kč, tj. 29,14 % celkových výdajů města opět patří k výdajům, kde jsou kapitálové výdaje vyšší než běžné (2,63 % z běžných a 64,65 % z kapitálových výdajů). K výdajovým položkám patří kromě sportovišť, tělocvičen, plaveckých bazénů, dětských hřišť, také příspěvky tělovýchovným, sportovním a dětským zájmovým organizacím.

Zdravotnictví se podílí na celkových výdajích pouze 0,003 %. Jedná se o 19,02 tis. Kč běžných výdajů v oblasti pomoci zdravotně postiženým (bezbariérový průvodce).

Výdaje na bydlení obsahují náklady obcí spojené s byty a nebytovými prostory ve vlastnictví města v celkové výši 34 798,00 tis. Kč, tj. 5,23 % z celkových výdajů města. Tato oblast výdajů se podílí 2,45 % na kapitálových výdajích a 7,31 % na běžných výdajích.

Do výdajů na komunální služby se řadí veřejné osvětlení, výstavba a údržba místních inženýrských sítí, územní plánování a rozvoj, které se na celkových běžných výdajích podílí 3,16 % a na celkových kapitálových výdajích 0,88 %. Celkové výdaje tohoto seskupení činily 14.535,59 tis. Kč, tj. 2,19 % z celkových výdajů města.

Výdaje na nakládání s odpady, na péči o vzhled obcí a veřejnou zeleň a ostatní činnosti k ochraně přírody a krajiny patří do oddílu ochrana životního prostředí. Na celkových běžných výdajích se podílí 7,15 % a na kapitálových výdajích 0,16 %. Tyto výdaje činily celkem 27.682,90 tis. Kč, tj. 4,16 % z celkových výdajů města.

Sociální věci

Výdaje na dávky a podpory v sociálním zabezpečení a sociální služby dosáhly celkem 105 218,16 tis. Kč, tj. 15,82 % z celkových výdajů města. Na celkových běžných výdajích se tato kapitola podílela 27,58 % a na kapitálových výdajích 0,07 %. Výdaje na dávky a podpory v sociálním zabezpečení byly ve výši 100 945,84 tis. Kč.

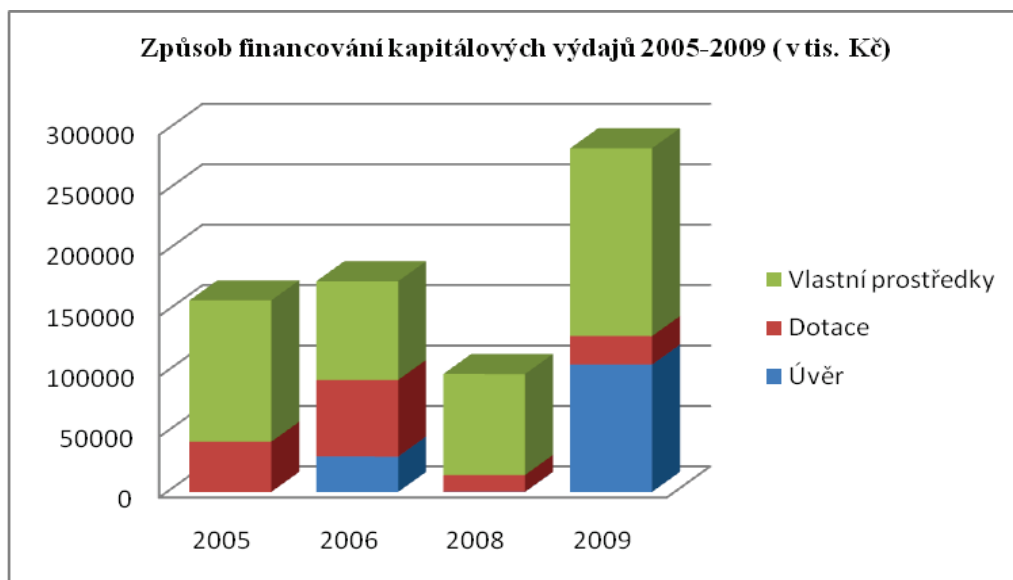
Bezpečnost a veřejný pořádek

Hlavní část této skupiny tvoří výdaje na městskou policii. Dále sem patří výdaje na požární ochranu a civilní připravenost na krizové stavy. Celkové výdaje této skupiny činily 9.140,30 tis. Kč, tj. 1,37 % z celkových výdajů města. Podíl běžných výdajů na celkových běžných výdajích činil 2,29 % a podíl na kapitálových výdajích 0,14 %.

Všeobecná správa

Souhrnné výdaje této skupiny činily 82 334,41 tis. Kč, tj. 12,38 % z celkových výdajů města. V oddílu všeobecná správa jsou pododdíly výdaje na zastupitele, volby, místní správu, finanční operace a ostatní činnosti. Tato skupina se na celkových běžných výdajích podílí 20,72 %, její podíl na kapitálových výdajích je mnohem nižší (1,21 %). Podskupina místní správa v celkové výši 82.126,54 tis. Kč se na celkových běžných výdajích podílí 20,66 %, na kapitálových 1,21 %.

3.3.4 Kapitálové výdaje v letech 2006-2009

Graf 10. Způsob financování kapitálových výdajů 2005-2009 (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 21)

Tabulka 21. Financování kapitálových výdajů v letech 2005–2009 (tis. Kč)

Položka / rok	2005	2006	2008	2009
Úvěr	0	29299	146	105323
Dotace	41575	63434	13967	23651
Vlastní prostředky	116965	81659	83491	155409

Zdroj: Hodnotící zpráva města Jindřichův Hradec za rok 2009

Z výše uvedeného grafu i tabulky vyplývá, že se kapitálové výdaje v letech 2003 - 2009 pohybovaly v rozmezí 98 - 284 mil. Kč (161 386 tis. Kč v r. 2003, 168 410 tis. Kč v r. 2004, 158 540 tis. Kč v r. 2005, 174 392,38 tis. Kč v r. 2006, 143 571,18 tis. Kč v r. 2007, 97 604,78 tis. Kč v r. 2008). V r. 2009 činily kapitálové výdaje 284 382,42 tis. Kč. Vysoké čerpání kapitálových výdajů v tomto roce je ovlivněno investičními akcemi, na které budou poskytnuty dotace v rámci Regionálního operačního programu NUTS II.

Ve způsobu financování kapitálových výdajů lze ale v uvedených letech zaznamenat rozdíly. V r. 2009 činilo financování kapitálových výdajů z vlastních prostředků 155 408,92 tis. Kč, tj. 54,65 % z celkových kapitálových výdajů, 8,32 % činily dotace, zbývající část kapitálových výdajů (37,4 %) byla hrazena z úvěrů. V r. 2008 se dotace rovnaly 14,31 % z celkových kapitálových výdajů.

Rok 2006

Kapitálové výdaje v roce 2006 dosáhly 174 392,38 tis. Kč, tj. 92 % upraveného rozpočtu. Upravený rozpočet nebyl dočerpán o 13 370,04 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2005 jsou kapitálové výdaje v r. 2006 vyšší o 15 851,83 tis. Kč. Největší podíl na kapitálových výdajích v r. 2006 měly následující investice:

Tabulka 22. Projekty v roce 2006

Projekty	tis. Kč
rekonstrukce ul Klášterská	53445
fotbalové hřiště Na Piketě	17446
zateplení ZŠ	15800
NMF severní křídlo	13866
zimní stadion-rekonstrukce hrací plochy	6580
bytový dům Jakubská	4119
NMF východní křídlo	3685
tribuna a parkoviště fotbalové hřiště Vajgar	3607
SSZ Jarošovská	3546
rekonstrukce ul. Miřiovského	3420
vzduchotechnika KD Střelnice	3276
cyklotrasa na břehu Nežárky	29556

Zdroj: Závěrečná zpráva města Jindřichův Hradec 2006

Na kapitálové výdaje byly vedle vlastních prostředků čerpány prostředky ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje, ze státních fondů a z Národního fondu v celkové výši 63 434,46 tis. Kč.

Největší podíl na kapitálových výdajích mají investice do budov a staveb v částce 159 462,75 tis. Kč. Největší částka byla z hlediska odvětví vynaložena do odvětví dopravy - celkem 70 186,69 tis. Kč, tělovýchovy a zájmové činnosti - 30 860,89

tis. Kč, dále do odvětví vzdělávání - 281 517,02 tis. Kč a do odvětví kultury - 21 076,40 tis. Kč.

Rok 2007

Kapitálové výdaje činily v daném roce 143 571,18 tis. Kč, tj. 81,1 % upraveného rozpočtu. Upravený rozpočet nebyl dočerpán o 33 368,22 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2006 jsou kapitálové výdaje v r. 2007 nižší o 30 821,20 tis. Kč. Největší podíl na kapitálových výdajích v r. 2007 měly následující investice:

Tabulka 23. Projekty v roce 2007

Projekty	tis. Kč
rekonstrukce Nádražní ulice	24415
atletická dráha a tribuna na hřišti Vajgar	13275
rekonstrukce rybníka Malý Vajgar	12197
NMF - úpravy rajského dvora	9524
rekonstrukce 3 mostů v Otíně	8848
rekonstrukce ulice 9.května	8239
fotbalové hřiště Na Piketě	8134
rekonstrukce světelné signalizace křižovatek Nádražní-Jarošovská	5302
ZTV pro RD Hvězdárna	5296

Zdroj: Závěrečná zpráva města Jindřichův Hradec 2007

Na kapitálové výdaje byly vedle vlastních prostředků čerpány prostředky ze státního rozpočtu, státních fondů, z rozpočtu kraje a z prostředků SROP v celkové výši 54 269,07 tis. Kč.

Největší podíl na kapitálových výdajích mají investice do budov a staveb v částce 134 251,57 tis. Kč a poskytnuté transfery a půjčky ve výši 5 876,33 tis. Kč. Nejvýznamnější částka byla z hlediska odvětví vynaložena do odvětví dopravy (celkem 56 440,51 tis. Kč), tělovýchovy a zájmové činnosti (26 498,89 tis. Kč), dále do odvětví vodního hospodářství (19 384,50 tis. Kč) a do odvětví bydlení a komunálních služeb (14 417,69 tis. Kč).

Rok 2008

Kapitálové výdaje dosáhly v tomto roce 2008 97 604,78 tis. Kč, tj. 60,3 % upraveného rozpočtu. Upravený rozpočet nebyl dočerpán o 64 168,44 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2007 jsou kapitálové výdaje v r. 2008 nižší o 45 966,40 tis. Kč. Největší podíl na kapitálových výdajích v r. 2008 měly následující akce:

Tabulka 24. Projekty v roce 2008

Projekty	tis. Kč
rekonstrukce plaveckého bazénu	28520
zateplení Obchodní akademie	6645
instalace nového kalolisu	5486
chodník Denisova ulice	4703
chodníky sídliště. U Nádraží	4089
skateboardový park	3394
lehkoatletické sportovní zařízení Vajgar	3131
rekonstrukce informačního střediska	3100

Zdroj: Závěrečná zpráva města Jindřichův Hradec 2008

Na kapitálové výdaje byly vedle vlastních prostředků čerpány prostředky ze státního rozpočtu, státních fondů, z rozpočtu kraje v celkové výši 13 967,43 tis. Kč.

Rok 2009

Kapitálové výdaje se v roce 2009 rovnaly 284 382,42 tis. Kč, tj. 94,4 % upraveného rozpočtu. Upravený rozpočet nebyl dočerpán o 16 866,06 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2008 jsou kapitálové výdaje v r. 2009 vyšší o 186 777,64 tis. Kč.

Největší podíl na kapitálových výdajích v r. 2009 měly následující akce:

Tabulka 25. Projekty v roce 2009

Projekty	tis. Kč
rekonstrukce plaveckého bazénu	176500
MŠ Hvězdárna	38372
rekonstrukce ul. Štítného	10902
I. ZŠ Štítného ulice - vestavba jídelny	9061
trafostanice bazén	6651
zateplení obchodní akademie	6215
komunikace Jiráskovo předměstí	4610
rekonstrukce objektu č.p. 168/II	3463

Zdroj: Závěrečná zpráva města Jindřichův Hradec 2009

Na kapitálové výdaje byly vedle vlastních prostředků čerpány prostředky ze státního rozpočtu, státních fondů, z rozpočtu kraje a od Regionální rady regionu soudržnosti Jihozápad v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad v celkové výši 23 630,50 tis. Kč. Výši kapitálových výdajů ovlivnily akce, na které budou poskytnuty dotace v rámci ROP NUTS II.

3.4 Monitoring hospodaření obce Jindřichův Hradec

V období let 2004 – 2008 byla zadluženost obcí hodnocena pomocí ukazatele dluhové služby. Od r. 2008⁵⁸ je prováděn tzv. monitoring hospodaření, který je založen na sledování soustavy 18 informativních a monitorujících ukazatelů jednotlivých obcí a jejích příspěvkových organizací.

3.4.1 Dluhová služba

Dluhová služba / dluhová základna x 100 = ukazatel dluhové služby (v %)

dluhová služba - součet daňových a nedaňových příjmů a přijatých dotací

dluhová základna – součet úroku, splátek jistin, dluhopisů a leasingu

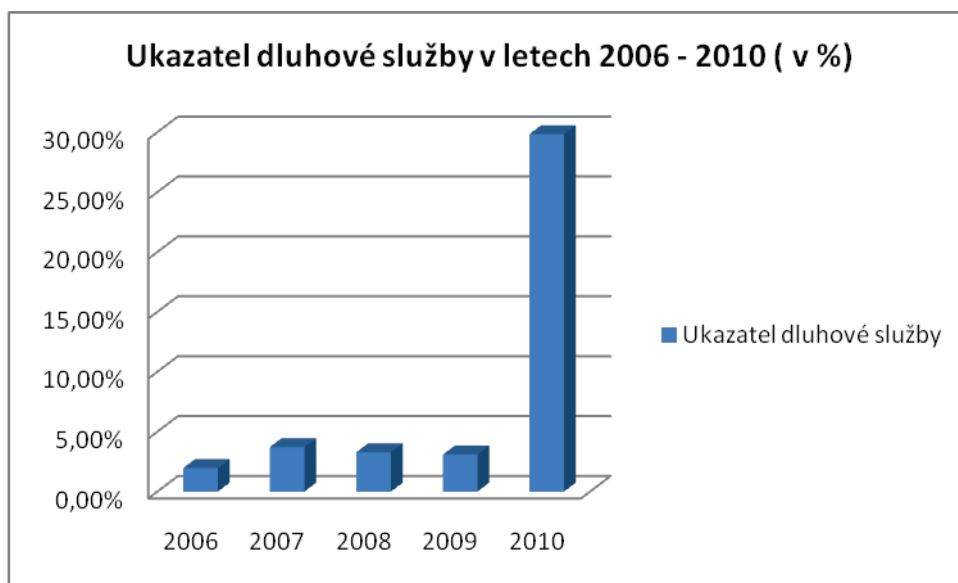
Dluhová služba pro obce a kraje nesměla překročit hranici 30%.

Tabulka 26. Vývoj dluhové služby 2006-2010 (v tis. Kč)

rok	2006	2007	2008	2009	2010
Dluhová základna	401074	374381	408140	388264	397317
Dluhová služba	7894	13940	13413	11985	118545
Ukazatel dluhové služby	1,97%	3,72%	3,29%	3,09%	29,84%

Zdroj: Finanční výkazy města Jindřichův Hradec

⁵⁸ Usnesení vlády České republiky ze dne 12. listopadu 2008 č. 1395.

Graf 11. Ukazatel dlouhodobé služby v letech 2006-2010 (v %) (Zdroj: Tab. č. 26)

V letech 2006 až 2009 nedošlo k zásadním výkyvům. Uvedený ukazatel se pohyboval v kolem hodnoty 3,5 %, tzn., že obec je schopna bez větších finančních problémů splácet své závazky vůči jiným subjektům aniž by byla nucena změnit v budoucnu své investiční projekty. V roce 2010 vyšší ukazatel dluhové služby souvisel s jednorázovými splátkami úvěrů na předfinancování projektů: „Modernizace a přístavba plaveckého bazénu“, „Výstavba MŠ Hvězdárna“ a „Stavební úpravy ulice Štítného“. Úvěry byly splaceny po obdržení dotací.

Sledování zadluženosti územních samospráv uvedených ukazatelem dluhové služby trpí určitými nedostatky – omezuje se na položky rozpočtové skladby, tedy na peněžní příjmy a výdaje a ne na závazky. Velkou nevýhodou představuje také fakt, že předčasná splátka, pro kterou se v době klesajících úrokových sazeb dlužníci rozhodují, aby se zbavili vysoce úročených úvěrů a přijali výhodnější, nevhodně ovlivňuje hodnotu ukazatele. Z uvedených důvodů Ministerstvo financí připravilo v roce 2008 nový systém ukazatelů, který slouží ke komplexnějšímu monitoringu územních samospráv.

3.4.2 Monitoring dluhu obce Jindřichův Hradec – SIMU

Nový způsob sledování zadlužení obcí nastavilo Vládní usnesení č. 1395 od roku 2008. Ministerstvo financí každoročně provede výpočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) za všechny obce a jimi zřízené příspěvkové organizace. Na kraje a dobrovolné svazky obcí se toto nařízení nevztahuje.

Součástí těchto ukazatelů je míra zadlužení a běžná likvidita. Všechny potřebné údaje pro poskytování těchto ukazatelů jsou součástí účetních a finančních výkazů.

Za zásadní ukazatel je považován již výše zmíněný ukazatel celkové likvidity a ukazatel podílu cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k celkovým aktivům. Pokud bude ukazatel celkové likvidity v intervalu $<0; 1>$ a podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k celkovým aktivům vyšší než 25 % včetně, požádá Ministerstvo financí o zdůvodnění a o stanovisko zastupitelstvo obce.

3.5 Monitorující ukazatele

3.5.1 Celková likvidita

Likvidita je z pohledu finanční analýzy poměrový ukazatel, který lze definovat jako momentální schopnost uhradit splatné závazky.

Celková likvidita = oběžná aktiva / krátkodobé závazky

Tabulka 27. Celková likvidita v letech 2006 – 2010 (v %)

rok	2006	2007	2008	2009	2010
celková likvidita	5,97	6,26	20,47	4,75	3,47

Zdroj: Rozvaha města Jindřichův Hradec dostupná na www.jh.cz

Celková likvidita v letech 2006 a 2007 byla na podobné úrovni pohybující se kolem šesti procentní hranice. Jiná situace byla v roce 2008, kdy oběžná aktiva vzrostla proti r. 2007 o 69 549,92 tis. Kč na 269 655,05 tis. Kč. Dále došlo ke zvýšení stavu pohledávek o 6 532,86 tis. Kč na 36 645,66 tis. Kč. Z toho u ostatních pohledávek došlo ke zvýšení o 8 614,17 tis. Kč. K navýšení docházelo v souvislosti s tím, že se město stalo od 1. 1. 2009 plátcem DPH, a proto byly koncem předchozího roku přeúčtovány služby související s pronájmem do pohledávek a závazků tak, aby se tyto služby nezahrnovaly do základu daně z přidané hodnoty. Krátkodobé závazky v roce 2008 vzrostly na 42 122 tis. Kč. Navýšení souviselo, tak jako u pohledávek, s přeúčtováním služeb.

3.5.2 Podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k celkovým aktivům

Tento monitorující ukazatel se vypočítává opět z rozvahy města resp. finančních výkazů hospodaření, kde:

Podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k celkovým aktivům = cizí zdroje a přijaté návratné finanční výpomoci / celková aktiva

Tabulka 28. Vývoj cizích zdrojů k celkovým aktivům v letech 2006 - 2010 (v %)

rok	2006	2007	2008	2009	2010
monitorující ukazatel	3,67%	3,98%	3,57%	6,21%	3,43%

Zdroj: Finanční výkazy města Jindřichův Hradec

Graf 12. Podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí (Zdroj: Tab. č. 28)

Z výše uvedeného grafu je patrný konstantní vývoj výše uvedeného ukazatele v letech 2006, 2007 a 2008. V roce 2009 dosáhl hodnoty 6,21 %. Bylo to způsobeno tím, že město přijalo úvěr od bankovní instituce na plánované rekonstrukce a investiční záměry, zároveň tento úvěr byl krytý v roce 2010 dotacemi. V posledním sledovaném roce 2010 došlo k opětovnému poklesu na hodnotu předchozích let.

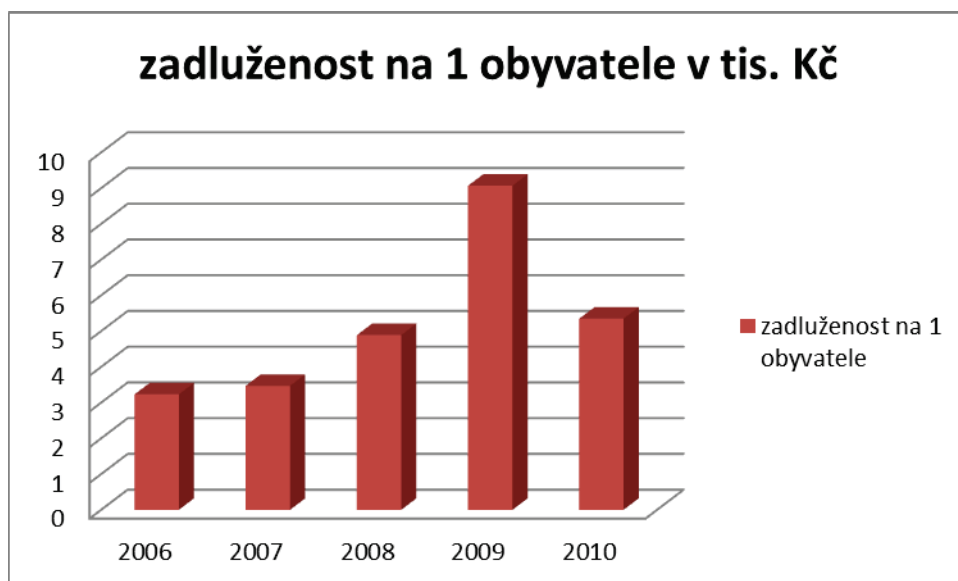
3.5.3 Zadluženost na jednoho obyvatele

Zadluženost na jednoho obyvatele = cizí zdroje a přijaté návratné finanční výpomoci / počtem obyvatel

Tabulka 29. Zadluženost na 1 obyvatele 2006-2010 (v tis. Kč)

rok	2006	2007	2008	2009	2010
zadluženost na 1 obyvatele	3,23	3,47	4,89	9,07	5,35

Zdroj: Rozvaha obce Jindřichův Hradec dostupná na www.jh.cz

Graf 13. Zadluženost na 1 obyvatele (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 29)

Z výše uvedených dat lze usoudit, že obec od roku 2006 zvyšovala zadlužení na jednoho obyvatele. Tento fakt byl způsoben zvyšujícím se příjmem cizích zdrojů a zároveň snižujícím se počtem obyvatel. V roce 2008 a 2009 došlo ke značnému nárůstu zadluženosti. V roce 2008 byla zadluženost na hranici 5 tis. Kč, již v tomto okamžiku byl zaznamenávám nárůst v podobě zvyšujícího se podílu cizích zdrojů na počet obyvatel. Největší hodnota tohoto ukazatele byla v roce 2009 a to na hranici 9 tis Kč, díky přijatému úvěru na rekonstrukce a investiční programy města.

4 NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ HOSPODAŘENÍ MĚSTA JINDŘICHŮV HRADEC

4.1 Rozdělení finančních prostředků do investičního portfolia

Vzhledem k velkým finančním zůstatkům na bankovních účtech města (podle Závěrečných zpráv města Jindřichův Hradec) bylo zjištěno, že ve sledovaných letech přebytek dosahoval v jednotlivých letech následujících hodnot:

Tabulka 30. Vývoj finančních prostředků na bankovním účtu 2005-2010 (v mil. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
stav na bankovních účtech	212	178	233	213	232

Zdroj: Závěrečné zprávy města Jindřichův Hradec 2005-2009

Tabulka 31. Výsledek hospodaření města 2006-2010 (v tis. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
výsledek hospodaření	-1995	62639	73198	-121368	85149

Zdroj: Závěrečná zpráva města Jindřichův Hradec 2006-2009

Tabulka 32. Souhrn investičních příležitostí bez vlivu inflace (v tis. Kč)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
termínovaný účet 2 %	1200	1224	1225	1226	1228
investiční portfolio 6 %	3600	3816	3829	3830	3831
stávající účet 0,5 %	300	301	301	302	302

Zdroj: Vlastní zpracování na základě databáze jednotlivých společností

Tabulka č. 32 udává možnosti pro město, tak jaké by byly možnosti s přebytkem na běžném účtu. Nevýnosnější v tomto porovnání je finanční prostředky rozprostřené do investičního portfolia. Celkový výnos by byl po 5 letech cca. 3,8 mil. Kč. Další rozbor níže.

Z výše uvedených dat lze usuzovat velký finanční přebytek na jednotlivých bankovních účtech. V tomto případě nemá město z finančních přebytků žádné viditelné výhody. Můžeme tvrdit, že tímto chtějí zastupitelé města zachovat vyšší likviditu nebo chtějí ponechávat tyto prostředky na neočekávané investice v podobě finančních prostředků pro obyvatelstvo z důvodu povodní atd. Tento pohled na věc je zcela neefektivní jak z hlediska zvýšených nákladů na jednotlivé úvěry, které si město muselo brát na své investiční akce, tak z pohledu nízkého výnosu z běžného bankovního účtu.

Z tohoto pohledu bych doporučoval zastupitelům města rozdělit část finančních prostředků do investičního portfolia. Důležitou otázkou ale je, jak velkou částku by bylo vhodné rozdělit do investic a jakou částku by bylo nezbytné ponechat na účtu z důvodů výše uvedených neočekávatelných investic. Podle mého názoru nelze jednoznačně určit správnou výši zůstatku. Nicméně by bylo možné se přiblížit optimální velikosti zůstatku. Podle informací Městského úřadu v Jindřichově Hradci, je nutné mít zůstatek na účtu minimálně 150 mil. Kč. Zbytek částky odpovídá neprovozní hotovosti.

Pro další krok v našem doporučení je důležité zaměřit pozornost a následný rozbor konečného (konsolidovaného) hospodaření města. Z tabulky č. 31. je patrné, že hospodaření bylo v roce 2006 a v roce 2009 schodkové a v roce 2007, 2008 a 2010 bylo hospodaření města přebytkové.

Můžeme tedy doporučit městu odčerpat část finančních prostředků z běžného bankovního účtu na nákup státních dluhopisů. Vzhledem k zůstatkům na účtu i výsledku hospodaření v letech 2007, 2008, 2010 a zřejmě i 2011 by výše odčerpané částky mohla být 50-70 mil. Kč. Tato částka byla stanovena s ohledem na potřebu disponibilního zůstatku na účtech a na likviditu města. Odčerpáním sice likviditu snížíme, nicméně v našem případě jen nepatrně, jelikož se celková částka sestavuje ze čtyř ročních hospodaření.

Výše finančního výnosu případným nákupem státních dluhopisů se pohybuje v průměru od 3 % do 6 % p.a. Výnos závisí na druhu dluhopisu a na celkové délce

držby. Celkový výnos v našem případě by mohl být ve výši cca. 3,8 mil. Kč/ rok. V případě delší držby, která se pohybuje kolem 10 – 15 let, tak by se výnos pohyboval cca. 30 mil. Kč.⁵⁹ Tento výnos je podstatně vyšší než jaký má nyní možnost město k dispozici vzhledem k tomu, že všechny finanční prostředky jsou uloženy a úročeny⁶⁰ na běžném bankovním účtu.

Všechny výše uvedené skutečnosti mohou brát zastupitelé města v potaz pouze tehdy, pokud by byli ochotni změnit více likvidní prostředky na méně likvidní v podobě státních dluhopisů. Státní dluhopisy jsou likvidnější i z povahy snazšího prodeje než by mohly být například investice do jiných možných alternativ. Investice do jiných cenných papírů na akciovém trhu totiž není jednoduchá z důvodu zákonného opatření s nakládáním s obecním majetkem.

Z těchto důvodů bychom mohli doporučit zastupitelům ke schválení případný finanční rozbor volných finančních prostředků a následnou investiční strategii pro nákup státních dluhopisů. Jejich držba by se pohybovala podle potřeby zastupitelstva, buď by bylo možné je vlastnit do konce jejich splatnosti, což by bylo finančně výhodnější, nebo je v průběhu doby, částečně či všechny odprodat, tímto by zastupitelé mohli zvýšit likvidní část svých finančních prostředků s velkou časovou úsporou.

⁵⁹ Neuvažujeme vliv inflace.

⁶⁰ Úrok je podle Městského úřadu Jindřichova Hradce je 0,5 %.

4.2 Sestavování rozpočtu pomocí metody programového rozpočtování

Tento rozpočtový přístup sestavuje rozpočet ve struktuře tak, že uspořádává navrhované výdaje podle jejich výsledků nebo podle míry, v jaké přispívají k dosažení celkových záměrů města. Jednotlivé programy jsou strukturovány na základě míry k jejich přispění k plnění cílů. Programová struktura sleduje, na rozdíl od organizační, hledisko účelnosti. Alokuje zdroje do hlavních programů, programů dílčích a programových prvků. Z tohoto pohledu se jedná o sestavení dlouhodobější strategie cílů a záměrů. Z pohledu obcí či měst je uváděno vhodné období pěti let. Při tomto postupu dochází k identifikaci organizace než vstupů, které organizace využívá. Hlavním smyslem využití této metody je umožnit zastupitelům obce činit fundovanější rozhodnutí o alokaci zdrojů s ohledem na celkové cíle a záměry obce. Stanovené cíle nemusí nutně korespondovat s již schválenými a realizovatelnými cíli a službami.

Prvním krokem celého přístupu by bylo zkoumání záměrů a cílů obce vzhledem k jeho současným aktivitám. Tento první krok by vedl k analýze, které z cílů nebyly vůbec uspokojeny, které byly uspokojovány nedostatečně, či naopak na ně bylo vynaloženo z celkových příjmů příliš mnoho prostředků. Provedená analýza pomůže odhalit nedostatek základních informací v rozhodovacím procesu obce. Pro Jindřichův Hradec by prvním krokem v této analýze mohl být cíl stanovit péči o sociálně slabé občany, nebo občany v životní nouzi. Služby, které by mohly přispívat k naplnění tohoto cíle by pak byly například, poskytování nájemních bytů, nebo výstavba vlastních městských bytů, poskytování přechodného ubytování v ubytovacím zařízení. Tato metoda pomůže určit, jaké by byly finanční náklady jednotlivých alternativ.

Druhým krokem v této metodě stanovení rozpočtu by bylo porovnání a ocenění alternativních variant, pomocí nichž by bylo dosaženo definovaných cílů. Komparace ukáže náklady jednotlivých postupů a jejich časovou náročnost a dosažené výsledky. Některé alternativy se poté ukáží jako nesplnitelné buď z hlediska legislativní neprůchodnosti nebo z finančních nedostatků. Výsledkem postupu je sestavení programového a finančního plánu, který zohledňuje dopady přijatých rozhodnutí obce na její příjmy v důsledku delšího časového období. Proto by měl programový plán být

připraven tak, aby ukázal výstupy a plnění cíle po celé sledované období. Tento programový plán je také podkladem pro sestavení návrhu pro jednoletého rozpočtu. V průběhu období je také důležité a vhodné sledovat program a přehodnocovat, jak vzhledem ke změně finanční a ekonomické situace obce, tak vzhledem k revizi cílů a požadovaných zdrojů.

Současný stav v Jindřichově Hradci je takový, že jednoletý rozpočet je sestavován klasickou metodou tzn. přírůstkovým způsobem. Zmíněná metoda tohoto přístupu je nedostatečná z důvodu skutečnosti, že při sestavování a konstruování rozpočtu bere v úvahu pouze historické náklady na službu a nezabývá se oprávněností dané služby, či její prioritou. Nebere v úvahu, zda je služba spravedlivě rozdělena mezi spotřebitele, zda je poskytována efektivně a zda odpovídá měnícím se potřebám a zájmům občanům.

Výše uvedená navrhovaná metoda sestavování rozpočtu je velmi časově, finančně a odborně náročná protože vyžaduje řadu analýz a rozborů. Může se, ale také využívat jako podpůrné přístupy, zejména pokud se týkají vybraných aktivit obcí jako například financování výdajových aktivit zejména sociálního charakteru anebo výdajových oblastí rozpočtu, investičních aktivit, či sestavování střednědobých plánů.⁶¹

Výše zmíněná metoda by mohla být aplikována v Jindřichově Hradci, zejména kvůli zhodnocování jednotlivých investičních aktivit, které největší měrou ovlivňují konečný městský účet.

4.3 Návrh na zlepšení efektivnosti poskytování veřejných služeb

Posuzování kvalitativní stránky veřejných služeb je mnohem obtížnější a komplexnější než v soukromém sektoru. Zatímco v soukromém sektoru uspokojení potřeb a přání zákazníka vede k růstu prodejů a tím i zisků, u veřejných služeb se toto může stát kontraproduktivním. Růst jejich kvality může vést k rostoucí poptávce po

⁶¹ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing, 2009. 2.vyd. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

službě, což zvyšuje výdaje na službu oproti limitovaným zdrojům. Kvalita služby je proto velmi obtížně definovatelná. Navíc mnohé služby jsou poskytovány monopolně, takže v dané oblasti pro uživatele existují limitované možnosti vybrat si „jinde na trhu“

Územní samospráva by se měla při posuzování kvality zaměřovat především na tyto aspekty:

- Kvalita komunikace. Pouze kvalitní služba předpokládá efektivní komunikaci mezi poskytovatelem služby a uživatelem. Pro tuto oblast by měly být připravené otázky typu: Ptáme se uživatelů na standarty, spokojenost a problémy? Analyzujeme stížnosti? Informujeme obyvatele o standardech služby? Jsou naši zaměstnanci vstřícní v poskytování informací?
- Kvalita specifikace a vymezení služby. Ta je založena na standartu a definovatelných prioritách, které by měli být jasné zaměstnancům poskytující tyto služby. Pro tento aspekt by mohly být formulovány následující otázky: Máme jasné stanovené standarty pro objem služby, metody nebo způsoby doručení služby, výstup služby, očekávané účinky a dopady služby, přístupnost, odbornost a zdvořilost personálu? Je s těmito standarty personál seznámen?
- Kvalita poskytování služby, která by sama i zohledňovala způsob poskytování jednotlivých služeb. Z tohoto pohledu je důležitá, protože poměrně přesně sleduje úroveň služeb. Zde bychom mohli navrhnout otázky typu: Využíváme všechny možné zdroje informací, jak od občanů, tak od zaměstnanců? Monitorujeme, zda služba odpovídá specifikaci, úroveň a výsledky kontrol, zda se provádí prověrky? Využíváme informací k revizi služeb a k prevenci budoucích možných výsledků?
- Kvalita personálu a systému (přístupu personálu a zaměstnanců). Kvalitní služba by měla být poskytnuta vyškoleným a příjemným personálem, který je zapojený do výběru standardů a tím i motivován k jejich dodržování. U kvality personálu a zajištění systému je možné se ptát: Kladou vedoucí pracovníci důraz na kvalitu? Využívají se u nás moderní personální přístupy? Sledujeme fluktuaci zaměstnanců? Máme jasné stanovené procedury a postupy řízení? atd.

Tyto čtyři oblasti lze společně zformovat do diagramu „mapy kvality“. Z výše uvedených otázek lze vytvořit soubor otázek pro dotazníky, na které by město odpovědělo a tím i zjistilo, v jaké fázi se na „mapě“ nachází nyní a jaké jsou její priority a další kroky, které budou následovat.

V Jindřichově Hradci nemají žádný podobný systém na zlepšování kvality poskytovaných služeb. V jejich kontinuálním poskytování je již několik let patrná postupná zhoršující se tendence v kvalitě a efektivitě poskytovaných městských služeb pro obyvatelstvo.

Z výše uvedených teoretických znalostí jsme ve městě identifikovali tyto problémy:

- Autobusová doprava, respektive v nedostatečných spojích v jednotlivých městských a příměstských částí,
- Nedostatečná dostupnost městské policie,
- Nedostatečná čištění ulic a péče o veřejnou zeleň.

Všechny výše zjištěné problémy jsou neefektivně využívány. Z tohoto důvodu jsou na služby vynakládány zbytečně nepřiměřené náklady a zároveň jejich kvalita neodpovídá nastaveným standardům. Tyto problémy by vyřešily jednak nový způsob přístupu ke zjišťování kvality služeb a jednak by změnil strukturu výdajů vynakládaných na tyto služby. Protože samotný manažerský proces by vyžadoval počáteční náklady na zavedení jednotlivých postupných postupů v nápravě, nelze jednoznačně určit přímou a okamžitou nákladovou úsporu. V delším časovém horizontu by byl patrný příklon k efektivnímu využívání a s i vyšší spokojenosti nyní nedotčených obyvatel. Úspory by zde byly patrné pouze v rozsahu. Úspory by nebyly patrné ve výdajové části, ale při zlepšení procesů a zkvalitnění služeb by při stejné výši výdajů město obdrželo širší a hlubší objem služeb, což by znamenalo nejenom úsporu nákladů v rozsahu, ale i zlepšení kvality veřejného života.⁶²

⁶² PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing, 2009. 2.vyd. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

4.4 Zlepšení pronájmu městského majetku

Z výše uvedených a dostupných informací a podkladů, lze usuzovat, že dalším možným nástrojem jak zlepšit nebo přinejmenším tendenčně zlepšovat, je pronájem městského majetku (všechny jeho složky tzn. komerční objekty, byty nebo i rybníky a další). Dnešní situace spočívá ve vypsání ceny pronájmu celého objektu, nebo prostor, bez jakýchkoliv podkladů. Situace nereflektuje tržní podmínky v daném místě a čase. Z dostupných informací, byly některé komerční prostory pronajímány za zvláště výhodných podmínek. Proto lze usuzovat, že pronájem městského majetku nemá jasně definovanou vizi a úplně se zde postrádají „projektová pravidla“, která by mohla být aplikována, jako tzv. pravidla, pro tvorbu výše nájemného. Výše příjmu z pronájmu v jednotlivých letech je v níže uvedené tabulce.

Tabulka 33. Vývoj nedaňových příjmů za roky 2006-2009 (v tis. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009
Pronájem	58959	58445	62429	72134

Zdroj: Závěrečná zpráva města Jindřichův Hradec 2006-2009

Tabulka ukazuje postupný vývoj nedaňových příjmů, které tvoří podstatnou část městského rozpočtu (tvoří průměrně za sledované období 70 % z nedaňových příjmů města). Pro náš návrh zlepšení pronájmu respektive zvýšení příjmů z pronájmu lze navrhnout několik kroků:

- Zrevidovat dosud platné smlouvy mezi městem a nájemci,
- Na každé smlouvě prozkoumat podmínky výpovědi a výši nájemného,
- Posoudit tržní nájemné, které je nebo bylo v místě a čase podepsání smlouvy,
- Vypovědět smlouvy pouze u těch smluv, které to dovolují z právního hlediska, které jsou pro město nevýhodné,
- Uzavřít nové smlouvy se stávajícími nebo s potencionálními nájemci.

Z výše uvedeného postupu lze usuzovat, že nájemné v jednotlivých letech má pro město významnou roli. Vnitřní audit všech nájemních smluv by mohl přinést vyšší příjmy, ale hlavní a podstatnou věcí by bylo zavedení jednotný pravidel pro tvorbu

nájemného. Využívalo by se služeb soudních znalců v oboru nemovitostí, resp. pro naše požadavky by bylo zapotřebí využití tržního nájemného, které nevychází ze zákona o znalcích a tlumočnících, ale vycházelo by se z průzkumu trhu v podobných městech jako je Jindřichův Hradec.

Dalším návrhem jak technicky zlepšit pronájem by bylo vyhlašování veřejné dražby. Z tohoto pohledu nelze v judikatuře najít výslovný zákaz provádět veřejné dražby na pronájem v územně samosprávných celcích. Systém by fungoval na principu „kdo dá méně, vyhrál“. Podobná dražba se uplatňuje již v mnoha obcích v Jihočeském kraji. Princip dražeb by byl veřejný, což by teoreticky omezovalo potenciální propojení jednotlivých osobních vazeb mezi zúčastněnými. Celková koncepce dražeb by vedla k transparentnosti a průhlednosti celé tvorby jednotlivých smluv.

V předchozím odstavci lze vzít myšlenku dražeb i pro jiná zásadní rozhodnutí. Veřejné zakázky jsou z pohledu města, co do hospodárnosti poněkud složkou výrazně ovlivňující rozpočet. Při této příležitosti a větší snaze vedení města a potažmo i zastupitelů, by dražby mohly být zavedeny i pro veřejné zakázky. Nelze jednoznačně vykalkulovat úsporu z rozsahu, protože zmíněné doporučení by počítalo výhody (úspory) až ex post.

Veškeré veřejné zakázky jsou ve většině situacích pseudotransparentní. Není veřejným tajemstvím, že některá rozhodnutí zastupitelů nebo některá samostatná výběrová řízení jsou vypracovávána pro konkrétní firmy, jež mají nepřímou propojenost na veřejnopolitické zástupce. Tento problém je neřešitelný na úrovni obcí, měst a krajů, ale na celorepublikové úrovni v legislativně právním rámci jednotlivých zákonných norem.

Všechny kroky uvedené v tomto zlepšení nelze aplikovat bez souhlasu zastupitelů města a jejich vůle „měnit“ fungující systém. Toto je nejdůležitější a politicko ekonomický systémový krok k případnému hloubkovému auditu všech funkčních částí městského úřadu a jejich aktivit.

4.5 Zlepšení hospodaření městských společností

V současné době má Jindřichův Hradec dvě dceřiné společnosti a to MIHOS s.r.o. a SPORTRELAX s.r.o. Předmětem činnosti společnosti MIHOS s.r.o. je především zajišťování veřejně prospěšných služeb pro město. Jedná se například o opravy a údržbu komunikací a dopravního značení, zabezpečení zimní údržby komunikací, úklid veřejných prostranství, opravy dětských hřišť, údržbu veřejné zeleně nebo provozování veřejného osvětlení. Dále je společnost MIHOS nájemcem městských lesů, ve kterých hospodaří, a je také provozovatelem městského hřbitova a krematoria (ve většině městech a obcích pod názvem „technické služby“). Společnost SPORTRELAX s.r.o. je společností, která provozuje městská sportovní a relaxační zařízení jako je zimní stadion, městská sportovní hala, fotbalové hřiště s umělým povrchem Na Piketě, fotbalový stadion s atletickou dráhou na sídlišti Vajgar, městský plavecký bazén a aquapark, sportoviště u rybníku Vajgar (bývalá plovárna) a část městských parkovišť.

Obě společnosti jsou dotované z městského rozpočtu. Z tohoto vyplývá, že úspora v jakékoliv činnosti či hospodaření jednotlivých společností snižuje peněžní výdaje rozpočtu.

Tabulka 34. Čerpání finančních prostředků z městského rozpočtu za roky 2006-2009 (v tis. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009
MIHOS s.r.o.	3200	2400	1600	800
SPORTRELAX s.r.o.	2316	1716	1788	516

Zdroj: Závěrečná zpráva města Jindřichův Hradec 2006-2009

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že obě společnosti čerpají z městského rozpočtu značnou část finančních prostředků. V jednotlivých letech docházelo k nákupům vybavení na provoz služeb pro oba subjekty.

Tabulka 35. Dotace z městského rozpočtu za roky 2006-2009 (v tis. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009
MIHOS s.r.o.	50	1550	50	60
SPORTRELAX s.r.o.	6260	4780	3000	3000

Zdroj: Závěrečná zpráva města Jindřichův Hradec 2006-2009

Dotace v jednotlivých letech jsou uvedeny v tabulce. Společnost MIHOS s.r.o. měla v roce 2007 vyšší dotační titul. V dalších letech byla dotace na stejné úrovni jako v roce 2006. Druhá společnost SPORTRELAX s.r.o. čerpá v průběhu let mnohem vyšší částky z městského rozpočtu. Tato skutečnost je daná činností, kterou spravuje. Nejvyšší dotační titul pro společnost byl rok 2006 a dalším významným rokem byl 2007, v těchto dvou letech, ze sledovaného období, měla společnost největší požadavky na dotace.

Negativem v této oblasti pro společnost MIHOS s.r.o. je skutečnost, že město platí značné finanční prostředky společnosti, která má na starosti sběr a likvidaci komunálního odpadu. V předchozích letech, byly společnost MIHOS s.r.o. dodavatelem této služby. V roce 2005 nařízením zastupitelů se musela firma vzdát této činnosti, která v zápětí přešla do privátního sektoru. Proto bych doporučil přezkoumat všechny dosud dostupné informace, které by byly rozhodující pro zpětný návrat této služby pod patronát města respektive pod jeho dceřinou společnost MIHOS s.r.o.

Ve společnosti SPORTRELAX s.r.o. dochází k tomu, že vedení společnosti není ekonomicky vzdělané a nezachází se svěřeným majetkem jako správný hospodář. Čerpání dotací postačuje společnosti k zabezpečení její hlavní činnosti. Nejsou zde snahy k žádné vztahy k tomu, aby se jednotlivé sportoviště nebo kulturní prostory využívaly k akcím, které by přinesly společnosti příjmy (různé pronájmy pro soukromé nebo veřejné akce). Z tohoto důvodu bychom doporučovaly přehodnotit personální složení managementu. Dále bychom navrhly transparentní systém odměňování, které by bylo založené na výkonu společnosti. Tím bychom teoreticky eliminovaly „hibernaci“ jednotlivých pracovníků a dostaly bychom zpětnou vazbu v podobě nižšího čerpání každoročních dotací z městského rozpočtu. Zmíněný návrh řešení problematiky bychom aplikovali i na druhou výše zmíněnou společnost. Zde bychom zopakovali naše

požadavky na rozhodnutí zastupitelstva, aby přehodnotilo zadávání příbuzných činností soukromým firmám, které ve většině případů poskytují stejné služby za výrazně dražší ceny

4.6 Úspora ceny ve vodném a stočném

Dalším návrhem pro zlepšení hospodaření je výběr levnějšího poskytovatele pitné vody. Cena vodného je v Jindřichově Hradci 25,90 Kč/m³ a stočného 33 Kč/m³. Podle informací, které si nechala vypracovat opoziční část zastupitelstva, by cena vodného a stočného mohla být o cca 10 Kč/m³ nižší. Vzhledem k tomu, že se stávajícím dodavatelem je podepsaná smlouva do roku 2014 a její vypovězení by přinášelo značné finanční náklady, je výběr dodavatele v současném období nepřijatelné. Nicméně s dlouhodobým výhledem bychom doporučili zastupitelům města přehodnotit tento fakt a zaměřit se postupně i na jiné smlouvy například v poskytování plynu nebo elektrické energie. Vzhledem k tomu, že město, potažmo jím zřizované právnické osoby, jsou velkoodběrateli těchto prvotních surovin (plavecký bazén a zimní stadion), může být přehodnocení a posléze analýza jednotlivých dodavatelů vstřícným krokem ke zvýšení efektivnosti veřejných výdajů a potvrzení profesionálně manažerského řízení města.

ZÁVĚR

Hlavním cílem předložené diplomové práce bylo provést rozbor hospodaření na základě primárních dat z výročních závěrečných účtů města Jindřichův Hradec a navrhnout taková opatření, jejichž aplikace by měla přímý dopad na fungování rozhodovacích procesů zastupitelstva a dále by vedla k efektivnímu využívání veřejné služby a neméně k hospodárné alokaci jednotlivých finančních výdajů. Z tohoto důvodu byly analyzovány jednotlivé rozpočtové roky, tj. období od roku 2006 až do roku 2009. Údaje za rok 2010 nebyly v době zpracovávání této práce k dispozici.

V jednotlivých letech byly rozpočty sestavovány jako přebytkové, respektive „asimilovaly“ v sobě významné finanční výdaje. Běžné výdaje v letech 2005 až 2009 měly mírně stoupající trend, nicméně tento trend sledoval základní fungování města. V roce 2008 to byl výdaj v podobě rekonstrukce plaveckého stadionu. V ostatních letech 2006 až 2009 nedocházelo k významným výdajům. Všechny druhy výdajů byly v jednotlivých letech kalkulovány v rámci schváleném na zasedání zastupitelstva. Ve výhledu na další rozpočtové roky nejsou plánovány žádné výraznější kapitálové výdaje z čehož lze usuzovat, že rozpočet pro další roky by mohl být vyrovnaný popřípadě přebytkový. Jednotlivé finanční výpomoci jsou městem spláceny řádně a bez jakýchkoliv problémů.

Příjmy v jednotlivých letech byly vyrovnané, neshledali jsme žádné významné výkyvy v těchto složkách v žádném zkoumaném roce. U nedaňových příjmů v jednotlivých letech má město nejvýznamnější část svých příjmů. Nicméně největší a nejvýznamnější část všech příjmů má město ze státního rozpočtu v podobě daňových příjmů, a to především u daně z přidané hodnoty. V kapitálových příjmech v roce 2005 byl nejvýznamnější příjem z prodeje pozemků a naopak v roce 2008 to byl příjem z prodeje nemovitostí. Další roky v tomto segmentu příjmů nebyly významné. V oblasti dotačního titulu je město velmi „činné“, tuto skutečnost lze vypořádat v letech 2006 až 2009, kdy neinvestiční dotace mají stoupající trend.

Pro zjištění finančního zdraví města byly použity hodnotové ukazatele. Ukazatel zadluženosti byl v letech 2006 až 2009 na hranici 6 %, což znamenalo pro město výborné finanční zdraví, respektive schopnost města platit své závazky v požadované míře a včas. V roce 2010 došlo ke výraznému zvýšení zadluženosti. Tuto „anomálii“ způsobil překlenovací úvěr pro rekonstrukci plaveckého bazénu. U ukazatele likvidity město dosáhlo hranice 6 %. To opět potvrzovalo pevnou finanční stabilitu. Výkyv nastal pouze v roce 2008, kdy se město stalo plátcem DPH. U dalších ukazatelů nedocházelo k žádným výkyvům. Vyjma roku 2009 a potažmo roku 2010, kdy výše zmíněná rekonstrukce plaveckého bazénu nárazově přispěla ke zhoršeným výsledkům v těchto ukazatelích.

Nutno na závěr dodat, že hospodaření města Jindřichův Hradec je z pohledu finanční analýzy bez zjevných problémů. Zastupitelstvo města neprosazuje vždy smysluplné návrhy, tedy návrhy, které jsou bez osobních vazeb ke vnějšímu prostředí. V podstatě lze konstatovat, že hospodaření města Jindřichův Hradec je na vysoké úrovni a nevykazuje žádné chyby.

Z výše uvedeného můžeme navrhnout pouze omezená zlepšení pro efektivnější hospodaření. V návrhové části práce jsme vytvořili několik konstruktivních podnětů k tomu, aby se město stalo finančně silným a částečně nezávislým městem v Jihočeském kraji.

V neposlední řadě musíme zmínit i „zákulisní hospodaření“, které je možné vypořádat v některých schvalovaných záležitostech. Toto „veřejné tajemství“, jež ovlivňuje rozhodování, je nutné postupně omezovat anebo lépe odstraňovat, jelikož každé zákulisně chybné rozhodnutí může mít pro rozvoj a budoucnost města velmi negativní důsledky. Tato problematika nebyla předmětem této práce, ale její důsledky mohou v budoucnosti narušovat zdánlivě bezproblémový chod města. V konečném důsledku to může mít dopad nejenom na množství a kvalitu poskytovaných služeb pro občany, ale i na celkové vnímání veřejné správy, respektive na propojení veřejné správy na vybraný „prominentní“ podnikatelský sektor.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

1. KALA T. *Management malé obce*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2007. 1. vyd., ISBN 978-80-7041-993-9.
2. KINŠT, J. *Rozpočtová skladba v roce 2006*. Olomouc: ANAG, 2006. 1. vyd., ISBN 80-7263-356-2.
3. KINŠT, J. *Rozpočtová skladba v roce 2009*. Praha: Pragoedua, 2009. 1. vyd., ISBN 80-7310-016-9.
4. Kolektiv autorů. *Obce 2004*. Praha: ASPI, 2004. 1. vyd., ISBN 80-7357-013-0.
5. KREJCAR, M. Návrh na zlepšení hospodaření obce. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009. Bakalářská práce. 57 s.
6. MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: Orac, 2000. 1. vyd., ISBN 80-86199-23-1.
7. OCHRANA, F., PAVEL, J., VÍTEK, L. a kol. *Veřejný sektor a veřejné finance*. Praha: Grada Publishing, 2010. 1. vyd., ISBN 978-80-247-3228-2.
8. PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press 2004. 1. vyd., ISBN 80-7261-086-4.
9. PEKOVÁ, J., PILNÝ J., JETMAR M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2005. 2. vyd., ISBN 80-7357-052-1.
10. PEKOVÁ, J. *Veřejné finance, úvod do problematiky*. Praha: ASPI, 2005. 3. vyd., ISBN 80-7357-049-1.
11. PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů*. Praha: Grada, 2007. 1. vyd., ISBN 978-80-247-2097-5.

12. PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing, 2009. 2. vyd. ISBN 978-80-247-2789-9.
13. REKTOŘÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ J. a kol. *Finance, rozpočty, účetnictví, veřejná kontrola*. Brno: MU, Praha: IMS, 2002. ISBN 80-210-2955-5.
14. ŠELEŠOVSKÝ, J., BAKOŠ, E. a kol. *Slovník veřejných financí*. Brno: Masarykova universita, 2006. 1. vyd. ISBN 80-210-3614-1.
15. TOTH, P. *Ekonomika měst a obcí*. Praha: VŠE, 1998. 1. vyd., ISBN 80-7079-693-6.

Zákony a vládní vyhlášky

1. Vyhláška č. 323/2002 o rozpočtových platbách, ve znění pozdějších předpisů.
2. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.
3. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.
4. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.
5. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
6. Zákon č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku ČR do majetku krajů, ve znění pozdějších předpisů.
7. Zákon č. 261/2000 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
8. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

Interní materiály obce

1. Schválený rozpočet obce, výsledek hospodaření z roku 2006.
2. Schválený rozpočet obce, výsledek hospodaření z roku 2007.
3. Schválený rozpočet obce, výsledek hospodaření z roku 2008.
4. Schválený rozpočet obce, výsledek hospodaření z roku 2009.

Internetové portály

1. *Oficiální stránky města Jindřichův Hradec.*[online] dostupné: <http://www.jh.cz>
2. *Webové stránky Ministerstva financí.*[online] dostupné: <http://www.mfcr.cz>
3. *Webové stránky Českého statistického úřadu.* [online] dostupné: <http://www.csu.cz>
4. *Veřejné INFO.*[online] dostupné: <http://www.verejne.info>.

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Počet obyvatel v letech 2000-2009 (Zdroj: Tab. č. 1.)	46
Graf 2. Podíl daňových příjmů na celkových příjmech (v %) (Zdroj: Tab. č. 6)	52
Graf 4. Vývoj příjmů v letech 2005-2008 (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 7)	53
Graf 5. Vývoj daňových příjmů v letech 2001-2009 (Zdroj: Výroční zprávy města Jindřichův Hradec)	56
Graf 6. Nedaňové příjmy 2005-2009 (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 8)	63
Graf 7. Kapitálové příjmy 2005-2009 (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 9)	65
Graf 8. Dotace v letech 2005-2009 (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 10)	70
Graf 9. Běžné výdaje 2005-2009 (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 15)	74
Graf 10. Financování běžných výdajů 2005-2009 (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 16)	76
Graf 11. Způsob financování kapitálových výdajů 2005-2009 (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 21)	94
Graf 12. Ukazatel dlouhodobé služby v letech 2006-2010 (v %) (Zdroj: Tab. č. 26) ..	101
Graf 13. Podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí (Zdroj: Tab. č. 28)	104
Graf 14. Zadluženost na 1 obyvatele (v tis. Kč) (Zdroj: Tab. č. 29)	105

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1. Vývoj počtu obyvatel v letech 2000-2009 (v tis.)	45
Tabulka 2. Souhrn příjmů a výdajů v roce 2006 (tis. Kč)	47
Tabulka 3. Souhrn příjmů a výdajů v roce 2007 (tis. Kč)	48
Tabulka 4. Souhrn příjmů a výdajů v roce 2008 (tis. Kč)	49
Tabulka 5. Souhrn příjmů a výdajů v roce 2009 (tis. Kč)	51
Tabulka 6. Podíl daňových příjmů na celkových příjmech (v %)	52
Tabulka 7. Vývoj příjmů v letech 2005–2009 (tis. Kč)	53
Tabulka 8. Nedaňové příjmy v letech 2005–2009 (tis. Kč)	63
Tabulka 9. Kapitálové příjmy v letech 2005–2009 (tis. Kč)	65
Tabulka 10. Struktura dotací v letech 2005–2009 (tis. Kč)	69
Tabulka 11. Výdaje v letech 2005–2006 (tis. Kč)	71
Tabulka 12. Výdaje v letech 2006–2007 (tis. Kč)	72
Tabulka 13. Výdaje v letech 2007–2008 (tis. Kč)	73
Tabulka 14. Výdaje v letech 2008–2009 (tis. Kč)	74
Tabulka 15. Běžné výdaje v letech 2005–2009 (tis. Kč)	75
Tabulka 16. Financování běžných výdajů v letech 2005-2006 (tis. Kč)	76
Tabulka 17. Běžné výdaje za rok 2005 a 2006 dle druhu (tis. Kč)	77
Tabulka 18. Běžné výdaje v letech 2006 – 2007 dle druhu (tis. Kč)	80
Tabulka 19. Běžné výdaje v letech 2006–2008 dle druhu (tis. Kč)	82
Tabulka 20. Běžné výdaje v letech 2008–2009 dle druhu (tis. Kč)	84
Tabulka 21. Financování kapitálových výdajů v letech 2005–2009 (tis. Kč)	94
Tabulka 22. Projekty v roce 2006	95
Tabulka 23. Projekty v roce 2007	97
Tabulka 24. Projekty v roce 2008	98
Tabulka 25. Projekty v roce 2009	99
Tabulka 26. Vývoj dluhové služby 2006-2010 (v tis. Kč)	100
Tabulka 27. Celková likvidita v letech 2006 – 2010 (v %)	102
Tabulka 28. Vývoj cizích zdrojů k celkovým aktivům v letech 2006 - 2010 (v %)	103
Tabulka 29. Zadluženost na 1 obyvatele 2006-2010 (v tis. Kč)	104

Tabulka 30. Vývoj finančních prostředků na bankovním účtu 2005-2010 (v mil. Kč)	106
Tabulka 31. Výsledek hospodaření města 2006-2010 (v tis. Kč).....	106
Tabulka 32. Souhrn investičních příležitostí bez vlivu inflace (v tis. Kč).....	106
Tabulka 33. Vývoj nedaňových příjmů za roky 2006-2009 (v tis. Kč).....	114
Tabulka 34. Čerpání finančních prostředků z městského rozpočtu za roky 2006-2009 (v tis. Kč).....	116
Tabulka 35. Dotace z městského rozpočtu za roky 2006-2009 (v tis. Kč).....	117

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
Q	Čtvrtletí
JH	Jindřichův Hradec
P	Příjmy
V	Výdaje
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DN	Daň z nemovitosti
KČ	Koruna česká
TIS	tisíc

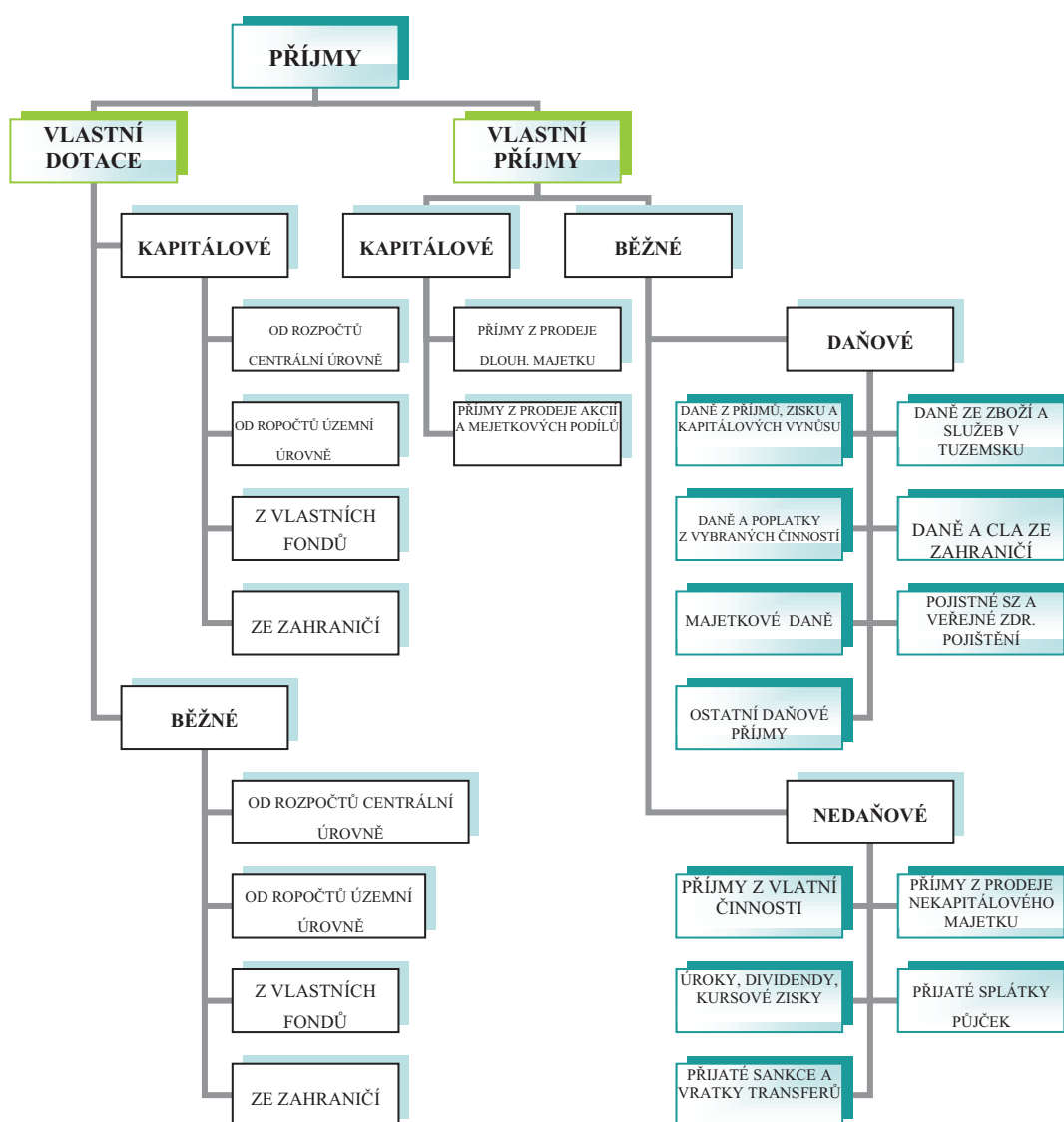
SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1.	Základní druhové rozdělení příjmů
Příloha č. 2.	Základní schéma druhové struktury výdajů
Příloha č. 3.	Organizační struktura města Jindřichův Hradec
Příloha č. 4.	Výroční zpráva za rok 2009

PŘÍLOHY

Příloha č. 1.

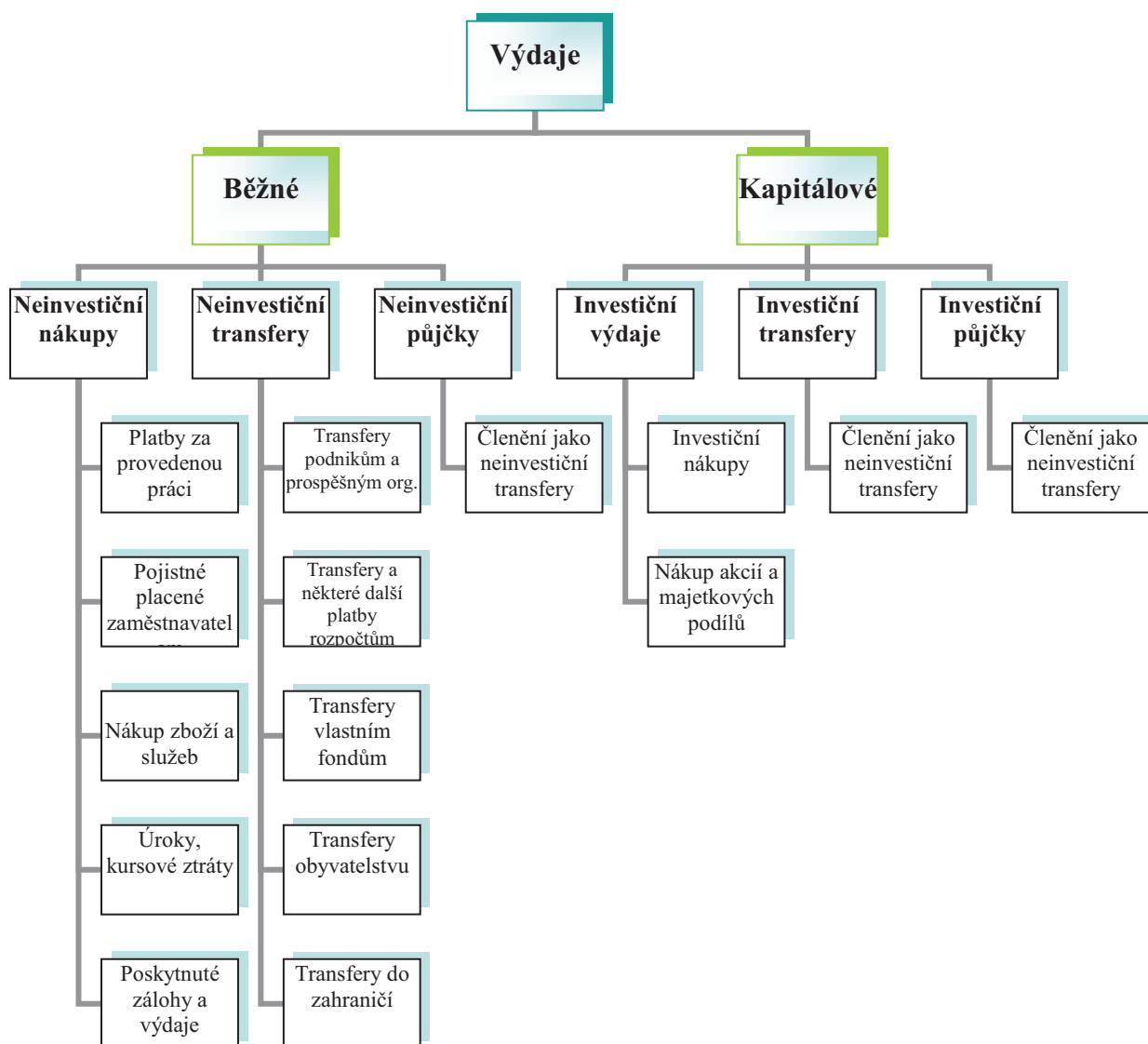
Základní druhové rozdělení příjmů

(Zdroj: J. Peková 2004).

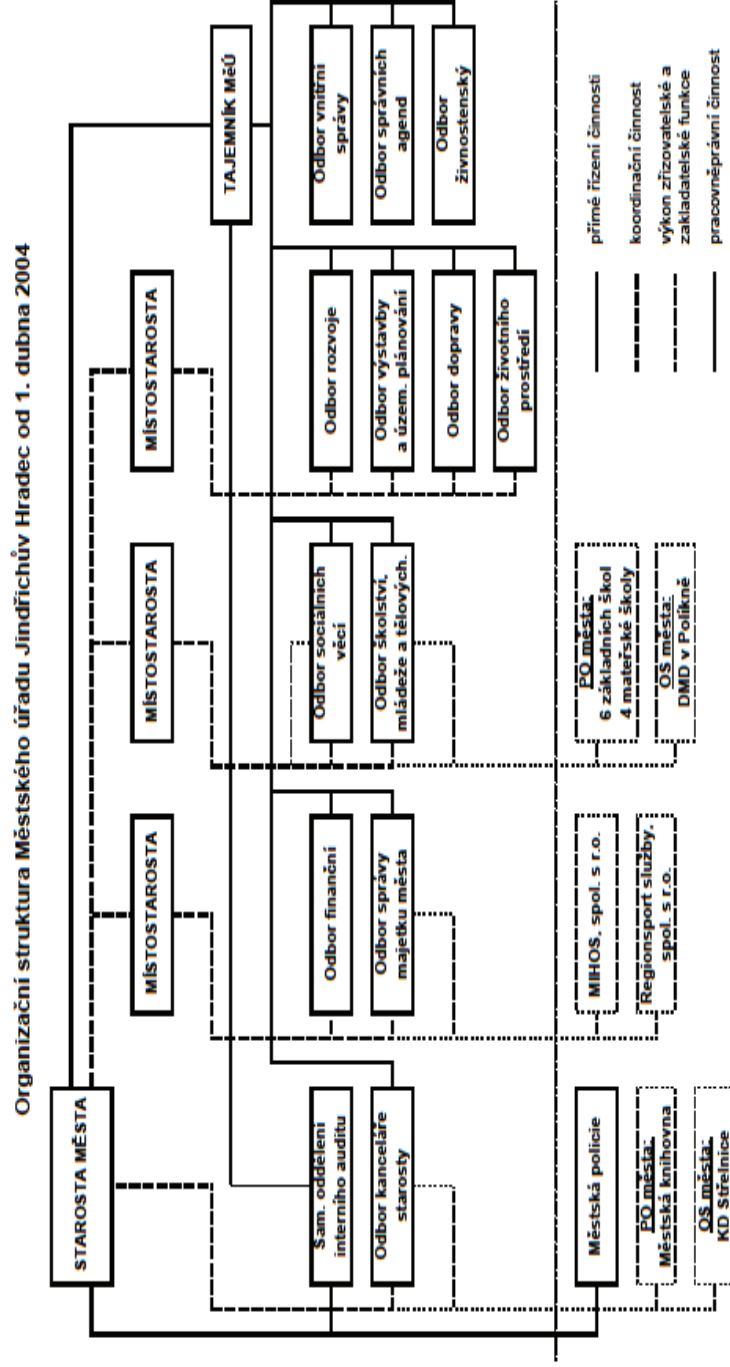
Příloha č. 2.

Základní schéma druhové struktury výdajů

(Zdroj: J. Peková 2004)

Organizační struktura města Jindřichův Hradec

(Zdroj: www.jh.cz).

Příloha č. 4.

Výroční zpráva za rok 2009

M ě s t o J i n d ř i c h ů v H r a d e c

V Ý R O Č N Í Z P R Á V A z a r o k 2 0 0 9

**v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb.,
o svobodném přístupu k informacím, v platném znění**

V souladu s § 18 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění, (dále jen „zákon“), a podle čl. VII. Směrnice pro zajištění úkolů vyplývajících ze zákona, kterou schválila Městská rada Jindřichův Hradec usnesením č. 18/00 ze dne 3. ledna 2000, vydává město Jindřichův Hradec Výroční zprávu za rok 2009 v oblasti poskytování informací podle zákona.

V roce 2009 bylo na město Jindřichův Hradec prostřednictvím jednotlivých odborů Městského úřadu Jindřichův Hradec a Městské policie Jindřichův Hradec podáno 728 žádostí v souladu se zákonem. Na všechny žádosti byly poskytnuty odpovědi v plném rozsahu, nebylo tedy vydáno žádné rozhodnutí o neposkytnutí informací nebo o poskytnutí informací pouze v částečném rozsahu.

Na město Jindřichův Hradec nebylo v roce 2009 podáno odvolání proti neposkytnutí informací či poskytnutí informací pouze v částečném rozsahu.

Ve výroční zprávě nejsou uvedeny podstatné části rozsudků soudů, neboť soudy neřešily podněty s neposkytnutím informací podle zákona od města Jindřichův Hradec. Výroční zpráva rovněž neobsahuje výsledky řízení o sankcích za nedodržování zákona, protože nebyly žádné uplatněny.

Výroční zprávu schválila Rada města Jindřichův Hradec na 5. zasedání dne 3. února 2010 usnesením č. 96/R5/2010.

Ing. Karel Matoušek
starosta města

(Zdroj: www.jh.cz).